

marginalista

Novela desconocida - Contracultura - Literatura Marginal

DEFENSA DE MONTJUÏC PER LES DONES DE BARCELONA



Federico González Frías

Amb la col·laboració de Mireia Valls
i la de M^a Ángeles Díaz i Margarita Batlle

*A Mireia, àngel col·laborador,
a la Colegiata Marsilio Ficino,
i a Tukis, sempre.*

I Part

1

El juny del 2007 es van esdevenir un seguit de fets extraordinaris a la ciutat de Barcelona que vull plasmar amb tot luxe de detalls d'acord amb les investigacions que hi he realitzat i la part que em va tocar representar-hi. Es tracta d'una verdadera epopeia que la ciutat no podrà oblidar i que ha servit d'exemple per a la nova Europa. Un petit grup de dones, un minúscul col·lectiu, pren consciència del que estava succeint amb la seva muntanya sagrada, el Montjuïc, pare i també mare de la seva

ciutat que està essent profanat per diversos grups de delinqüents. Aquesta comprovació sorprenent, efectuada per mètodes que tenen aquesta trista realitat com a conclusió d'errors successius és, en definitiva, capaç de generar la revolució en defensa de la muntanya i encapçalada per les dones de Barcelona que donarà lloc a l'ocupació de la ciutat per tres dies inoblidables, immobilitzant-la i posant-la davant dels ulls de tot el món.

Aquesta gesta va tenir personatges medul·lars que aquí es revelen entre les dones que la van promoure, i també del periodisme en general, el qual va jugar un paper fonamental en tot això. Els noms de Júlia Blanch, Núria Gilbernat i les seves companyes de la Fraternitat Espiritualista de Catalunya, i en la premsa els de Laia Prats i Asdrúbal Costa, així com els de Joan Casals i l'ecologista Fernando Ariza, van ser alguns dels més significatius de tot aquest estrany teixit que es va anar ordint al voltant de la trama d'aquest magne esdeveniment.

No sé si les meves forces em bastaran per a aquesta empresa, la qual hauria de menester una escola de rapsodes per ser narrada degudament; però vull donar el meu testimoni personal perquè sembla que la grandesa d'aquests esdeveniments ha estat ocultada per ser silenciada immediatament després de la seva projecció. En tot cas, m'he permès imaginar algunes escenes que van ser reals segons les meves investigacions, encara que no vaig assistir a moltes d'elles sinó a través dels protagonistes abans esmentats. Vagi amb això el meu homenatge a la dona catalana, a la seva força i integritat.

2

Germana Superiora:

– Estimades germanes, avui, 27 d'abril de 2007, dia de la Verge de Montserrat, tindrem una altra reunió de la nostra Fraternitat recordant que els nostres treballs s'han multiplicat, i per perills que s'han entrevist les nostres reunions passaran a tenir un caràcter permanent, és a dir, amb alerta vermella com es fa en casos extraordinaris. Per això tenim Margarita, que ha investigat en fonts variades i que ens donarà diferents versions basades en diversos camps i mostrant-nos l'actualitat d'aquests estudis, així com la precaució amb què hem de prendre les alertes que s'han anat manifestant dia rere dia. Germana Margarita, podeu passar a donar la vostra explicació.

La germana Margarita va prendre la paraula des del seu setial, el qual es va convertir així en una tribuna. Des del seu banc va produir el següent discurs asseguda, encara que per moments s'aixecava i mostrava plànols i papers i es dirigia a una pissarra situada a prop d'ella on hi havia desplegat un gran mapa del penyal de Montjuïc. Era una dona polida amb el cabell una mica regirat i amb ulleres de llarga vista, la qual cosa li donava un aspecte intel·lectual, si així poguéu dir-se.

– En primer lloc diré que potser us sorprendrà el que exposaré començant pel principi: en la mitologia es diu que Montjuïc era una illa. Això està comprovat científicament i em crida l'atenció haver llegit la setmana passada un article anomenat així a la revista telemàtica SÍMBOLOS, ja que l'autora sembla

desconèixer, com la major part dels que vivim aquí, aquesta circumstància i en parla en sentit figurat, i això és el curiós, d'una manera una mica profètica. Recomano a totes la lectura d'aquest article de Mireia Valls. Recordo que en una altra ocasió vaig llegir-hi un estudi que va aparèixer sobre Demèter que també té íntima relació amb la nostra mare-pare, el Mons Jovis per Júpiter i en el mite per Hèracles, encara que la Ceres romana sembla prevaler amb tot dret en la seva interpretació com la mare de Barcelona, a qui ha parit per defensar-la contra les aigües, la qual cosa ha donat lloc a la plana on posteriorment es va crear la ciutat.

Aquí va intervenir una altra dona jove que va dir:

– Disculpa'm la interrupció, però a tall del que dius he llegit que també Barcelona ha estat construïda amb la pedra de la muntanya. Per exemple la Catedral, Sta. M^a del Mar, la Sagrada Família, Correus i tota la Via Laietana, l'Eixample, etc...

La germana Superiora va manifestar:

– S'agraeix la intervenció, però s'ha de demanar la paraula, germana, com és costum.

La germana Margarita va prosseguir:

– S'ha fet esment d'Hèracles com a fundador de la ciutat, la qual cosa és certa, doncs en tornar dels seus viatges i de la guerra de Troia va recalar amb els argonautes a la costa catalana, i tal com havia promès, va fundar la ciutat als peus de Montjuïc i la va colonitzar amb els pocs soldats que havien quedat a la barca novena, la qual els romans van transformar en la barca nona; d'allà el nom de Barcelona.

La germana Superiora va prendre la paraula:

– Resumint, és una muntanya per la qual corren les aigües, tant les de la pluja (aigües superiors) com les subterrànies (aigües inferiors). Una terra, un esperit, on la Tradició fixa un poble a la mateixa muntanya durant un temps, i més tard en la plana que ella antigament va procurar, i on les seves cases, temples i muralles s'edifiquen amb la pedra igualment extreta d'ella.

La germana Margarita va apuntar:

– Sí, germana, i vet aquí que des d'una visió sagrada de l'existència i seguint les emprems que la història i la geografia ens han anat deixant sobre aquest turó, descobrim que Montjuïc és un espai significatiu, un petit-tot, una muntanya-illa sagrada.

– T'agraeixo aquestes informacions, va intervenir la germana Superiora, que són pròpies del treball de la Fraternitat en aquests moments de final d'una etapa i començament d'una altra.

Es va sentir la veu d'una altra dona present:

– Demano la paraula, germana Superiora.

– Concedida.

– Ahir per la nit vaig veure un programa a la televisió on es deia que les guerres i les polítiques del nostre temps pel petroli, com la de l'Iran o l'Iraq, i fins i tot la situació a Veneçuela, no tindran lloc d'aquí a 50 anys i es transformaran en batalles per l'aigua.

Una altra germana va sol·licitar la paraula.

– Podeu parlar, va dir la Superiora.

– A propòsit d'això, l'altre dia en la reunió, quan parlàvem de l'aigua, se'm va ocórrer pensar que l'urani –quin nom, ni més ni menys que derivat del cel– en molts casos es transporta dins l'aigua, i vaig entrar a Internet on vaig trobar una pàgina molt interessant, de la qual vull llegir-vos aquest tros: « L'urani en l'aigua procedeix de diferents fonts. La major part prové de la dissolució de l'urani de les roques i el sòl per l'acció de l'aigua que flueix per sobre o a través d'aquests. Només una petita porció prové de la deposició de pols d'urani de l'aire. Part de l'urani simplement està suspès en l'aigua, com a aigua en llot. »

Una altra germana present va observar:

– Si em concedeix la paraula, Júlia va assentir, fins i tot urani tenim, i qualsevol que tingui mitjans el pot enriquir als seus laboratoris. Estem davant d'una cosa molt seriosa. Com les nacions no es disputarien aquest tresor de poder i por dipositat en el Montjuïc!

I una altra germana va demanar la paraula.

– He estat estudiant allò de les capes freàtiques de la nostra muntanya i he descobert que Montjuïc té diferents tipus d'aigua: moltes vénen dels Pirineus; d'altres són més misterioses i poden contenir elements fins i tot diferents. Unes són aptes per beure, d'altres són medicinals i n'hi ha, com s'acaba de dir, que contenen urani.

– A la qual cosa caldria afegir, va dir la Superiora, que Montjuïc és un immens dipòsit d'aigua perquè les capes freàtiques de terra dura hi han segellat un gegantí tanc natural, les quals són oxigenades constantment pels fluxos i refluxos que s'infilten per osmosi; i va dir encara, germana Núria, fora bo que contactessis amb la periodista de qui ens has parlat per començar a informar-la de la situació tràgica en què es troba Barcelona, com un exemple del que succeeix al món sencer.

L'ambient de la sala ubicada en un soterrani, en la planta superior de la qual funcionava la llibreria esotèrica Karma, situada en el Paral·lel de la ciutat, era una mica fosca, probablement per fomentar la pau espiritual i no pas per falta de mitjans per pagar el rebut de la llum elèctrica. Una certa olor d'encens s'expandia per l'habitació mentre un nombrós grup d'acòlites semblaven summament concentrades i atentes a aquesta cerimònia.

Va prosseguir la que tenia la paraula:

– Ara m’agradaria que parléssim una mica sobre la teoria de la conspiració.

La germana Rosa va demanar autorització per parlar.

– Un exemple flagrant de com les energies de forces més grans que els homes juguen una partida que afecta llur destí són les empremtes increïbles que assenyalen l’aparició d’Amèrica al món, la seva irrupció en la geografia i la història de l’ésser humà amb les seves múltiples conseqüències, gràcies al descobriment, gairebé casual i profètic, d’Amèrica per Colom i la seva posterior conquesta, sobretot la de Mèxic per Cortés, seguida vint anys després per la de Perú a càrrec de Pizarro. Com pot entendre’s que només un centenar d’homes derrotin poderosíssims exèrcits i vastos territoris, ingents en mida respecte a Europa, i en inferioritat numèrica propera a la proporció mil a un, bo i respectant els ardits i mèrits militars dels seus protagonistes, si no és per la partida d’escacs que els déus juguen en altres mons, i que els éssers humans tracten de comprendre avui en dia recurrent a la teoria de la conspiració, és a dir a la dansa d’energies que fa possible les mogudes de jugades així?

Va intervenir una altra de les dones allà presents:

– M’agradaria afegir a això que ha dit la germana Rosa, els conceptes de la qual comparteixo completament, que hi ha altres intervencions a tall del que ja s’ha esmentat: intervencions providencials que també explicarien l’aparició de la moda, en el seu sentit més ampli i transcendent, la qual fa que fins i tot les mateixes malalties segueixin els seus misteriosos ritmes, com ara la irrupció de les al·lèrgies i irritacions de nas, coll i oïda, i fins i tot bronquials a començaments del segle XX; o en l’actualitat la del reflux estomacal gairebé unànime, o fins i tot els mals incurables com el càncer, avui concretat en l’aparició sorprenent de nombrosíssims càncers de pell fins ara desconeguts, o la manifestació de pestes, anomenades en totes les profecies i que tals com la sida, o l’èbola i d’altres diverses, han aparegut de manera simultània a finals del mateix segle. Quines forces misterioses mouen els nostres destins? Com s’explica que un sol ser humà com Marsilio Ficino hagi recuperat el saber de l’antiguitat i projectat la nostra ciència i el nostre art hermètic des del Renaixement italià fins al dia d’avui? I com entendre que un home sol i la seva geometria, com és el cas de Descartes i el seu racionalisme, pugui haver dut la humanitat a aitals obstacles, per no dir abismes? Com comprendre tot això sinó per la participació de forces més poderoses que nosaltres que habiten un lloc imprecís anomenat més enllà, i que manegen la conspiració que suportem contínuament els éssers humans?

A la qual cosa la germana Núria va respondre:

– Es pot afegir, segons crec, que la bondat o maldat dels déus és absolutament relativa i que en èpoques de fi de cicle han de planejar ràpidament, però mai amb grolleria, accions immediates atesa la velocitat que han adquirit les circumstàncies, i també de manera múltiple inventant males passades, ja que la seva missió és acabar amb una civilització i les seves possibilitats de renaixement, la qual cosa fa que

actuïn en els camps més diversos efectuant tasques de « neteja », és a dir, de destrucció en diverses instàncies i de diferents maneres alhora; això és com una conspiració potenciada que pot fins i tot tornar boig a qui és capaç de percebre-la. Així es van concatenant elements dissímils que semblen no tenir relació entre ells, però que units de manera successiva es poden interpretar com sèries lògiques que van expressant un sentit ocult que estava amagat quan els elements semblaven no estar relacionats. I aquests són els missatges que es reben –i alhora la forma d’escapar del pandemòni–, els quals acaben configurant una conspiració evident.

Hi va contestar una altra de les presents:

– Germana Superiora, puc demanar-li a la germana Núria que s’expliqui una mica més i que afegeixi sentit a les seves paraules amb altres exemples?

I la germana Núria va replicar:

– Constantment la realitat teixeix i desteixeix la trama i l’ordit del nostre teixit. Per què estem aquí? Què ens ha portat a tu i a mi a aquest lloc? I després, acceptant el fet que les coses són així, sense més ni més, per què tu estàs ubicada en la conjuntura espacial on ets i no pas una mica més a la dreta, o davant de tu mateixa contemplant-te? Per què som permanentment en les situacions en les quals creiem estar i no pas en una altra qualsevol? Què fa que això sigui així, i qui controla el fet que es produeixi? Quin ser o conjunt d’èssers maneja les regnes, o millor, els fils d’aquest entaulat de teatre de titelles? És tot producte de la casualitat? El destí és cec tal com se’l pinta, o potser només estem jugant papers en una representació teatral?

– Molt gruixut, germana, el que dius. Ho entenc i no ho entenc. No sé si vull o puc comprendre-ho, va respondre una altra germana.

Núria va continuar:

– Les coordenades sempre canviant del que ens porta a això o a allò estan per sort subjectes a un ordre, tanmateix invisible perquè el desconeixem. Aquesta és la idea d’una matriu, d’un model, que ens limita i és per això que ens dona la possibilitat de ser i comprendre, al cap i a la fi, la mateixa cosa.

Hi va contestar la germana que semblava jove per la frescor de la seva veu, tot i que no se la veia perquè duia posada la caputxa.

– Vols dir que aquest és el món d’allò arquetípic? Allò que és veritablement la Idea? I que a través de sinuosos recorreguts descendents arriba a cristal·litzar en fets i factors humans? Que l’invisible es fa visible i sensible?

– Sí, va asseverar Núria.

– Demano la paraula, germana Superiora, per constatar el que està dient la nostra estimada Núria.

La superiora va mirar Núria i aquesta va assentir amb un moviment de cap.

– Concedida.

– M'he assabentat en l'institut de la Universitat que a Guatemala hi ha un grup de creients el numen dels quals és l'Adversari, a qui atribueixen totes les desgràcies que pateixen a conseqüència del món modern i que és capaç d'utilitzar tots els mètodes per mirar d'eliminar-los. És el rei de la mentida i el frau, el sobirà de la corrupció i el delicte i per definició el contraventor de les promeses i el príncep de l'engany. Se li atribueixen tots els mals econòmics i socials, se'l personifica com un polític, un empresari, o l'integrant de colles juvenils i mafioses. Es val de l'engany, l'extorsió, fins i tot la tortura per aconseguir les seves finalitats. Però sobretot és conegut per la seva astúcia i el cinisme i la fredor dels integrants de la seva banda, un exèrcit d'intel·lectuals i assassins. Ostenten sempre el poder i es troben a totes les cruïlles. Aparenten ser francs i generosos, fins i tot artistes i savis, comerciants honrats i àdhuc filantrops. Fingeixen fer el bé i arriben a dictar lleis morals que ells forgen per violar-les.

Carola es va detenir en sec després d'aquest discurs que la va deixar sense aire, exhausta i bastant marejada, ja que se la va veure fer tentines. Una germana va acostar-li caritativament un got d'aigua que va beure a xarrups petits, abans d'agafar forces i recomençar:

– Es caracteritzen per ser molt subtils i intel·ligents i la seva tasca consisteix a tancar tots els camins, asfíxiar l'ésser humà, ja es tracti de fer el « mal » o el « bé », ambdós entre cometes.

Un murmuri de sorpresa va córrer per l'assemblea de dones.

– Sí, va afirmar Carola, per un cantó assassinen per apoderar-se del que és aliè, per l'altre viuen de la mendicitat. Es dediquen a fer desaparèixer tot l'humà de l'ésser. Tanquen el camí de qualsevol possibilitat de pensament i ho fan mitjançant dos grans mètodes. D'una banda execren la raó i enalteixen el sentiment, és a dir, prediquen que és dolent pensar; per l'altra distreuen la ment amb materials embrutidors. Fan ús de la violència per provocar la pau i en aquesta, diuen, es genera la violència. Tenen tot copat i tota pregunta inclou una resposta. De fet amb cada acció es produeix una reacció.

– Sorprenent!, va manifestar alguna de les concurrents.

– Per entrenar-se, va seguir impertèrrita Carola, utilitzen un joc, una espècie d'escacs multidimensionals, com ha dit Rosa, amb els quals poden neutralitzar qualsevol intent alliberador, fins i tot de manera repressiva. A aquest art, que inclou entre moltes altres coses el càlcul de possibilitats, l'anomenen el panludo i es practica simultàniament a tres mons diferents i les jugades poden ser en número indefinit. La pràctica consisteix a acorralar l'adversari i xuclar-li la vida. Però el curiós és que els devots d'aquesta creença creuen que l'Adversari és un autèntic déu ja que destrueix amb les seves jugades la maldat intrínseca de la manifestació universal.

A aquesta llarga explosió de Carola va seguir un llarg silenci que va ser

interromput per la germana Superiora, la qual va dir:

– Aquesta reunió per moments ens ha depassat. No sé què hem de comprendre, i ni tan sols si hem de comprendre alguna cosa amb el nostre condicionament imposat des de la infantesa, el qual pot ser que no serveixi per a això. Però en un cas o en un altre, en això o allò, no hem de deixar d'advertir el que succeeix en la nostra situació i projectar-ho sobre fets concrets, com els que s'estan esdevenint al voltant de l'ocupació del Montjuïc, al qual hem de defensar dels ignorants i depredadors, talment com si es tractés de la salvaguarda de la Utopia o el mite.

Núria hi va respondre:

– No és que les paraules no tinguin un sentit racional sinó que és molt més poderós el seu sentit ocult, i tanmateix actuant, que les ultrapassa, com succeeix amb l'obra de Shakespeare o l'Evangelí, sense anar més lluny. Vivim en un món de paraules com si fos l'arquitectura d'un castell de naips.

– Al qual hem de defensar de la invasió de la ignorància o de la mala fe, va contestar la Superiora.

La germana Núria visiblement emocionada va postil·lar:

– Recordarem perpètuament les teves paraules.

– Em sembla que el tema ha estat sintetitzat molt bé, va agregar finalment la Superiora. Us recordo que en la propera reunió la germana Margarita acabarà la seva interessant exposició de fa una estona. I recordem també que estem en alerta vermella, treballant a marxes forçades, ja que ens trobem assetjades. La muntanya que va donar origen a la nostra ciutat i és el símbol que la representa és atacada per tots els flancs per una xusma infame de lladres i desconeguts que han posat els seus ulls en ella per diferents motius, igualment profans. I encara que durant diversos segles els habitants de la ciutat la van conservar i fins i tot la van embellir, avui en dia hom vol apoderar-se de la mare de la nostra ciutat. Us cridem, dones de Barcelona, a defensar-la!

Per descomptat he donat forma a les paraules amb què es va efectuar aquesta cerimònia. Però em consta que, terme més o menys, aquest va ser el contingut d'aquesta sessió, segons m'ho han explicat persones que hi van ser. D'altra banda, el tema de l'espiritualisme en aquells dies no era el meu fort i sempre el vinculava amb mèdiums i esdeveniments paranormals. Tanmateix, el tipus de diàleg que he transcrit no formava part del que entenia per espiritualitat en aquell temps, sinó que l'emparentava amb assumptes més interessants per al meu gust, sobre els quals tornarem.

3

Va sonar el telèfon.

– Hola Laia, sóc Núria Gilbernat, i encara que no ens coneixem jo he seguit molt de prop la teva carrera periodística, la qual admiro bastant. Sé que t'han destinat a

8

cobrir la informació de Montjuïc i tindria interès en conèixer-te per poder intercanviar impressions, a més de certes informacions que crec que et poden interessar sobre la moguda a la zona. Som col·legues perquè sóc corresponsal de l'ADN de Montjuïc, Poble Sec i Sants i treballo en La Veu de Montjuïc, una emissora de ràdio local.

– Molt de gust, Núria, va respondre Laia. Tinc interès en les teves informacions, ja que sóc una mica ignorant sobre el tema imprecís que m'han encomanat a la redacció del diari i no sé per on començar.

– Què et sembla si prenem un aperitiu al Botón Charro del Paral·lel?

– D'acord. Et sembla bé demà a la una?

– Fet, val.

Sense pensar-s'ho gaire, Núria ja estava contactant periodistes amb aquella compulsiva diligència que la caracteritzava i fent relació amb Laia, una dona jove i bonica, també molt diligent i bona periodista.

4

Aquella nit, al seu torn, Laia Prats d'El Periódico va trucar el redactor d'El País a qui havien encarregat de cobrir el tema de la muntanya de Montjuïc i Barcelona, el qual ja era de l'interès dels grans diaris.

– ... et conec perquè he llegit les teves col·laboracions a El País i em sembla que tant tu com jo tenim ara feines semblants, ja que després de la teva corresponsalia a Kosovo i Iraq t'han destinat com a mi a cobrir la informació sobre *l'afer* de Montjuïc. No sé si estaràs embargat per la mateixa estranyesa amb què jo he rebut aquest encàrrec.

– M'alegro de conèixer-te i d'establir contacte amb tu. Em trobes ara en un mal moment perquè estic molt ocupat, però m'interessaria fer una trobada per diversos motius que ja xerrarem, va contestar Asdrúbal Costa.

– T'aniria bé quedar demà al Botón Charro on també m'he citat amb un personatge curiós que ha aparegut aquests dies? És una altra periodista que dirigeix una petita publicació anomenada l'ADN de Montjuïc i treballa en una ràdio que depèn d'aquesta revista, la qual té molta acceptació per aquests barris de Montjuïc, Sants, Poble Sec, L'Hospitalet, i àdhuc a tota Barcelona. El seu nom és Núria Gilbernat, i val la pena perquè és molt especial i té molta informació, pel que sembla.

5

Aquestes primeres entrevistes en què van participar Núria, Laia Prats i Asdrúbal Costa van ser decisives per al posterior caire que van prendre els esdeveniments. Estem ara al Botón Charro, un lloc petit ple de gom a gom on és difícil aconseguir taula. Comerciants i empleats i algun turista s'ocupen de manducar amb voracitat les especialitats marineres dels amos que ells mateixos cuinen i serveixen auxiliats per

una mica de personal. El seu treball és vertiginós i és difícil entendre com no se'ls cauen els plats al terra, o com són capaços de no oblidar-se de les comandes de les taules. Es veia ben bo el menjar, i Asdrúbal, després de passar un temps petrificat a la barra i resant perquè no li caigués a sobre el contingut d'alguna safata, va veure aparèixer Laia, a la qual va reconèixer immediatament igual que ella ho va fer amb ell, pobre ciutadà innocent subjecte al martiri de la velocitat del servei i dels plats que passaven a pocs centímetres de la seva cara.

– Asdrúbal Costa, suposo, va dir Laia somrient.

– No estic segur de la meva integritat física però penso que encara sóc el mateix, va respondre Asdrúbal.

– Veig que ja has reservat taula.

– Sí, per sort ha estat un tràmit ràpid.

De camí cap a la taula, Asdrúbal, com sempre, va amagar la seva coixesa. Es van asseure l'un davant de l'altre i el mosso els va donar sengles menús.

– Què és bo, aquí?, va preguntar Asdrúbal.

– Tot, va dir Laia, però les racions són enormes, per la qual cosa s'ha de demanar una de sola.

– I tu, què menjaràs?

– Jo, pop a la gallega, encara que la darrera vegada que hi vaig ser no me'l vaig poder acabar.

– Era dolent?

– Estava molt bo, però era massa abundant i tenia al fons unes patates exquisides a les quals no vaig poder arribar. Però si no és aquí, on en podré menjar! A casa no tinc els elements ni sé cuinar-ho.

– Demanem o esperem la teva amiga?

– Mira, per allà apareix, ja que suposo que és ella per la foto que acompanya la seva columna. Hola Núria, asseu-te, què vols prendre? Després, els va presentar.

– És que he vingut un segon, va aclarir Núria, i he de sortir corrent perquè tinc un compromís ineludible. Tanmateix aquí us vull deixar un article meu que ha sortit aquest matí a l'ADN de Montjuïc.

– Però queda't, pren alguna cosa amb nosaltres.

– Sincerament no puc i em sap molt de greu, però ja em comunicaré amb tu en pocs dies.

I mentre s'acomiadaven, dirigint-se a Asdrúbal:

– Quin nom tan estrany, Asdrúbal!

– Sí, no sé perquè me'l van posar. Va ser idea de la meua mare però sempre m'ha semblat molt estrany, ja que ningú en la família no el porta.

– I t'has preguntat alguna vegada quina és la seva procedència?

– No, però ara m'has encuriósit i ho cercaré aquesta nit a Internet.

Núria va marxar i Laia va comentar:

– No et vaig dir que es tracta d'una persona estranya? Fa i diu coses una mica rares, o més aviat fora d'ona.

– Sí... la veritat és que almenys és veloç per a les entrevistes. I què diu el seu article?, va inquirir intrigat.

– Te'n llegiré un tros mentre arriba el menjar:

ADN de Montjuïc, 28 d'abril 2007
L'estranya desaparició de les abelles
Núria Gilbernat

« Especialistes investiguen l'enigmàtica desaparició de les abelles a tot el món. Entre les causes que estan incidint en la disminució dràstica d'aquests insectes es troben els cultius genèticament modificats, els pesticides, plaguicides, algun paràsit intestinal, el canvi climàtic i les ones electromagnètiques de la telefonia mòbil.

Una de les qüestions que es plantegen els investigadors és per què abandonen els ruscs i on moren, ja que no troben les restes mortals de les abelles; simplement desapareixen.

Un altre dels investigadors dels col·lapses, Dennis van Engelsdorp, especialista resident a Pennsylvania (EE. UU.), va dir al diari anglès *The Independent* que era possible que “els insectes fugissin de les colònies perquè percebien que estaven contaminades o afectades d'alguna manera. Aquest comportament també s'ha registrat en altres bestioles socials, com les formigues.”

Tot això pren una major transcendència si es té en compte que les abelles són els insectes més importants a la cadena alimentària humana, ja que són els principals pol·linitzadors de centenars de fruites, vegetals, flors... ».

Va fer una pausa.

– Acaba'l, que veig que és breu.

I Laia va llegir la segona part:

– « Diversos reports de mitjans de comunicació que parlen sobre la davallada

en la quantitat d'abelles citen Albert Einstein, qui va assenyalar que sense elles, la humanitat deixaria d'existir en quatre anys. Eduardo Pérez Obanos, investigador espanyol, recolza aquesta tesi i assegura que sense les abelles la desertització seria gairebé total i quelcom que només pot conduir la humanitat a una crisi alimentària.

Per petites notícies aparegudes en diaris llatinoamericans, hem sabut que xamans i homes medicina d'algunes comunitats indígenes estan exigint als seus governs explicacions i prendre cartes en l'assumpte. Sens dubte ningú no pot deixar de veure en aquesta misteriosa desaparició de les abelles (portadores no només de mel i cera, sinó del verí del seu agulló utilitzat com a remei –l'apitoxina– per combatre l'artritis, artrosi, reumes, lumbàlgies, problemes de cervicals i dolors en general), un senyal d'alarma emès per la Terra i el nostre ecosistema.

Tot això ens planteja: fins on estem disposats a continuar creient que seguim progressant? On és que estem conduint el món? De quina naturalesa és aquest progrés? ».

Asdrúbal va dir pensatiu:

– Veritablement t'entenc quan dius que aquesta dona és peculiar, ja que la notícia que ha publicat ho és.

– També en va escriure una sobre Al Qaeda.

– Sobre Al Qaeda? Què hi té a veure?

– Hi té a veure, si penses que algunes persones poden veure Al Qaeda com el braç de l'islam regenerant aquest món podrit immoral, pervertit i capitalista que ha de ser destruït. Si això es pren literalment, Al Qaeda, com la desaparició de les abelles, podria representar la fi del món.

– És clar, és una mica agafat pels pèls però hem d'estar preparats per comprendre l'incomprensible, com aquesta vigilància sobre Montjuïc i Barcelona que ens han donat com a missió els nostres diaris, cosa que per la meua banda no acabo de comprendre si no és pel punt de vista de l'especulació immobiliària i poc més o menys, tot i que sí adverteixo certs símptomes que em semblen curiosos. I precisament, a aquests assumptes curiosos i a assabentar-ne el públic és al que es dedica la nostra amiga Núria.

– Això fa que tracti, com tu deies, temes sobre ecologia o la fi d'una era que enclou tant problemes ambientals com de l'islamisme, ja que he vist altres articles d'ella a la revista de Montjuïc que es refereixen a les mateixes qüestions o de semblants. Dóna la impressió com si fos catastrofista o alguna cosa per l'estil, i pel poc que la conec es nota que té un nivell intel·lectual alt i les seves notes estan bé escrites, si més no correctament.

Asdrúbal va comentar-hi:

– No sé què dir-te, no estic acostumat a aquestes qüestions de desaparició de civilitzacions i altres coses similars; crec molt poc en aquest tipus de literatura que em sembla més aviat xerrameca que una altra cosa.

– En tot cas, va respondre Laia, m'ha regalat una invitació per a una conferència d'Iván de la Peña, tot un personatge en aquesta ciutat, al qual els catalans anomenen « lo Pelat » i els sud-americans, amb més gràcia, « el Budita ».

– Com vols que no el conegui! Va jugar amb el Barça com un campió i mai no vaig saber per què va marxar. Però no s'ha mogut de Barcelona i ara xuta a l'Espanyol, el qual no ha estat millor mai que ara.

– Doncs dóna una conferència al Museu Olímpic de l'Esport, en el mateix Montjuïc, avui a les sis de la tarda.

– La veritat és que m'intriga. De què podrà parlar el Budita si no és de futbol!

– Anem-lo a sentir, si et sembla.

Asdrúbal, mirant cap a la porta, va advertir:

– Aquí arriba John. El coneixes?

– Sí, del Cercle de la Premsa; que bé que tinguem amics comuns.

– Col·labora en el *Financial Globe*; té la seva oficina allà davant, a la Torre Colom. Es va aixecar de la cadira i va cridar el seu col·lega, i aquest en reconèixer-lo s'hi va acostar. Què dius, John? No vols menjar amb nosaltres?

– Em sembla molt bona idea, a més el local és ple i si no hauria de dinar a la barra; i saludant Laia va preguntar: Quines notícies hi ha avui per aquí?

– Ha vingut una amiga molt peculiar de Laia, la qual ens ha deixat un dossier que sembla interessant; i per arribar fins aquí he volgut estacionar el cotxe a Miramar, però no m'han deixat perquè ara és un aparcament privat d'un hotel i restaurant que hi ha allà, mentre que abans la gent hi anava a gaudir de les bones vistes al mar. L'especulació s'està apoderant de tot, com tu dius, John, als teus articles.

– M'han encarregat que investigui sobre això i que informi el meu diari. Al *Financial Globe*, cada vegada l'interessa més aquest tipus d'assumptes a Espanya, com allò de Marbella que són milions d'euros, i que ara s'ha centrat a Catalunya, especialment a les seves costes.

– No has tornat pel Cercle?, va preguntar Laia.

– Sí, va respondre John, qui en realitat s'anomenava Joan, el qual havia estat educat a Anglaterra i a qui tothom anomenava John, i a la seva família, Johny. I allà m'han recomanat per a les meves investigacions un funcionari de relacions públiques de l'Ajuntament que va resultar ser un home molt ampli i informat la conversa del qual va versar sobre Montjuïc, i que té coneixement de molts temes que són els que

vosaltres investigueu.

– Quins?, va preguntar Laia.

– L'última vegada que vaig estar amb ell em va mostrar uns gravats històric-militars antics sobre Montjuïc, i també em va parlar una mica sobre la profusió d'aigües que té al seu interior, la qual cosa sempre ha fet que sigui molt important per a aquesta ciutat com a gran reservori.

Asdrúbal va intervenir:

– Com es diu el funcionari?

– Jordi Rossell.

I va saltar Laia:

– No em diguis! És el marit de la meva cosina, la Montse. Quina casualitat!

– Sí, que curiós. L'he de veure novament demà passat per conversar sobre un gegantí projecte d'un tal Trepat que vol fer una monstruosa illa artificial en plena Mediterrània, a 3 quilòmetres de Barcelona dins del mar, la qual funcionaria com un gran aeroport, un *hub* de connexió a tota Europa i fins i tot a Amèrica i Àsia i on, en aquesta illa, també hi hauria una gran planta dessaladora per proveir Barcelona d'aigua per a rentar i regar, fins i tot per al bany, que alleugeriria molt la ciutat. D'altra banda funcionaria com a centre de convencions i turisme, grans hotels inclosos, amb casinos, cartes i ruletes, amb platges de sorres artificials i molts edificis d'apartaments que allotjarien no només els habitants que treballessin a l'illa sinó els de Barcelona, els quals serien a uns minuts de la ciutat units per una autopista de quatre o sis carrils.

Laia es va sorprendre.

– Això és un projecte immens, increïble, no n'havia sentit a parlar! Trucaré la meva cosina Montse i Jordi perquè m'expliquin. Però només podria fer-se realitat si el financés algun país o emirat àrab.

Asdrúbal va preguntar mirant John:

– I qui és aquest Trepat?

– No ho sé del cert. Sembla que va haver d'abandonar Argentina precipitadament deixant un munt de deutes i que aquí va ser processat, acabant a la presó per haver fabricat joguines que eren perilloses per als nens. Tinc ordres d'investigar això; però sé que pensa extreure tota l'aigua potable per al seu projecte de la ciutat de Barcelona, concretament, del Montjuïc.

Aquella nit es va comunicar Laia amb Asdrúbal mitjançant Internet.

– Què et va semblar el discurs de de la Peña?, va dir Laia.

– No vam tenir temps de comentar-ho perquè com et vaig dir havia d'anar a la redacció, però com que ho sabia d'antuvi vaig tenir la previsió de gravar-ho (en el mp3), i volia sentir-ho amb tu.

– El tens a mà?

– El tinc al portàtil i el podem compartir:

« Com tots vosaltres sabeu aquesta ciutat és un centre important de futbol perquè és una ciutat central. Jugar pel centre, ja sigui bolcat cap endavant o cap enrere, per la dreta o l'esquerra ens és igual, amb catalans o amb gent de fora com ara el meu cas, tal com ha estat sempre aquesta ciutat d'acollida, la qual, tanmateix, no ha perdut ni un xic de catalanitat. Representa sempre l'escalada cap endavant, la rematada de la qual és finalment el gol, preciosa retribució que reclamem dels nostres contraris. »

– A aquestes alçades ja no l'entenc. Què vol dir?, va dir Asdrúbal detenint l'enregistrament.

– A veure, segueix, deixa'l que parli.

« I així el futbol sempre s'ha comptat per gols, els quals són els diferents assoliments de l'ésser humà no només per mantenir sinó per imposar el centre; no com una qüestió política o forma de veure circumstancial, sinó com un fet clau que es tradueix en molts aspectes i que en comptes d'expressar-se mitjançant la violència es manifesta per diferents graus de la pau, l'últim dels quals és l'espíritual, fins a arribar a l'autèntica Pau Suprema ».

– Això ja em sembla bogíssim, sobretot dit per un futbolista, va exclamar horroritzat Asdrúbal.

– Et confesso que a mi també, però em fa l'efecte, i atès que va ser Núria la que ens va facilitar les entrades, que hi ha alguna cosa estranya en tot això. Francament, jo tampoc no ho entenc i em sorprèn. No obstant això, no deixo d'advertir un caire polític en l'assumpte, com si se superposessin diversos discursos. Un d'ells és el de la catalanitat. Com tu saps, en aquesta ciutat tots som catalanistes en un grau més gran o més petit, la qual cosa suposa un amor per la forma de ser de la gent, el seu entorn urbà, els seus mites nacionals, àdhuc la seva llengua; tot i que sí la parlem els catalans, també hem tingut paradoxalment grans escriptors que s'expressaven, o s'expressen, en castellà. Fins i tot els estrangers són catalanistes en aquesta ciutat que inclou el Barri Gòtic, el Modernisme, l'Eixample, Montjuïc i tota la serra de Collserola coronada pel Tibidabo com a part activa del seu catalanisme, un tant folklòric, si es vol.

– Sou nacionalistes llavors?, va preguntar el madrileny.

– No, i ja ho veuràs després d'un temps de viure aquí. Ni nacionalistes ni

independentistes, som catalans, simplement això. I ho hem tingut sempre a molta honra; no és tampoc per la llengua, la qual també és parlada a València, ni més ni menys, i a les Balears. Som catalans de Tarragona i de Lleida, de Girona, Martorell, Figueres i l'Empordà, la Selva i mil paratges més el centre dels quals és la muntanya de Montserrat. I molt lligats als aragonesos ja que vam ser part de la Corona d'Aragó, molts dels quals van venir i vénen a estudiar aquí, a la universitat, com és el cas de Salvador Roca, un amic de tota la vida, qui és més català que el propi Eixample.

– Continuo amb l'enregistrament, va dir Asdrúbal.

« La qual cosa ha donat lloc aquí, en el Montjuïc de Barcelona, a aquesta estranya formació esportiva i metafísica a la qual pertanyem. Tota la meua vida dedicada a l'esport és com una gruta fresca on se sent la remor de rierols d'aigua cristal·lina i s'hi pot descansar per a les jornades esportives vinents, com va ser l'Atlàntida segons relata Plató ».

Detenint novament l'enregistrament, Asdrúbal va apuntar:

– Cada vegada em sembla més boig. Aquest tema de l'Atlàntida va apareixent al mig d'un discurs suposadament esportiu.

– I allò de Plató, com es lliga amb el futbol? Hi veus la relació?, va apuntar Laia.

– Continuem sentint-ho, va dir Asdrúbal.

« Això va ser abans que els homes es convertissin en autèntics depredadors, la qual cosa va ser castigada amb la seva destrucció total. I ens hauria de dur a la reflexió atesa la corrupció i l'aparició del déu diners en els nostres dies, un fet que està causant la destrucció del nostre esport i que veiem sobretot els qui hem participat d'un altre moment futbolístic en el cicle vital on ens trobem. Paraula de càntabre ».

Asdrúbal, estupefacte, va murmurar:

– Sense comentaris. En aquest moment començo a pensar si això no és una espècie de trampa per a nosaltres, ja que gran part de les entrades estaven numerades, la qual cosa feia que la seva xerrada fos no gaire pública. D'altra banda, no estava anunciada als diaris ni la vaig veure assenyalada en cap mitjà.

– Curiós, curiós i potser intranscendent, va apuntar Laia.

– No ho sé, perquè la sala era plena i els aplaudiments van ser nodrits.

– Vas gravar el final?

– Sí, allà va.

« Brindo per l'estadi de Montjuïc que ara ens acull i pel club esportiu Espanyol, com també pel Barça. I brindo per la gran Catalunya i per tots els clubs catalans, el Lleida i el Nàstic de Tarragona, i per molts altres de

pertanyents a la Comunitat Secreta del Futbol-Gol ».

– Si us plau, què és la Comunitat Secreta del Futbol-Gol?, va mussitar el periodista apagant definitivament l'enregistrament.

– No sé si és intranscendent, però el terme metafísic que ell mateix emprava justificaria el seu discurs.

– Et sembla que això té alguna relació amb la filosofia?, va insistir Asdrúbal.

– És que el terme metafísica es vincula en molts casos amb el que és més enllà del físic, és a dir amb el món del misteriós, l'ocult, el més enllà, la qual cosa potser justificaria el discurs mateix del qual no hem entès res en aquest moment.

– Ni jota, i si no fos per tu i com ets, de bella, jo ja no tindria res a veure amb tot això; estic pensant a tirar la tovallola, i només tu em detens.

– Tots els madrilenys tiren tan bé la canya?

– És la nostra especialitat, així anem pel món.

7

Era una llum freda, la que s'escolava per les finestres del soterrani de la llibreria. La germana Superiora abillada amb la seva túnica negra no semblava tan gran com quan l'enllumenaven les espelmes. Més aviat tenia l'aspecte d'una jove fada il·luminada per un entorn de colors clars, però malgrat tot la seva gravetat era proverbial:

– Germana Núria, vols explicar-nos com ha anat amb la missió relativa a la premsa?

– Com hem pogut veure, va respondre Núria, la premsa s'ha encarregat aquests dies de sembrar l'alarma al barri sense necessitat de la meua intervenció. Tanmateix, he acomplert la missió encomanada. He d'explicar en primer lloc que he conegut una dona amiga de la cèlebre profetessa popular del Montjuïc que m'ha anat relatant esdeveniments futurs que apareixien poc després a les pàgines dels diaris, entre els quals feia esment als temes que ens afligeixen, és a dir la devastació de la natura, l'aprofitament il·legal de les aigües i dels minerals que conté aquesta muntanya. Fins i tot m'he reunit diverses vegades amb Salvador Roca, el professor d'Història que s'ha anat interessant en el tema, i pensa escriure'n alguna cosa. Quant als periodistes, vull dir que crec que ja els tinc força intrigats. També aniré demà com a col·lega al Cercle de la Premsa, on ells hi van de vegades i on hi ha un altre periodista del *Financial Globe*, encara que és català, específicament enviat per al tema del saqueig immobiliari, en especial a l'àrea costanera i el Montjuïc i sobretot en un projecte descomunal previst per un tal Trepal, un pocavergonya disfressat de cavaller, àdhuc de benefactor, que està gestant, i té possibilitats de fer-ho, un deliri grandios al qual anomena la primera illa artificial de la Mediterrània.

La germana Superiora va reprendre la paraula:

– Bé, prossegueix les teves investigacions. Sentim ara la veu de la germana Margarita.

– Per començar, fa milers d'anys, en el període que geològicament s'anomena Miocè, un procés de dilatació, o podríem dir de dissolució, va provocar un esfondrament de la zona litoral d'allò que avui anomenem Catalunya, quedant totes les terres baixes cobertes per l'aigua.

Posteriorment, una contracció o coagulació es va plasmar en moviments que van aixecar terres, entre elles la muntanya de Montjuïc, la qual al final del Terciari, després de nous moviments, es converteix en una illa.

A poc a poc, per l'erosió que provoquen els rius i torrents que baixen de Collserola, units als sediments que porten els corrents marins i que l'illa de Montjuïc ajuda a retenir, es va formant una plana que va guanyant terreny al mar. Així, Montjuïc procura el llit i reté les aigües per a un assentament de la Tradició.

Doncs la mitologia, és a dir la història en el temps sempre present, ens relata que Hèrcules, l'heroi civilitzador, va fundar en la península Ibèrica diverses colònies (Cadis, Sevilla, Toledo, Tarazona, Tarragona, La Seu d'Urgell, Balaguer, Manresa, Vic...), i en arribar a les nostres costes va pujar a la muntanya de Montjuïc i va contemplar entre els rius Besòs i Llobregat, la mar Mediterrània i la serra de Collserola, un paisatge ple d'oliveres, pinedes, ametllers i llorers que s'estenien pel pla, i set turons: Tàber, Monterols, Putxet, Creueta, Carmel, Muntanya Pelada i Turó de la Peira.

Va ser també a Montjuïc on segons sembla va rebre un grup d'il·lustres grecs que havien vingut al seu encontre perquè els ajudés en la guerra de Troia. En arribar davant la muntanya, una gran tempesta havia enfonsat totes les barques excepte la d'ells, la novena, la qual havia sobreviscut.

Hèrcules accepta l'encàrrec i funda alhora, en el turó de Montjuïc, una colònia amb els supervivents de la barca nona.

Amb el decurs del temps, ja en el que anomenem història, trobem a la muntanya poblats indígenes ibers, instal·lats allà, diu Estanislau Roca i Blanch, per la « singularitat de la muntanya, com a símbol d'unió entre el cel i la terra, així com per les seves condicions de defensa, les panoràmiques i el domini territorial ». Pobles que, com remarca Agustí Duran i Sampere, fins al 218 a.C. s'havien desenvolupat com a societats independents amb un fort contacte amb altres grups com ara grecs, fenicis i cartaginesos.

Més tard, i després de diferents vicissituds, els laietans de Montjuïc van anar convertint-se en ciutadans romans i baixant a viure al mont Tàber on es va ubicar la ciutat, les cases de la qual, temples i muralla van ser edificats amb la pedra que la mare muntanya (Montjuïc) gestava a les seves entranyes, i les aigües subterrànies d'aquesta van calmar moltes vegades la seva set tot brollant de les seves fonts, com la del « Geperut », « Tres Pins », « Pessetes », « Font del Gat » i « Font Trobada ».

Per tant, Montjuïc és un turó que s'alça de les aigües provenint d'un « altre temps » (símbol vertical), on la Tradició hi fixarà un poble. Doncs Hèrcules reconeix la muntanya com un lloc significatiu anàleg en la seva essència a l'esperit de la Tradició, i hi funda una colònia amb aquells que van quedar després de la gran tempesta, va tornar a explicar sense exasperar-se la germana Margarita. Immediatament es va aturar, va servir-se un got d'aigua i el va beure lentament. Després va prosseguir:

– Hi ha constància d'extraccions de jaspi per a la fabricació d'estris; igualment, en una revista de l'any 1882, *L'Avenç*, apareixia el dibuix d'un dolmen que encara hi havia llavors a Montjuïc. Així mateix, s'han trobat sitges o dipòsits de gra excavats al terra a prop de l'antic port, situat a l'oest de la muntanya. La seva falda va acollir almenys set ermites, essent les més antigues les del Port (1031) i Sant Fruitós (1128); d'altres es van dedicar a Sant Julià, Santa Eulàlia, Sant Ferriol i Sant Bertran. De totes elles, l'única que s'ha conservat és la de Santa Madrona (1605). També hi havia masies on es conreava, sobretot, blat de qualitat reconeguda, i nombrosos horts. L'any 1934, l'agrupació « Hortolans de Montjuïc » tenia 637 socis i editava la revista *Montjuïc*.

Així doncs, aquesta muntanya ha allotjat al llarg de mil·lennis tant homes recollits en el silenci de la seva solitud, els ermitans, com diferents comunitats. Un fet que evidencia la fertilitat de la seva terra en el sentit més ampli, la qual rep d'igual manera la llum i la calor del sol i l'aigua de la pluja que, descendint de les muntanyes, es filtra i corre per les seves entranyes. Aquestes últimes, provinents de Collserola i fins i tot dels Pirineus, baixen mitjançant cursos que recullen altres de menors; el més destacat és la « riera Blanca », resultant de la unió de diversos torrents i rieres petites i que al final rep altres aportacions més importants, com són les del torrent d'Escuder, de Sants i de la riera de Magòria, desembocant originàriament a les albuferes i estanys situats a l'esquerra del Llobregat, pel costat sud-oest de Montjuïc. Una part molt important de les esmentades aigües s'infiltra al terra, i en ser detingudes per les capes impermeables i subverticals de Montjuïc, forma grans llacunes subterrànies que, tot restant retingudes al subsòl, no es perden per evaporació i es mantenen en perfectes condicions de potabilitat. I de les quals no solament van poder gaudir els habitants de la muntanya, sinó també els del pla.

En l'Edat Mitjana, va continuar, (concretament en 1313), quan els pous de Barcelona van ser insuficients per proveir la població, hom va acudir a les aigües de Montjuïc conduint-les fins a la ciutat per cobrir les seves necessitats, i igualment hi pujaven per beure el líquid vital que lliscava a través de les esquerdes de la gran roca sortint a l'exterior en forma de fonts, algunes d'elles amb propietats medicinals; com a mostra, el que va deixar escrit el Baró de Maldà el segle XVIII referint-se a l'aigua de la « Font Trobada »: « Fa proba als que han begut de la dita aigua, facilitant-los l'orina i la purgació del ventrell; no le hé probada per no tenir-la menester ». D'altres són la « Font d'en Conna », la de « Satàlia », la « Valquíria », « Esparver », « Guatlla », « Palmeres », etc.

Es va aclarir la veu gargamellejant, i va seguir:

– Amb tot això, bé podem imaginar Montjuïc sense gaire esforç com el cos central, vertical, d'una bella font amb moltes canelles, a la manera d'aquelles que hi havia als jardins hermètics del Renaixement.

Però així com aquests vergers van sofrir l'acció de l'home en la seva condició profana i dessacralitzada, d'altra banda pròpia de l'esdevenir del cicle, també aquest jardí, aquest petit tot que és Montjuïc, segueix els signes dels temps i moltes de les seves fonts han desaparegut, part de les seves aigües s'han salinitzat i només es veu la muntanya com una cosa de la qual cal treure profit, quelcom susceptible de ser consumit, va acabar la germana Margarita.

8

Personalment tinc molta simpatia per Asdrúbal, el qual és tan incrèdul com jo. A Laia, l'admiro per bonica i graciosa, i a John, l'estic començant a conèixer; però m'interessa molt la tal Núria, tot i que encara en sé poc, d'ella.

Així mateix vull testimoniar els fets que a continuació descriu i igualment la contribució de la premsa, la qual, com estem veient, va tenir en tot això una destacadíssima actuació, fins al punt que es va convertir en un element radical en els esdeveniments revolucionaris que van culminar amb la defensa del Montjuïc per les dones de Barcelona i la immensa transformació immediata que van aconseguir en el medi social, econòmic i polític, la qual cosa no solament es va produir a la ciutat sinó en altres llocs d'Espanya, i em sento honorat d'haver-hi pogut participar. I principalment, la intervenció de Núria en tot allò que m'anava relatant al mateix temps que es publicaven en la premsa les notícies que ella vaticinava repetint el que deia un personatge misteriós anomenat la pitonissa de Montjuïc.

Aclareixo, en el que em pertoca, que no sóc periodista sinó un simple professor d'Història encara que, això sí, m'he especialitzat en la Història de les Idees, és a dir, de la Cultura, la qual és per a mi l'única forma certa de concebre aquesta disciplina, en oberta contradicció amb la simple historiografia i el registre de dates i batalles, de les quals no s'extreu cap conclusió valedora. Tanmateix, en aquesta oportunitat em va tocar exercir com a comentarista i periodista radial en els moments més importants de la meua vida, a la qual van transformar com a la de tants d'altres, en tots sentits.

A continuació reproduiré alguns articles molt curiosos que van anar apareixent en diferents mitjans del dia 3 de maig al 18 del mateix mes de l'any 2007. Són només uns quants dels que es van publicar; n'he conservat alguns com a mostres sorprenents del que s'hi diu i els temes que es tracten, els quals van precedir i d'alguna manera van provocar els esdeveniments que són l'objecte d'aquest llibre. No he volgut recórrer a les hemeroteques ja que considero suficient el material que aniré publicant aquí.

9

El Periódico, 3 de maig 2007

La Urbana vigila el castell dia i nit per una amenaça

« El castell de Montjuïc ha estat amenaçat per persones desconegudes ara que es troba en una polèmica municipal per les condicions del seu traspàs. Per diversos costats s'han fet arribar les amenaces que es refereixen, per exemple, a la bandera que oneja en aquesta construcció militar, la qual hauria d'estar acompanyada de la catalana. S'han donat les ordres oportunes a la Guàrdia Urbana, la que des de fa diversos dies hi ha desplaçat un operatiu, on unitats de paisà patrullen el castell amb altres d'uniformades ».

Reproduceixo només un titular:

La Vanguardia, 4 de maig 2007

Montjuïc obrirà tota la fortalesa i les 11 hectàrees del recinte seran visitables segons un recorregut museístic

Es pot observar que Montjuïc ha estat destacat des del començament a les primeres pàgines dels diaris, els quals han intervingut en cada una de les seves fases. En un altre article de La Vanguardia que ara no tinc a mà hi ha notícies connectades d'excessos públics al lloc.

10

El Heraldo de Barcelona, 4 de maig 2007

Combat contra l'especulació

Ecologistes en Acció llança una croada contra els abusos urbanístics a Espanya

« Els espanyols s'estan acostumant als abusos urbanístics que transformen la geografia del país i que han convertit Espanya en l'estat amb el major parc immobiliari de tota la Unió Europea. Però encara que aquests casos deixin de ser notícia, l'ONG Ecologistes en Acció es nega a acceptar-ho. Ahir va posar en marxa la campanya "Ni un metre més de formigó" per denunciar l'especulació urbanística que, segons el grup, està devastant el territori.

"Volem demostrar als ciutadans que l'especulació urbanística és un problema social molt greu que ens afecta a tots, a més de ser un problema mediambiental", va asseverar ahir María Ángeles Nieto, coordinadora de l'àrea d'urbanisme de l'organització ecologista ».

11

Mentrestant el cinc de maig, a El Periódico, Laia Molina afirmava que hom estava totalment encerclat a Sants, barri contigu a la muntanya:

« A l'estiu del 2006, a causa de les obres de l'AVE, es van fer unes perforacions al carrer d'Antoni Capmany. Com que la vorera es va enfonsar, hi van posar uns taulons inestables i relliscosos. Estem totalment assetjats. A més, no hi pot accedir cap servei (neteja, ambulàncies), ja que ni tan sols hi caben dues persones d'amplada. Sofrim les incomoditats i la brutícia ».

Però apuntem el que va aparèixer el dia sis sense comentaris.

El Periódico, 6 de maig 2007

« La central nuclear d'Ascó II, a l'Ebre, tot just dos dies després de connectar-se a la xarxa després d'una recàrrega de combustible, es va veure obligada ahir a fer una aturada no prevista. El motiu de l'assumpte va ser la fallada de la vàlvula d'aigua que alimentava una màquina de vapor. Després de solucionar el cas, qualificat amb el nivell 0 a l'escala internacional d'esdeveniments nuclears, la central va tornar a participar a la xarxa passades les sis de la tarda.

D'altra banda, l'activitat de la nuclear Vandellós II també està detinguda des de divendres passat per carregar combustible. S'eliminarà el sistema de canonades de 30 cm que fa dos anys es va partir en dos per la corrosió, la qual cosa va determinar que la planta estigués aturada prop de 8 o 9 mesos ».

El País, 6 de maig 2007

Experts de tot el món veuen en perill la Sagrada Família

« Ningú no podria imaginar la construcció d'un túnel de l'AVE que passés al costat de l'Alhambra de Granada o de la Mesquita Major de Còrdova. Construir un túnel al costat de la Sagrada Família, un dels monuments Patrimoni de la Humanitat més admirats i visitats de tot el món, és una bogeria amb resultats imprevisibles ». (Tokutoshi Torii. Catedràtic de la Universitat de Kanagawa. Japó).

« La perforació i el pas del tren a tan poca distància del temple representen un risc per al manteniment i l'estabilitat d'aquesta excelsa edificació que no podem acceptar ni assumir... El Temple de la Sagrada Família, obra mestra de l'insigne arquitecte Antoni Gaudí, ha estat declarat Patrimoni de la Humanitat per l'UNESCO, i com a tal pertany a la ciutat de Barcelona i al món sencer ». (Arleen Pabon. Catedràtica de l'Escola d'Arquitectura de Florida. Universitat Tallahassee, Florida. USA).

« Vaig quedar molt afligit en assabentar-me fa poc que els fonaments de la Sagrada Família podien córrer perill per la construcció d'un túnel previst per a un tren d'alta velocitat pel carrer Mallorca. Sens dubte, és inevitable que la construcció d'un túnel com aquest i les vibracions de la circulació dels trens afectin els fonaments de la Sagrada Família i posin en perill els treballs que s'estan duent a terme per a la construcció d'aquest monument de l'arquitectura catalana i de l'obra d'Antoni Gaudí. El túnel s'anirà degradant a poc a poc i un dia s'adonaran que haurà deixat de ser útil. La importància de la Sagrada Família per a l'esperit humà anirà en augment. Si el pla es porta a terme, el fet que la Sagrada Família hagi estat catalogada com Patrimoni de la Humanitat no haurà significat absolutament res. Posar en perill d'una manera conscient un monument és un acte de vandalisme desconsiderat ». (J. Mark Schuster. Escola

d'Arquitectura i Planificació. Departament d'Estudis i Planificació Urbans.
Massachusetts Institute of Technology. USA).

Més de 100 catedràtics i professors d'arquitectura i enginyeria d'universitats de tot el món es van manifestar en contra de la construcció del túnel de l'AVE projectat al costat del temple expiatori de la Sagrada Família. Seguien les firmes d'enginyers i tècnics de moltes altres universitats del món a qui jo també em vaig afegir.

I canviant radicalment el tema, vet aquí un altre article que reproduïm parcialment:

El Periódico, 6 de maig 2007

El tràfic de droga espanyol finança el terrorisme d'Al Qaeda

« S'ha vist que es pretén reproduir al Magreb l'ofensiva d'Al Qaeda a Iraq, per a la qual cosa calen àmplies fonts de diners. Segons informacions espanyoles i algerianes, Al Qaeda s'ha llançat en el Magreb islàmic al tràfic de drogues de disseny, un negoci que li proporciona fortunes i grans beneficis amb els quals finança el terrorisme que actua des de principis d'any al nord d'Àfrica. Aquest programa de finançament és copiat del dels talibans a l'Afganistan i suposa noves recerques de recursos dels radicals magribins que s'han enriquit a Espanya amb el tràfic d'haixix ».

Com és lògic pensar aquest cúmul d'informació concreta va causar un enorme enrenou a Barcelona, i especialment en el veïnat de la nostra muntanya, el qual es veia dia a dia, malgrat el turisme i altres activitats d'esbarjo, molt afectat per aquestes novetats. Què són aquests túnels, on condueixen, qui els utilitzarà i amb quins propòsits futurs, tenint en compte que estan íntimament lligats amb el nostre barri i l'estació de Sants en relació amb la notícia de l'AVE? Al Qaeda i les seves múltiples ramificacions, quin paper hi juguen?

13

Passem ara a donar compte de l'únic article del set de maig de La Vanguardia que tinc en aquest moment a les meves mans, el qual, encara que només es refereix a l'especulació immobiliària en ple centre de Barcelona, té un caràcter afectiu perquè l'estamperia d'art que es tanca per donar lloc a un edifici d'apartaments era una de les més conegudes de la Ciutat Comtal per generacions, i es troba ubicada ni més ni menys que a l'estimada plaça del Pi. Desgraciadament ha estat l'arquebisbat qui ha comès una barbaritat així.

Lamento profundament aquesta grolleria inqualificable, ja que l'estètica de les imatges que allà s'exhibien, moltes d'elles d'un disseny extraordinari, i la bellesa dels colors de les impressions així com l'art amb què estaven exposades m'havien fet passar moments molt grats, gaudint d'aquestes belleses pròpies de l'art català de més de dos segles.

14

La sala d'accés al saló d'actes del Cercle de la Premsa es trobava força

concorreguda. Acabava de finalitzar la xerrada de l'escriptor i ecologista Fernando Ariza i en diverses rotllanes es comentava la conferència. En una d'elles es trobaven Asdrúbal, Núria, John, altres periodistes i qui escriu això.

Els periodistes conversaven sobre que bona els havia semblat la xerrada i el paper assignat a la premsa.

– Què opines sobre la conferència?, es va sentir dir.

– Molt bona.

– Sí, va dir un altre d'ells, sobretot per la importància assignada a la premsa en aquests moments històrics i com a perfiladora de tots els processos socioeconòmics i polítics, per la qual cosa li pertoca una responsabilitat molt important, ja que es tracta d'informar aquí i ara i a més de concretar polítiques de tot tipus mitjançant la crítica o el suport a mesures o propostes vingudes de diferents grups de poder. No només en l'ordre polític, que també li correspon, sinó en el social, el qual es refereix a tots els àmbits que van des de l'econòmic fins el cultural i que la premsa pot manipular de tal manera que en ella es podria estar escrivint ja la història de demà.

Va intervenir un altre dels reporters dient:

– Lamento haver arribat una mica tard a la conferència, encara que pel que es comenta comparteixo tot el que s'ha dit. I no m'estranya que qui ho digui sigui un ecologista perquè en aquest tema nosaltres podríem haver fet més, tot i que espero que avui en dia n'haguem pres consciència. De fet, si jo fos director del meu diari prestaria a l'assumpte una atenció preferencial. I no em refereixo només al canvi climàtic, avui evident, sinó a molts altres temes que tenen a veure amb la producció, la higiene, la venda al consumidor i la investigació sobre diverses màfies que són capaces, i ho fan, d'atemptar contra la salut per obtenir guanys. S'haurien de redoblar les anàlisis dels aliments i les matèries primeres.

Un altre periodista va expressar:

– Recolzo això i penso també en la indústria farmacèutica i la manipulació dels diferents medicaments que fabrica i que ven a preus d'or, la qual cosa hom justifica dient que es cobren així per la despesa en la recerca, de la qual els consumidors i àdhuc els metges en saben molt poc.

– Així és, va intervenir Núria, els galens s'informen pels visitadors dels diferents laboratoris, simples venedors preparats per destacar les bondats dels seus productes sense esmentar de cap manera els efectes secundaris que podrien produir, els quals, en el millor dels casos i en els països que així ho exigeixen, vénen detallats en lletra petita en les posologies que acompanyen els remeis.

– Cal tenir en compte, va postil·lar Asdrúbal, que els metges diuen de manera unànime i amb tranquil·litat que si haguéssim de seguir les advertències i riscos que tenen les medecines no en prendríem cap, i es queden tan tranquils. De fet, moltes vegades estem consumint verins que no han estat provats encara en éssers humans sinó en rates, a les quals anomenen conillots d'índies, o en micos.

– Tot això, es va avançar John enfervorit per aquest tema que a tots entusiasma ja que eren periodistes, ha de ser revisat i explicat al públic, i qui ho faria millor en l'actualitat sinó la premsa amb les seves denúncies i investigacions.

– Allà surt el doctor Fernando, vaig intervenir jo mateix, el conec abans que es dediqués a l'ecologia. Què tal, Fernando? Et presento Joan Casals, un nou membre del Cercle de la Premsa com Asdrúbal Costa, a qui vas conèixer la setmana passada, que està investigant sobre irregularitats en diferents camps coincidents tots ells en el tema de Montjuïc, estranyament.

– Bé, va respondre John, també estic interessat en la manipulació genètica encara que el meu diari, que es dedica a economia i finances, no té gaire interès a entrar en detalls sobre els temes industrials d'aquesta qüestió, principalment de matèria alimentària, i les repercussions que pot tenir en l'ésser humà i el seu futur.

– Efectivament, li va contestar Fernando, no podria ser de cap altra manera.

– Encara que Joan també és corresponsal d'una agència periodística, va apuntar Asdrúbal.

– Sí, les agències periodístiques tenen respecte als diaris i els mitjans fixos la virtut de ser més independents i fomentar la investigació, va replicar l'ecologista.

Núria es va incorporar a la conversa:

– Molt bona la teva exposició, penso com tu que cal insistir una i altra vegada sobre el paper que ens toca als periodistes, encara que siguem de diaris i ràdios locals com és el meu cas, doncs moltes vegades estem més informats de les coses pel fet de tenir-les molt a prop i sentir el ciutadà de a peu, cosa que els grans mitjans, diaris i revistes, i no cal dir la televisió per problemes de programació i recursos, mai no poden tocar excepte en telenovel·les amb missatges soporífers i informatius teledirigits pretesament realistes on només donen compte dels crims, especialment dels passionals.

– Sí, va afegir Fernando, veure televisió és estar subjecte a formats ja establerts on es donen les notícies simplificades, desodoritzades i perfectament dirigides que es propaguen en diferents països amb celeritat i que tots els mitjans repeteixen de manera estúpida, com ara que Paris Hilton està a la presó per haver conduït el seu automòbil en estat d'embriaguesa; i això i l'atenció a la Pantoja porta dies sencers, columnes i programes com si tot això fos alguna cosa, quelcom que tingués un interès veritable per al públic.

Núria va comentar:

– Podria afirmar-se que la imbecilitat i l'estultícia omplen les primeres planes, i també les segones i les terceres, i que tot això està enllaunat, preparat per ser consumit i digerit fins al dia següent, quan es torna sobre el mateix imaginari una i altra vegada i amb la mateixa estupidesa. Com si aquest fos l'aliment obligatori per al ciutadà dia rere dia. Llegir el diari d'avui és com llegir el d'ahir i el de demà i el de

passat; tots són el mateix.

– Efectivament, va reiterar Fernando, i les vertaderes notícies se'ls escapen, allò que és darrere les bambolines i que ningú no vol denunciar puix que els mitjans per als quals hom treballa són còmplices en tot aquest procés de mediocritat, perfectament instaurat perquè no hi aparegui res d'autèntic interès llevat d'alguna notícia escandalosa de tant en tant o degeneracions diverses que sí tenen un espai en els mitjans, iguals tots ells ja que són consumits fins a un cert punt, el qual no s'ha de transgredir, i només es diferencien per la mida de les pàgines, el número d'anuncis comercials i les diferents classes de públic a qui van dirigits.

– Avui en dia, vaig afirmar jo ficant cullerada en la conversa, a la mediocritat de les classes mitjanes, les quals són els lectors dels diaris i la major part de les audiències televisives i de ràdio, vehicle aquest últim que afortunadament es destaca per la seva independència relativa i la seva originalitat.

– Recordo que vam efectuar una emissió, va intervenir Núria, fa uns mesos, on dèiem en una entrevista que et vam fer en la nostra ràdio moltes de les coses que estem parlant i que la gent havia de saber. De fet, vull convidar-te per una pròxima ocasió perquè tinc assenyalats diversos temes que em semblen interessants i que succeeixen aquí mateix, a la ciutat de Barcelona, concretament a la muntanya que va donar origen a la seva cultura, l'avui abandonat Montjuïc.

Asdrúbal, fent un apart i en veu més baixa, va dir a Núria mentre els altres continuaven embrancats en la conversa:

– Vaig rebre el teu *mail* amb totes les coses que assenyalaves i els retalls periodístics que les fonamentaven i voldria parlar-te'n extensament, encara que aquest no és el lloc indicat ni l'ocasió per a fer-ho; tanmateix, vaig saber per Laia que venies a aquesta reunió a la qual estàvem convidats. De fet, necessito saber com maneges tants materials i la relació que segons tu guarden entre ells així com la teva vinculació amb la pitonissa de Montjuïc, si és que aquest personatge « existeix » i són vertaderes les seves prediccions que apareixen pocs dies després com a notícies de diaris. En tot cas, la teva feina està ben documentada iestic veritablement interessat en el teu treball, al qual m'ha introduït Laia Prats, qui sent molt respecte per la teva tasca.

– Me n'alegro, va contestar Núria, i va afegir mentre li lliurava una targeta, truca'm a aquests números.

Asdrúbal hi va respondre:

– T'agradaria passar demà per la redacció del meu diari?

– A quina hora?

– Et sembla bé a les deu?

– Allà hi seré.

– Una curiositat, va intervenir una altra vegada el madrileny, què és això que em vas dir l'última vegada que investigués sobre el meu nom? Perquè ho he fet i no he tret gaire cosa en clar.

– Espera't una mica, perquè potser demani temps i no coneguis el lloc on buscar.

Laia es va apropar i li va murmurar, rient:

– No siguis indiscret, aquestes coses no es pregunten; o bé surten soles o bé no surten mai.

Núria es va excusar i es va retirar al·legant compromisos. Laia va aprofitar per saludar els altres contertulians.

– Demano disculpes per la tardança, però vaig haver d'ajudar la meva cosina Montse amb problemes de casa seva. De què estàveu parlant?

– Del mateix de sempre, suposo, va dir Fernando, de la nostra lluita per voler advertir el dany que l'home s'està fent a si mateix pensant només en els seus interessos comercials i creient que així està realitzant el bé i que la vida consisteix únicament a guanyar diners i a continuar progressant indefinidament. És a dir, més del mateix.

Un dels periodistes va apuntar:

– Em pregunto si podem jutjar nosaltres mateixos què és el que és bo i què és el dolent, i si aquesta jactància no és arrogant i anàloga a voler obtenir sempre la veritat sobre totes les coses.

Fernando hi va respondre:

– No, la veritat sobre totes les coses, de cap manera i crec que cap de nosaltres no ho pretén, però sí assenyalar en un context relatiu què és bo o dolent, tòxic o no, en matèries diverses com aliments o medicaments i en moltes altres gammes o circumstàncies que pertiquen al treball ecològic.

– D'altra banda, es va sentir dir a Joan, ens estan vigilant; les càmeres de vídeo no solament ens controlen als supermercats i als bancs sinó que ara s'instal·len a les estacions de metro i àdhuc als carrers. I utilitzen el tema del terrorisme i la violència per mantenir-nos submisos. Aquests enregistraments poden utilitzar-se per a qualsevol finalitat i ser manipulats pel Gran Germà per a qualsevol objectiu.

– De fet tot és així, va explicar Laia. Emetre opinió sobre temes relatius és propi del nostre treball, on d'altres podran oposar-s'hi amb arguments potser tan vàlids i contrastats com els nostres. Aquest és el lliure joc d'idees en què es basa la nostra societat, però mai en un pensament únic ja sigui polític, econòmic, mèdic ni de cap mena que es vulgui imposar, de manera violenta o subtil, manant o enganyant.

– No vull entrar en discussions inútils que no ens portaran a res, va dir el periodista que acabava de generar la nova polèmica. Simplement vaig pensar que era

bo intervenir per veure què contestàveu; però crec que és un tema que s'ha de tenir en compte per evitar l'exageració i la improvisació en les nostres intervencions. En primer lloc, tota informació ha d'estar degudament contrastada. En segon terme, exempta de passió i partidisme. El periodista ha de ser objectiu i mantenir el seu criteri encara que l'acusin de no rebel·lar-se contra el medi social i el mercat de consum tal com vosaltres feu, ja que hi ha d'haver raons que vosaltres, amos de la veritat, desconegueu o interpreteu malament, de vegades deliberadament, com he vist en diverses oportunitats.

– Estic famèlica, va frivolitzar Laia, no hi ha res per menjar aquí?

Costa, prenent-la pel braç i dirigint-se cap al *buffet*, la va acostar a una taula amb safates d'entremesos.

– Que difícil dir-te Asdru, com et deien a casa teva?, va preguntar Laia.

I Costa, com molt cerimoniós, va respondre:

– Asdrúbal a seques.

Aquest professor d'Història els observava des de lluny i va decidir, sense més ni més, escriure aquest quadern en primera persona, atesa la seva implicació directa en aquests assumptes.

15

Després d'haver-me fet un bon passeig pels parcs del Montjuïc, entrant al Poble Espanyol per menjar una truita, una bellíssima jove, gairebé una col·legiala, em va somriure i amb un posat còmplice em va lliurar una nota manuscrita en un paperet una mica arrugat; em vaig aturar per llegir el missatge i quan vaig acabar l'esquela breu i enigmàtica, la vaig buscar pels voltants sense trobar-la. El text manuscrit, sense cap especificació, deia amb lletra clara d'escolar:

« Els fills de la llum tenen una marca invisible al front, com la d'aquells confreres romans, els Lupercs, que el dia de Sant Valentí desfilaven nus al voltant del Palatí amb una pell de cabra a les mans amb la qual fuetejaven les dones, fecundant-les; aquest animal estava associat al llamp, i per tant a la llum i a la fecundació espiritual. Abans, un sacerdot els havia fet el senyal amb la sang de la cabra immolada (també un gos era sacrificat), i després l'esborrava amb llana impregnada en llet. Entre les seves moltes significacions, el gos és psicopompos, guardià de cruïlles i es relaciona igualment amb el foc que es diu que va robar, ja sigui al cel o a l'interior de la terra, transportant-lo a la seva cua com una torxa, i donant-lo després als homes. És també una deïtat tònica, vinculada amb la sexualitat, la força vital i l'aliment espiritual, com també succeeix amb els llops.

El ritu es desenvolupava al santuari de Faune Luperc, en el vessant nord-oest del Palatí. Ritu d'invocació de la Llum, assimilada a la Saviesa i a un dels seus emissaris, el déu del llamp diamantí i del tro, Júpiter, el Zeus grec, dues de les cultures, la grega i la romana, que igualment van poblar aquestes terres insulars, civilitzant-les ».

Vaig quedar sorprès per allò que m'havia lliurat la noia escrit amb una lletra juvenil en total desacord amb la profunditat i certesa que tenia aquest text, el qual no semblava que hagués estat traçat per la seva mà de cap manera. Vaig restar dempeus, trasbalsat i penetrat per alguna energia força horrible, com si tot això es tractés d'un malentès.

16

Ens trobem en una altra reunió de la confraria de dames a les quals ens hem referit anteriorment. La temperatura havia pujat i la llum potser es veia més intensa. La germana Superiora, després de donar per començada la cerimònia amb un cop de mallet, va dir:

– He rebut la informació que llegiré a continuació en veu alta; una de les nostres germanes me l'ha fet arribar. Ho faré de manera personal afegint que hem esbrinat que està obtinguda directament d'Internet: www.atsdr.cdc.gov/es/es_index.html

– « Què és l'urani? L'urani és un element radioactiu natural àmpliament distribuït. Es troba en quantitats molt petites en la naturalesa en forma de mineral, però pot ser transformat en un metall de color platejat. Les roques, el terra, l'aigua superficial i subterrània, l'aire, les plantes i els animals contenen quantitats variables d'urani ».

Es va detenir, va prendre un respir i va prosseguir:

– « L'urani natural és una barreja de tres tipus (isòtops) d'urani: urani dos-cents trenta-quatre (^{234}U), urani dos-cents trenta-cinc (^{235}U) i urani dos-cents trenta-vuit (^{238}U). Tanmateix, cada un dels isòtops té propietats radioactives diferents. Per aquesta raó, per conèixer com de radioactiu és l'urani cal determinar els percentatges dels tres isòtops en una mostra. Els percentatges de pes i radioactivitat són diferents degut a què cada isòtop té una vida mitjana diferent. La vida mitjana és el temps en què la meitat de l'isòtop d'urani emet la seva radiació i es transforma en un element diferent. Com més breu és la vida mitjana, més radioactiu és l'element. És així com 1 gram de ^{234}U serà aproximadament 20 mil vegades més radioactiu que 1 gram de ^{235}U , mentre que 1 gram de ^{235}U serà sis vegades més radioactiu que 1 gram de ^{238}U . Els isòtops d'urani ja es trobaven a la terra quan la terra es va formar. Tant el ^{235}U com el ^{234}U tenen una vida mitjana tan llarga que part de l'urani que estava originalment a la terra encara es troba aquí, i continua emetent la seva radiació ».

La senyora Júlia va mirar al seu voltant, va xarrupar un breu glop d'aigua i va continuar:

– « L'urani enriquit pot constituir tant un perill químic com de radiació. El procés industrial conegut com a enriquiment és usat per augmentar la quantitat de ^{234}U i ^{235}U i disminuir la quantitat de ^{238}U en l'urani natural. El producte d'aquest procés és l'urani enriquit, i el sobrant és l'urani empobrit. Els principals usos civils de l'urani són en plantes d'energia nuclear ».

I finalitzant, Júlia (que altres germanes anomenaven en veu baixa Madronita) va

afegir:

– Sembla que aquest article no necessita comentaris atès el que es coneix de l'urani més fàcil de ser enriquit, el transportat per les aigües i que s'ha adherit a la roca de les profunditats de la muntanya, on s'hi pot accedir a través de túnels naturals que recorren tota l'ex-illa i dels quals ens ocuparem en una altra sessió. Encomano aquesta missió a la germana Miranda, anticipant que les boques principals d'accés es troben en el Morrot, on sempre hi ha viscut gent, i que aquestes es van convertir en refugis antiaeris en l'època de la guerra civil.

Va acabar el seu discurs la germana Superiora i prenent un llarg glop d'aigua va demanar a la germana Núria que tanqués la cerimònia amb les paraules habituals i a cop de mallet. Es va poder observar fugaçment la presència de Laia Prats, ja integrada entre les confreres, amb rostre molt seriós i concentrat, encara que ocultant-se una mica en la part posterior i lateral.

17

Aquella mateixa tarda es van reunir Asdrúbal i Laia en la Font del Gat, un restaurant en ple Montjuïc.

– M'agrada molt aquest lloc, va dir Laia.

Asdrúbal hi va respondre:

– No hi ha comparació amb el Botón Charro, veritat?

– És clar, encara que sense comparar és molt bonic.

– I airejat. En la font, l'olor d'humitat porta la imatge del que és ombrívol, de l'aigua i de la roca.

– No sabia que eres poeta també.

– Només quan estic amb tu.

Després de la inspecció general ambdós es van asseure i Laia va preguntar:

– Què demanaràs?

– Aquest « conill » em crida l'atenció, va replicar Asdrúbal, sempre m'ha agradat el conill, i encara més amb bolets.

– Jo demanaré un « ànec », va riure Laia, ja que la cuixa de l'ànec ha estat sempre la meva preferida.

– T'explicaré, va dir Asdrúbal en part com secretament i en part fingint distracció, que cercant coses estranyes, fins i tot impossibles, he investigat les similituds entre Montjuïc i l'Atlàntida; perquè Jacint Verdguer es refereix a ambdós temes abonant que aquesta muntanya i el mític continent eren una illa, i he descobert algunes sorpreses en aquesta fantasia de Plató.

– De què tracten?

– S’ha dit sempre que la civilització de l’Atlàntida va morir per la corrupció dels seus habitants degut a un període cíclic de naixement, joventut, maduresa i vellesa, és a dir de malaltia i mort, i que l’illa va sucumbir, la qual cosa guarda certs punts de contacte amb tots els senyals terminals que estem identificant en la moguda de Montjuïc.

El mosso els va atendre interrompent durant un moment el diàleg mentre els servia els plats.

– Aquí estan aquestes exquisitats!, va fer esment Laia al mateix temps que se li giraven els ulls cap a la cuixa de l’ànec. Però segueix, segueix amb les teves investigacions.

I Asdrúbal va continuar:

– D’altra banda, he vist en el tema d’aquesta història exemplar i simbòlica que Hèrcules va a buscar una de les pomes del Jardí de les Hespèrides i la planta en el verger de Nova Hespèria o Espanya, i torna després a l’Atlàntida per rescatar la gegant Plèione amb la qual tindrà diversos fills, considerats els avantpassats mítics de la nostra civilització. El mateix Hèrcules és un dels fundadors mítics de Barcelona, a la qual culturitzarà amb els sabers que ha rescatat de l’enfonsada Atlàntida. I en diversos mites, l’heroi era ajudat i guiat pel déu Hermes.

Es va aturar el periodista i semblava que reflexionés sobre alguna cosa; però a continuació, encarant Laia, va seguir:

– Et demano disculpes per aquesta espècie d’erudició però acabo d’assabentar-me de totes aquestes coses que ignorava, i a més no puc deixar de veure una certa relació entre la missió d’Hèracles i la de totes aquestes dones de la confraria que estudien dades sobre cicles còsmics i herències espirituals, i que parlen de la Tradició Hermètica amb tanta naturalitat i convenciment, segons que he investigat als articles de la revista SÍMBOLOS que em va fer a mans Núria, va apuntar Costa mentre gargamellejava, encara que potser m’estigui deixant portar massa lluny per tots aquests esdeveniments, els quals sobrepassen cada cop més el que puc comprendre amb la raó, va afirmar el madrileny mentre lluitava amb el conill.

– Veig que comencen a aparèixer algunes fissures en la teva actitud vital més aviat incrèdula, va contestar Laia amb to irònic.

– Serà perquè amb tu se m’obren noves perspectives. A més, la nostra excèntrica companya Núria sempre va burxant. L’altre dia em va preguntar per l’origen del meu nom, m’hi vaig posar a buscar intrigat i he trobat certes informacions bastant increïbles.

– Que potser és el nom d’un dels parents de la Plèione atlàntide?, va inquirir fent broma la periodista.

– No, però es tracta d'un personatge que pertany a una altra branca de la genealogia fundadora d'aquesta ciutat, la que ve d'Amílcar Barca, el general cartaginès que amb els seus fills Aníbal i Asdrúbal va arribar en el seu veler a les costes del llevant de la península Ibèrica, ni més ni menys, va tornar a gargamellejar Costa, i somrient i donant-se importància va seguir: També és significatiu, et comunico, que Asdrúbal vol dir « el protegit de Baal », això és, del déu dels cels cartaginès. Fixa't quins llaços secrets i ancestrals m'uneixen amb Barcelona!, va manifestar Costa emprant ja les mans per devorar el conill (sempre petit).

– Encara et veig com el teu homònim empunyant una arma per defensar aquest territori, com quan Asdrúbal i els seus van lluitar uns anys més tard contra els romans tot just arribats per derrotar-los. No serà que estàs descobrint coses sobre la teva veritable identitat?

– A què et refereixes?

– Sempre he pensat que a cadascú li arriben les revelacions quan és la seva hora, va afirmar Laia. T'explico una cosa més sobre Baal que potser no saps i que vaig llegir fa anys pel meu compte. Aquest déu és una deïtat de la fertilitat d'origen fenici i cananeu anàloga al déu Júpiter dels romans, qui per cert dóna nom a la muntanya als peus de la qual es va fundar aquesta ciutat, el Mons Jovis com saps, va explicar una Laia sorprenentment aplicada. Què et sembla l'erudició?

El madrileny hi va replicar:

– Certament, es respira per aquí un aire carregat d'aromes i llavors fecundadores, va somriure Costa.

– Jo no tinc el do de la poesia com tu, però sí recordo un trosset de *L'Atlàntida de Verdguer* que vaig aprendre de memòria a la secundària, i que gairebé tots els catalans coneixem, va observar picaresca i còmplice Laia. Deia: « Reprèn la via Alcides; i, dant a Barcelona del mar lo ceptre, en braços l'asseu de Montjuïc, gegant que en vetlla sempre, mentre ella es mira en l'ona, amb cent tronantes boques n'esquiva l'enemic ».

– Em fa l'efecte d'estar vivint un imaginari que per moments es correspon amb la realitat, va apuntar el periodista.

– Sí, és com una altra visió de la ciutat i de la vida mateixa que no entenc com, ni per què, ens està essent comunicada, revelada si exageréssim o ens poséssim en el punt de vista de Núria i d'aquestes dones. Imagina't, cent boques de foc defensaran Barcelona des de Montjuïc!

Laia va fer una pausa i un cop acabada aquesta va dir ràpidament:

– Ah, m'oblidava d'explicar-te que Núria em va manifestar que havia estat amb la profetessa del Montjuïc, amb la qual ara pot parlar cara a cara a demanda seva i ja sense traductora. La pitonissa li va referir qüestions sobre l'islamisme i Al Qaeda, la qual cosa no va deixar de sorprendre'm ja que Núria mateixa havia anomenat el tema

en diverses ocasions, encara que la profetessa de Montjuïc, gairebé cega i vivint a molts metres de profunditat en la foscor de les entranyes de la terra, no tenia cap possibilitat de saber res sobre el terrorisme...

– Molt bé, molt bé, va concloure intrigat el seu interlocutor.

18

Comentaré ara algunes notícies que vaig llegir directament als diaris i sobre les quals vaig conversar amb Laia, Asdrúbal, la meva cada cop més estimada Núria i Joan Casals.

És sabut que el problema de l'habitatge pertorba igualment a les parelles joves i a tot el món en general, ja que suposa hipotecar-se per molts anys atès l'increïble preu de l'habitatge. Avui mateix, vuit de maig, a La Vanguardia es manegen xifres fabuloses, com si la pesseta o l'euro fossin no res. Copio literalment:

El pis més petit i car de Barcelona mesura 11 m² i costa 80.000 euros

Redacció/Barcelona

« Amb solament onze metres quadrats té tots els inconvenients per a ser un habitatge poc aconsellable. És molt petit i car. Amb total impunitat s'anuncia la seva venda a Internet al preu de 82.000 euros. La qual cosa significa que el metre quadrat té un cost de 7.454 euros. Aquest diminut pis es troba al barri del Raval i és un dels habitatges que s'anuncien al portal immobiliari fotocasa.es. (...) Tot i així, el rècord de mida reduïda el continua tenint un habitatge de tan sols 9 metres quadrats que es venia fa un any al carrer Sèneca. Per aquest micropis, la immobiliària que el tenia en venda reclamava 90.000 euros. El preu per metre quadrat arribava als deu mil euros, gairebé superava el que es demana a Passeig de Gràcia per un habitatge de luxe ».

Sembla llegint aquestes informacions que som damunt d'un poltre desbocat que no ens duu enlloc, com saben els que han transitat pels mateixos senders desgraciats de viure perpètuament endeutats i haver de continuar amb la feina tant sí com no ja que és necessari pagar, sense esmentar el que cal portar a casa, de vegades amb un esforç inconcebible, dolor, frustració i inconformitat.

Segueixo amb la nota:

« També a Madrid es poden trobar ofertes d'aquest tipus, com la d'un habitatge situat al barri de Lavapiés, de 15 metres quadrats i amb un preu de 57.000 euros. I és que els micropisos proliferen. Gairebé cap d'ells no disposa de cèdula d'habitabilitat, un requisit que és necessari per donar-se d'alta dels serveis d'aigua i gas. Són despatxos reconvertits en habitatge i la seva venda és il·legal, ja que el Departament d'Habitatge no els considera aptes per a ser habitats ».

Aquest és tan sols un petit exemple del que arriba a valer la propietat a les grans ciutats espanyoles, és a dir de l'especulació planificada que omple les butxaques d'una nova classe política. Sense comptar els pisos « pastera », en els quals els llits (no les habitacions) es lloguen en tres horaris de vuit hores cadascun. No hi ha dubte

que són arrendats i explotats per immigrants amb papers, gairebé sempre de credo islàmic, que els lloguen a compatriotes indocumentats, magribins o africans negres. De vegades aquesta situació s'estén a zones senceres, com són precisament les perilloses barriades de Lavapiés i el Raval, àrees summament conflictives els veïns de les quals han vist créixer aquests problemes (eren pobres, però no miserables) davant la indiferència policial i gairebé a l'empara de les autoritats migratòries, les quals veuen en aquests estrangers els futurs sostenidors de l'assegurança social, és a dir com a una riquesa, i no es cansen d'afirmar-ho. Preferiria, si aquests arguments a favor de la immigració són vàlids, que fossin hispanoamericans els que es legalitzessin per un assumpte elemental de llengua, costums i fins i tot un laïcisme compartit que diferencia govern i religió. Per manifestar aquestes veritats de calaix i de bon sentit hom ha considerat menyspreables i reaccionaris aquells que les sostenen, alguns d'ells presos, exiliats o perseguits pel govern de Franco com va ser el cas de la meua família a Saragossa, o els que van dur a terme la transició democràtica.

Aquest tipus de delictes immobiliari té com a exemple típic entre nosaltres la ciutat de Marbella, a Màlaga, on s'ha construït en zones prohibides, i molts pensen que a Catalunya no ha estat tan evident per la forma trencada de la Costa Brava, tan plena de cales, golfets i caps, encara que avui en dia s'està fent palès a la pròpia costa de la ciutat i des del riu Besòs fins al Llobregat i el cinturó de turons que l'envolta, anomenat Collserola.

19

El nou de maig ens porta un material veritablement esborronador en més d'un sentit; vull citar dos articles, un d'aparegut a La Vanguardia i un altre al diari La Opinión Catalana, que no poden ser més concrets i clars sobre el tema.

Alguna cosa he dit sobre els pisos pastera, els llits calents (on no es requereixen papers d'identitat), i també he esmentat abans de passada les coves del Morrot habitades per desconeguts a qui es dona el nom genèric de gitanos. És molt probable que aquesta denominació escaigui a molts d'ells, ja que durant un temps van viure en les faldes del Montjuïc, encara que van ser eradicats fa anys cap a Sants. Aquestes coves naturals s'alternen amb modernes cavernes excavades recentment, refugis de drogoaddictes, indrets tots aquests sense cap llei. És molt curiós que mai l'Ajuntament ni cap altra institució catalana no s'hagi adonat de la importància d'aquestes coves naturals, les quals no són esmentades oficialment i que fins i tot podrien haver estat utilitzades com a atraccions turístiques, tal com es fa amb altres en diferents països, àdhuc a Espanya mateix. Alguns investigadors han donat compte d'això i ho han documentat en articles periodístics il·lustrats amb abundants fotografies. Moltes d'aquestes estances són aules de fins a 9 i 7 metres d'alçada connectades a través de túnels amb altres de menors i unes terceres d'accés molt difícil que també estan documentades i fotografiades per diversos autors a l'Arxiu Municipal de *Sants-Montjuïc (plaça Bonet i Muixí, 3)*, segons que he pogut verificar amb els meus propis ulls, encara que caldrien nombrosos dies i fins i tot permisos per visitar el lloc, ja que no es parla enlloc de guies autoritzats per efectuar una investigació seriosa in situ. Què són aquests passatges subterranis utilitzats en part

durant la guerra civil, i amb quins altres de naturals o artificials comuniquen o hom està planejant de fer-ho, amb les obres del metro i de l'AVE? Tot això, ho vam discutir per primera vegada el mateix dia nou a bord del meu automòbil amb Núria Gilbernat, Johny i l'amic Costa mentre realitzàvem una ronda per Montjuïc amb rumb al cementiri, farcit d'antigues inscripcions hebrees i innumbrables nínxols cristians.

Més tard havíem de fer cap a casa de Montse, cosina de Laia, per tal de festejar el seu aniversari.

La Vanguardia, 9 de maig 2007

Catalunya, centre del gihadisme a Espanya

E. Martín de Pozuelo/Madrid

« Catalunya és el focus principal de desenvolupament del terrorisme gihadista d'Espanya i d'Europa, segons ha demostrat una investigació sobre islamistes radicals engarjolats a les presons espanyoles realitzada pel Departament sobre Terrorisme Global del Reial Institut Elcano, una fundació dedicada a estudis internacionals i estratègics. En aquest mateix sentit es va expressar ahir a Barcelona la Confederació Espanyola de Policia (CEP), associació que té més de 2.600 policies afiliats a Catalunya, en confirmar que, en els últims anys, el territori català s'ha convertit en el "centre de reclutament de terroristes islàmics més gran d'Europa". Així mateix, un altre estudi elaborat per l'Institut Elcano amb informació pròpia i de l'Estat subratlla l'alt grau de risc d'atemptat islamista que pateix Espanya. Un perill davant del qual la seguretat de l'Estat té desplegadas totes les seves mesures d'investigació i prevenció, tal com succeeix, per exemple, a Ceuta i Melilla, dues places amenaçades per Al Qaeda, segons va revelar Baltasar Garzón a La Vanguardia el passat 12 d'abril. "L'estudi dels terroristes ingressats a presó a Espanya, més de 300 des de finals dels anys noranta, mostra de forma indubtable que Catalunya és l'epicentre de l'activitat gihadista al nostre país", va afirmar a aquest diari Fernando Reinares, investigador principal i director del Programa sobre Terrorisme Global de la fundació Elcano i assessor per a assumptes de política antiterrorista del ministre de l'Interior entre el 2004 i el 2006 ».

L'Opinió Catalana, 9 de maig 2007

La policia alerta del perill islamista. Barcelona

« El CEP, un sindicat de la Policia Nacional, ha denunciat que a Catalunya se n'allisten a l'any de 40 a 50, la qual cosa la converteix en el país de major reclutament de terroristes islàmics. »

20

Tot just entrar i un cop fetes les presentacions, Montse es va dirigir a Asdrúbal:

– Hola, Laia ja m'ha parlat de tu i m'ha dit com sou, d'amics. Mira que bé, tots dos de la mateixa professió.

– Molt de gust, jo també he sentit Laia parlar de tu i del teu marit.

– Jordi, sí, és clar, allà està. Vine, que te'l presento.

La resta dels participants vam ser introduïts per Laia a altres membres de la reunió i ens vam diluir en el context.

Jordi, saludant Costa amb afecte, li va dir:

– Ja sé que ets aquí per això de Montjuïc; he tingut l'ocasió de conèixer un altre periodista que investiga sobre el tema, un reporter del *Financial Globe*, Joan Casals, encara que tot el món l'anomena John, el qual està molt interessat sobre l'afer. El resulta familiar el nom de Trepat?

– Nosaltres, millor dit tant Laia com jo, alguna cosa n'hem sentit, i coneixem John del Cercle de la Premsa. Un dia que estàvem dinant al Paral·lel va arribar, perquè la seva oficina és a l'edifici Colom davant del restaurant, i el vam convidar a seure amb nosaltres. Ens va explicar que Trepat té un projecte delirant però amb aparences de realitat segons sembla, ja que disposa d'un finançament gegantí per a una illa a 3 quilòmetres de distància de Barcelona que inclou una dessaladora ciclòpia, el tanc de la qual tindrà una forma ovoide i un altre que abastirà la seva ciutat satèl·lit d'aigua dolça, la qual serà emmagatzemada en un indescriptible ou al costat de l'anterior, ambdós coronats per una xemeneia immensa que donarà impuls a la dessaladora i que a tall de símbol és una imatge de la seva pròpia grandesa.

– Quina ridícula! I quina grolleria!, van exclamar Montse i Laia gairebé a l'uníson.

– Hauria d'estar prohibit perquè afecta l'estètica de la ciutat.

– Aquí, qui té diners fa el que vol, va respondre Jordi.

– Aquí i a tot arreu, però certament això té rivets grotescos i potser inesperats. Qui controlarà l'aigua que manlleua a Montjuïc? Tot això hauria d'estar completament regulat, va afegir Asdrúbal.

Jordi hi va contestar:

– Tractarem de fer-ho, encara que com veus hi ha molts diners i interessos per dur-ho a terme.

– Caldria investigar, va intervenir Asdrúbal Costa.

– Sí, en tots sentits, i especialment per part de la premsa tal com ho esteu fent vosaltres, els del quart poder, va replicar Jordi.

Es va produir un breu silenci, i Laia va dir a Asdrúbal en un apart:

– Per cert, et vaig deixar a la redacció un nou dossier que em va passar Núria amb retalls de premsa dels darrers dies que ha anat seleccionant, que crec que hauríem d'estudiar amb interès i que ja ha començat a inspeccionar Salvador Roca. T'ho dic perquè això ja li ho havia anunciat amb un dia d'anterioritat l'anciana cega de

Montjuïc que anomenen al Poble Sec la pitonissa, i per la qual m'ha dit t'has interessat.

– Estiguem preparats per trobar-nos amb les coses més sorprenents, va respondre Costa. Però què en penses tu, de Núria?

– És cert que és una dona rara, va apuntar Laia, però cada vegada em mereix més respecte com a periodista per com escriu de bé i l'agudesesa de les seves percepcions, i com a dona per la valentia de les seves actituds. Em sento molt a prop d'ella.

– I qui és aquesta Núria?, va preguntar Montse acostant-se a la parella.

– Ja te la presentaré; també la vaig convidar i deu d'estar a punt d'arribar, va informar Laia.

– Bé, canviant de tema, va dir la propietària de la casa, us vull fer escoltar un cantautor que va estar de moda fa uns anys i que desgraciadament va morir molt jove. Un rumbero-flamenc argentí, el Gato Pérez, amb el qual la nostra generació va ballar a les festes majors de Gràcia i Sarrià. Primer us posaré una tipus salsa amb la qual us podeu moure una mica.

I mentre començava a sonar la rumba van sortir espontàniament diverses parelles a ballar amb incerta fortuna.

– Quina salsa!, va comentar Asdrúbal, mentre convidava a ballar Laia Prats tot seguint el compàs. I en la segona estrofa de la cançó, on diu « ara vinc jo », es va marcar un bon pas tropical al qual va respondre Laia plena de gràcia.

Quan estava acabant la cançó es va apropar Montse, sigil·losa, i els va dir:

– N'hi ha una altra que posaré en el vostre honor, perquè tracta el tema de Montjuïc que tant us interessa. Es deia que Gato Pérez participava en festes que hi havia allà, ja que en aquestes coves vivien gitanos, com en tota l'àrea, que després van ser desplaçats per la instal·lació de la Zona Franca.

Ja començava a sonar la cançó « *La corba del Morrot* » en català i Asdrúbal, fent molta atenció al que s'hi deia, va replicar:

– Crec que necessitaré un traductor per entendre-la.

– Sí, segur que Laia està disposadíssima.

– Ja ho intento, va dir Laia mentre començava a traduir ràpidament les estrofes de la cançó. « Una perspectiva nova s'obrirà en un instant. / Animals, plantes i humans no trobaran la seva pau, / rodejats pels soberbis que al mont han volgut canviar ».

I Asdrúbal va preguntar:

– I la tornada, què diu?

– « Allà bufà un vent serè, poderós i musical, / i és més curta la distància des del

cel i des del mar. / I amb la veu més afinada, harmoniosa i singular, / cantarem la rumba blanca que tant de temps hem anat cercant ».

– Quines coincidències sorprenents!, va apuntar el madrileny.

Montse hi va respondre:

– I aquí en tinc una en castellà perquè la ballem.

Asdrúbal i Laia es tornen a agafar per a la dansa, i el que va començar en forma socialment correcta i distant acaba en un calorós *chic to chic*.

Jo, mentrestant, també vaig treure a ballar Núria, la qual havia arribat feia una estona juntament amb Johny, i aquest, sempre correcte, va fer el mateix amb la mestressa de la casa. I em vaig assabentar pels llavis de l'exòtica i estimada Núria que la profetessa havia parlat novament amb ella aquell dia i li havia estat explicant coses sobre societats criminals ocultes a Barcelona; fins i tot va dir que havia vist un assassinat d'una dona en un bar al qual va donar molta importància.

21

El dia 11, dos articles relacionats amb el que m'havia confiat Núria durant la vigília em van cridar poderosament l'atenció. Tractaré d'extractar ara el primer.

La part de la màfia denominada a Nàpols la Camorra s'ha apropiat de Barcelona com a porta d'entrada a tot Espanya. Un reeixit autor de *best seller*, Roberto Saviano, allotjat a l'hotel Casa Fuster, va rebre un periodista per a una entrevista. Estava sol; no obstant això, a les taules del costat hi havia uns homes abillats amb cert luxe els quals es veia de seguida que formaven part de la seva guàrdia personal ja que aquella organització ha posat preu al seu cap. Davant de les preguntes del periodista, l'home va donar detalls sobre com la Camorra s'havia apoderat de la ciutat de Barcelona i molts dels seus negocis a l'engròs, entre ells la prostitució i el tràfic de dones centre-europees i russes, i fins i tot del nord d'Àfrica i negres. També s'havien fet forts en l'assumpte de les drogues, especialment de la rosella i les opiàcies que venien des d'Afganistan passant per Turquia i s'estenien a tot Europa. Per dominar aquests recursos, la Camorra havia hagut d'assassinar no sé quants milers, els quals eren més que els morts de l'IRA i ETA junts.

Aquella mateixa jornada es va publicar una notícia a La Vanguardia firmada per Enrique Figueredo que em va fer arribar un col·lega de John Casals, totalment d'acord amb la visió fragmentària de la pitonissa.

L'assassí de la propietària del bar esotèric va usar una arma automàtica de tipus militar

« El cas del tret al cap a la propietària d'un bar esotèric al carrer Sepúlveda de Barcelona va deixar ahir de ser una temptativa per esdevenir un homicidi. Yoldi, de 35 anys, va morir ahir al migdia en no poder superar les greus lesions cerebrals que presentava. Afegeix misteri a l'assumpte el fet que l'arma utilitzada per donar-li mort fos de tipus automàtic, el qual és el propi d'unitats

militars de qualsevol exèrcit o per a operacions d'assalt dels cossos policials. Encara que les armes automàtiques –com les metralletes– solen associar-se a aparatosos fusells i subfusells d'assalt, també n'hi ha de prou petites com per portar-les ocultes a la vestimenta.

L'anàlisi balística del projectil i la beina recuperats en l'escena del crim ha permès fixar el tipus d'arma, la qual és molt més complicada de trobar al mercat negre que una pistola semiautomàtica o un revòlver ».

22

No puc deixar d'esmentar en aquest relat com havia continuat l'afecte mutu que sentia envers Núria i els apassionats desenllaços terrenals de tot tipus a què donava lloc. En aquests múltiples acostaments i transferències he de recalcar el riure com a factor catàrtic i de comunicació. També el gust que ens unia en la cuina on jo destacava i també ho feia la meua dolça doneta amb les seves receptes catalanes variades. L'encarregat de l'edifici on es trobava el meu apartament, un afable andalús que així mateix va compartir amb nosaltres el seu noble entusiasme quan vam passar a ser uns importants reporters que havien tingut una missió destacada en el rescat dels naufrags del port, ens va avisar que a causa dels desperfectes en la infraestructura de la ciutat no ens podia oferir el servei d'electricitat i ens va aconsellar adquirir espelmes.

– De nou en les tenebres de la caverna!, vaig exclamar creient per un instant estar inspirat.

– No et preocupis, em va respondre « el meu dolç anhel ». Tu saps millor que ningú que Herodot i Plini van escriure les seves extenses obres a cop de candela.

I aquest petit historiador tocat en el més profund de la seva fibra emocional no va poder sinó cobrir-la de petons mentre ella amb indiferència se n'eixugava les baves, més de gos afectuós que d'amant incipient.

23

En primer lloc, una notícia del telefèric que com veurem més endavant té un interès puntual en aquesta història; publiquem només el seu titular i res més. I després volem comentar una altra, la qual es vincula estranyament amb el que havia sentit sobre el projecte de Trepal que investigava John i que coneixia Jordi, el marit de Montse i al qual també s'havia referit en forma expressa la sibil·la de Montjuïc, segons l'esotèrica Núria.

El Punt, 12 de maig 2007

El telefèric torna a Montjuïc

Després d'estar aturat dos anys i mig, s'obrirà al públic el proper dimecres totalment renovat

Siglo XXI Catalán, 12 de maig 2007

Es proposa crear un barri de 10.000 pisos davant del mar. Barcelona

« S'ha proposat crear una Barcelona sense fronteres urbanes i una ciutat al port amb capacitat per a 10.000 habitatges de lloguer assequible, especialment dirigits als joves. Els opositors ho tracten d'irreal i impossible de realitzar pels altíssims costos que suposa i la falta de finançament. D'altra banda estaria ubicada al port, gairebé sobre la Zona Franca, en una àrea coneguda com a inflamable per la quantitat de dipòsits de combustible i gas que s'hi aplega. Igualment estaria unida per una hipercarretera amb el riu Besòs, la qual suposaria una despesa desproporcionada i canviaria totalment la urbanització de la ciutat. Els polítics recorden, sense cap prevenció sobre això, el que va costar el Fòrum, espai misteriós que cap habitant de la ciutat no arriba a comprendre per a què serveix i quin és el seu objectiu, llevat, és clar, de la sospita de l'especulació immobiliària. Com a sùmmum dels mals, la proposta inclou una obertura des dels apartaments del port cap a Montjuïc com a la zona residencial de tot el complex urbanístic ».

Com es comprovarà, encara que menys ambicions que el de Trepat però aparentment més factible, es presentava aquest gegantí projecte que els enemics polítics qualificaven d'utòpic i irrealitzable, com ja s'ha dit. En tot cas es duia bona part del turó i del port als seus peus. És clar que no es parlava d'un immens aeroport suprainternacional que connectés Barcelona amb les ciutats més o menys grans d'altres parts del món sencer, incloent Llatinoamèrica i Àsia; tampoc no s'esmentava la dessaladora enorme ni noves platges per al turisme, però sí es parlava de connectar aquesta zona amb Diagonal Mar i el sospitós misteri dels immensos terrenys de l'anomenat Fòrum amb què s'havia emprès una ferotge especulació immobiliària, els quals inclouen avui hotels de grans i conegudes cadenes de fama internacional construïts a pocs metres de la depuradora municipal de Barcelona, tot això perfumat amb una olor a merda indescriptible i a la vora del terrible barri de La Mina, conegut com a cova de lladres i traficants, el qual també es pensava eradicar amb una mica de temps com aparentment ja s'havia fet amb les antigues fàbriques i coves del Poblenou. Tornaré més tard sobre això, encara que m'importa un rave si el que dic, com el que he afirmat anteriorment en aquest quadern, és políticament correcte.

24

Novament som a l'àmbit de la llibreria Karma del Paral·lel, al soterrani de la qual es reuneixen habitualment els membres de la Fraternitat Espiritualista de Catalunya.

La germana Superiora estava dient en aquell moment:

– Passarem ara a la lectura de dos articles publicats en el dia d'avui al diari El Periódico. Fa l'efecte, segons sembla, que els temes que han aparegut en aquestes sessions extraordinàries i urgents de la nostra Fraternitat se'ns van de les mans. Dono la paraula a la germana Dolors perquè ens llegeixi aquestes dues alarmants notícies que es vénen a sumar al conjunt d'anomalies que s'han estat assenyalant aquests dies.

La germana Dolors es va aixecar i es va dirigir a la tarima d'expositors, on va començar a llegir amb veu pausada el que ve a continuació tot anomenant els autors de les notícies i el mitjà en el qual es van publicar, amb títols i subtítols.

El Periódico, 15 de maig 2007

Al Qaeda porta 15 anys creixent a Catalunya

A. Baquero/J. Corachán/Barcelona

« Per a Al Qaeda, Catalunya és una zona clau des de fa més de 15 anys. Encara que els primers elements fonamentalistes arriben de forma aïllada en els 80, la presència i expansió de cèl·lules dedicades al suport logístic i a activitats recaptadores es remunta a inicis dels 90. La seva importància va quedar palesa el juliol del 2001, quan Mohamed Atta, el cap del comando que va perpetrar el 11-S, i Ramzi bin al Shibh, un dels capitosts d'Al Qaeda, es van reunir a Tarragona per ultimar l'operació terrorista. El primer indicatiu de presència islamista a Catalunya es remunta a 1981, quan Nazir Sabah, un sirià presumpte membre dels Germans Musulmans, va ser assassinat a Barcelona.

Primeres detencions. La capital catalana va ser també l'escenari de la primera detenció a Espanya d'un islamista, el 1995, de Ghebrid Mesaud, un algerià membre del Grup Islàmic Armat (GIA). El 1996, 12 individus van ser arrestats a Catalunya per la seva pertinença al GIA. Des dels 90 fins avui, l'activitat de les cèl·lules es va consolidar, aprofitant l'existència d'una comunitat creixent d'immigrants musulmans en la qual poden camuflar-se per passar desapercebuts i captar adeptes ».

Acabat el primer va fer una pausa, va consultar amb la mirada la Superiora i aquesta li va manifestar:

– Continua amb l'altre, germana.

Dolors va començar ja més tranquil·la la lectura del segon escrit, anomenant també amb pèls i senyals el seu títol, el diari, etc.

El Periódico, 15 de maig

Dures crítiques a un dirigent polític per vincular el Govern amb l'apogeu

« gihadista »

Toni Sust/Barcelona

« A un conegut polític català, li van ploure ahir pals per tot arreu. Tots els partits van carregar contra les declaracions en les quals aquest líder va vincular la gestió política governamental amb l'auge de l'activitat de terroristes islàmics a Catalunya i també per l'esment que va fer de la facilitat amb què els traficants d'haixix introdueixen aquesta substància per la costa catalana.

Les crítiques van venir tant de l'esquerra com de la dreta, i van tenir un argument comú: es busquen vots a la desesperada. Fins i tot un altre líder afí va matisar: “No sé el que ha dit, però fins i tot si és veritat, no alarmem la gent” ».

L'apartament de Laia era petit i es trobava al carrer Muntaner, a l'alçada del cinc-cents. Estaven prenent un cafè a la sala Costa i la propietària de la casa, la qual

va comentar amb prudència:

– Que t’ha semblat el dossier amb les informacions periodístiques que ens ha tramès Núria?

Asdrúbal hi va respondre una mica desendreçadament:

– Com és un de superficial quan lleigeix les coses! Però veig que Núria és capaç de trobar el fil que guarden entre si fets aparentment inconnexos.

– Tot això em recorda la pel·lícula de Robert de Niro que vaig veure fa uns anys, Taxi Driver, i la seva relació amb la teoria de la conspiració.

– Explica’t una mica més, si us plau, perquè tu també comences a desconcertar-me, es va queixar el madrileny.

– Et diré que conversant amb Núria va sortir aquest assumpte, i m’ha posat exemples històrics que m’han cridat l’atenció.

– Exemples històrics? No he sentit a parlar-ne seriosament.

– Primer es va referir a què tota la brillantor del Renaixement, nascuda en la cort dels Medici, va ser impulsada per aquell sacerdot músic, Marsilio Ficino, qui ubicat pels fets a la vila Careggi va aconseguir insuflar un aire de renovació intel·lectual a tota Europa amb una lira com a única arma, amb la qual harmonitzava els Himnes d’Orfeu i recitava els llibres del *Corpus Hermeticum*. Però va afegir que justament la datació cronològica per part de Casaubon d’aquests texts que se suposaven antiquíssims va significar l’inici del científisme demolidor que està acabant amb el món modern, i que tot això era el reflex d’un combat que es lliurava en altres esferes però que se sincronitzava amb la cronològica, a fi que es completi el cicle de la present humanitat.

– Però aquestes explicacions posen potes enlaire tota la concepció del món tal qual ens ha estat ensenyada! I va afegir alguna cosa més?

– Sí, també em va dir, va comentar Laia, que hi ha raons que són fora de la lògica o de la perspectiva humana per accelerar aquest procés; l’ús profà de la roda en l’època de la Revolució Industrial va marcar el començament de la producció en sèrie, i per tant de la multiplicitat, el materialisme, l’acceleració i l’uniformisme que caracteritzen la vellesa del nostre món.

Asdrúbal hi va respondre:

– Cony, em resisteixo a pensar que el que se’ns ven com a progrés és un agent en la destrucció d’aquesta civilització. Això és molt boig!

I Laia, pensativa, va afegir potser una mica lànguida:

– Però darrere d’aquesta paradoxa intueixo que hi ha un pla o un ordre ben intel·ligent, com un ludo de grans dimensions, on el tauler en el qual es mouen les fitxes del joc de l’oca és l’univers sencer.

– Crec que ens estem deixant influir massa per totes les informacions de Núria, va refermar Asdrúbal.

– Doncs et diré que per a mi tot això és cada vegada més significatiu, una visió més real de la vida, va mussitar Laia completament seriosa.

– Si t’has posat tan bonica és que algun poder profund tindran aquestes idees.

De sobte, la conversa va prendre un gir inesperat molt més personal, i Asdrúbal va afirmar:

– Jo sóc periodista des de fa tretze anys, és a dir, des que en tenia 20. Al principi era reporter gràfic, però després vaig començar a presentar notes i em van nomenar periodista. Vaig fer de tot a la redacció, la qual cosa va ser per a mi un gran aprenentatge. Fa uns anys em van destinar a la guerra de Kosovo, i la vaig cobrir com a reporter gràfic i redactor. Aquestes són les notes que em vas dir que has llegit, va prendre un bon glop de vi i va continuar: L’any passat em van enviar a Iraq, però tot just hi vaig haver arribat van matar el meu company, qui a més vivia amb mi a la mateixa habitació d’hotel i era el meu amic; i jo també vaig tenir un accident del qual ja t’explicaré. La direcció del diari va considerar que havia de tornar a Madrid, no sé per què, i des de llavors m’han donat treballs més senzills, sobretot en províncies. Potser ho han fet pel meu estat nerviós, ja que la metralla que el va tocar el va destrossar essent jo al seu costat, i pot ser que els meus primers reportatges després d’això hagin estat massa vius i sentits, tal vegada parcials amb els que van dur a terme el fet. I ara m’han enviat a investigar aquí, la qual cosa ja no em sorprèn tant.

– Per la meua part, va contestar Laia amb gràcia, ja he fet els vint, en realitat he deixat enrere els vint-i-nou, ja que com tu saps fa uns dies vaig complir trenta, encara que és la primera vegada que ho confesso. Tota la meua vida he viatjat molt perquè el meu pare era diplomàtic, la qual cosa ens va portar a viure en diversos països. Vaig fer la primària als EUA, i part de la secundària a França, on vaig rebre el títol de batxiller, a un liceu de París, i encara hi viuen els meus pares. Després vaig tornar a Espanya, i perquè millorés el meu castellà –ja que havia parlat meitat català i meitat castellà amb la meua família– no se’m va ocórrer res millor que anar a estudiar un any a Madrid. Al diari, primer vaig escriure a la secció de turisme, i finalment m’han donat aquesta inesperada missió a la pròpia ciutat del meu origen, potser pel meu cognom.

– Però cap d’aquestes dades no és capaç d’explicar com ets de maca, va respondre Asdrúbal.

– Això m’ho diuen tots els periodistes que han estat a la guerra com a cronistes, és a dir en situacions molt difícils, ambdós van riure.

Ella, de manera sorprenent, va apuntar:

– Demà per fi coneixeré la profetessa del Montjuïc juntament amb Núria; ja t’explicaré quan torni sana i estàlvia del meu viatge per l’interior de la muntanya...

Fernando Ariza, l'ecologista, estava prenent un aperitiu amb Asdrúbal al Cercle de la Premsa.

– Acabo d'assabentar-me que alguns col·legues pensen que el que crema a la fusta és el Sol acumulat en ella.

– Una manera molt interessant de veure-ho, va contestar Asdrúbal inesperadament comprensiu. En tot cas ens mostra fins a quin punt el Sol seria el pare de totes les coses.

L'ecologista hi va respondre:

– Les derivacions són múltiples, però ara penso només a la crema de boscos que s'està produint a tot Espanya i la poca acció per a la salvaguarda dels mateixos. Només cal recordar el que va succeir l'any passat a Galícia i en altres zones del país, amb la qual cosa es veu que és poca la prevenció que s'efectua per l'època de l'estiu, sobretot si es té en compte la sequera que estem patint. No és només en aquest tema, estimat amic, on s'entomen amb falta de prevenció i frivolitat aquestes coses, de les quals ningú no sembla assabentar-se fins que succeeixen.

– La dependència del petroli, del qual no tenim ni una gota aquí a Espanya, va intervenir Costa, és un altre exemple d'això, encara que avui en dia s'han pres més seriosament les energies alternatives, penso que perquè constitueixen un negoci.

L'ecologista, després d'una estona, va dir:

– Paradoxalment l'urani i les estacions nuclears produeixen energia neta, encara que com se sap han estat rebutjades per la comunitat internacional després del desastre de Txernòbil. El cert és que l'urani torna a ser l'estrella de tot això, la qual cosa és notòria en el cas de països com l'Iran que el continuen enriquint, possiblement també com a factor de poder polític.

– I com és això de l'urani?, va preguntar Asdrúbal.

– Bé, d'acord amb el que sé, et diré que a Montjuïc hi ha urani transportat per les aigües subterrànies i que s'ha fixat en les roques de les grutes que també he estat investigant, malgrat que en general ningú no coneix aquestes misterioses cavernes que s'estenen en llargues galeries i sales, moltes vegades immenses, sota la muntanya, especialment en la part anomenada el « Morrot », i de les quals ens diu Joan Amades que en l'antiguitat connectaven la muntanya amb el mont Tàber (on és el centre de la ciutat). D'altra banda hi ha uranis molt més fàcils d'enriquir que altres que han de menester un procés més complicat i que per tant són més cars.

En aquell moment es va acostar Johny i va demanar disculpes pel seu retard dient:

– Segur que esteu parlant de l'escalfament global.

– Una mica de tot, va respondre Fernando Ariza.

– També estem esperant Laia i Jordi, els quals van quedar a venir, i justament aleshores van aparèixer sortint de l'ascensor. Jordi venia acompanyat de la seva esposa Montse.

– Hola, Jordi i Montse, va saludar vivaçment John mentre s'aixecava a complimentar la parella.

Laia i la seva cosina Montse van fer un apart mentre Jordi, John i Ariza van començar la seva entrevista.

– Com estàs?, va preguntar Laia a Montse. T'he vist molt mala cara a l'ascensor mentre pujàvem.

– Una mica fastiguejada perquè tinc la regla, però com deia la nostra àvia en aquestes ocasions, cal invocar Santa Madrona.

– No em diguis, li va respondre Laia, que encara repeteixes allò...

– Veig que tu també te'n recordes, va replicar Montse.

– Impossible oblidar-ho! Escolta, volia preguntar a Jordi sobre una qüestió que em té intrigada en relació amb Trepap, de la qual ja hem xerrat i que crec que deu d'estar parlant-ne amb John. Tu has sentit quelcom sobre aquest personatge?

– Em sona d'haver-ne llegit alguna cosa als diaris últimament, però no m'hi he fixat gaire. Millor que anem a on és Jordi conversant amb John, i s'hi van acostar.

– Preguntava a Montse si sabies qui és exactament Trepap, el qual ja ha aparegut en les nostres converses i de qui tothom parla a la ciutat, sobretot després que un polític hagi presentat un projecte més o menys anàleg.

– El que en sé és que era un antic fabricant de joguines i inflables de plàstic de qui es va comprovar la seva mala fe, atès que eren perilloses per als nens; per aquest motiu va anar a parar a la presó i allà va fer amistat amb un cèlebre representant d'un país àrab que va invertir molt aquí a Espanya i mitjançant altres xeics àrabs que han fet quelcom més o menys semblant amb l'hotel més gran del món, ubicat en una petita illa del Golf Pèrsic, a Dubai, capital dels Emirats Àrabs Units, els quals s'han interessat en el finançament del seu grandios projecte, un producte de la seva imaginació que té moltes possibilitats de concretar-se malgrat que no se'n saben les finalitats darreres, si és que n'hi ha alguna a banda de guanyar quantitats ingents de diners. Esbrinaré quins plans ha presentat en l'Ajuntament, i com que tinc col·legues amics a la Generalitat m'informaré també en aquest sentit per veure completament en què consisteix el seu sonat projecte, va afirmar Jordi.

Mentre, l'ecologista Ariza va preguntar a Laia:

– I com saps tu de Trepap?

– Perquè tot el món en parla i Jordi ha investigat sobre algunes facetes d'aquest ingent negoci que suposo que toca l'ecologia en més d'un aspecte.

– M'imagino que per això estàs tu també interessada com a periodista.

– No m'estranya que el nostre amic Joan Casals Smith, aquí present, també s'hi hagi fixat atesa l'atenció que la premsa anglesa està prestant a aquests immensos negocis a la Mediterrània i a tot Espanya, el més visible dels quals ha resultat ser el cas Marbella.

Aquell dia em va tocar acompanyar Núria Gilbernat a la ràdio on havia de transmetre el seu programa « Des de la meva finestra », a l'emissora de Montjuïc...

27

Vull fer esment aquí d'un article d'El Periódico del 15 de maig en el qual es deia que una bola de foc havia creuat Espanya i que es buscaven testimonis d'aital esdeveniment. Sense comentaris.

L'endemà, una altra nova notícia paorosa –que hem escoltat diverses vegades al llarg d'aquest any– va commoure el poble espanyol. Tanmateix, els frívols i els catets de sempre van passar de puntetes pel damunt.

El Periódico, 16 de maig 2007

Els emirs d'Al Qaeda a Iraq i el Magreb amenacen Espanya

Antonio Baquero/Jordi Corachán/Barcelona

« La nebulosa del terrorisme islàmic torna a amenaçar Espanya. En els últims dies, els responsables d'Al Qaeda al Magreb i d'Al Qaeda a Iraq, les dues organitzacions extremistes de la xarxa islàmica amb major capacitat operativa, han tornat a deixar palès en declaracions difoses per Internet que Al Andalus, és a dir, Espanya, està en el punt de mira dels seus escamots terroristes ja que és considerada una terra islàmica que cal alliberar.

En una entrevista difosa per fòrums gihadistes a Internet, un dels emirs dels terroristes que operen a Iraq identificat com Abú Adam al Maqdisi i que és un dels voluntaris arribats de l'estranger deixa clara l'estratègia d'Al Qaeda a mitjà termini. “Començarem alliberant les terres musulmanes dels opressors” ».

28

Canviant de tema, altres coses van cridar la meva atenció i per això van anar a parar a la meva carpeta de retalls, bo i aclarint que totes elles es referien directament o indirectament al meu interès cada cop més més fogós envers Montjuïc.

El Periódico, 17 de maig

Els turistes omplen el telefèric de Montjuïc en el seu primer dia

David Placer/Barcelona

46

« El nou telefèric de Montjuïc va atreure en la seva inauguració d'ahir una gran quantitat de turistes, malgrat la falta de promoció i senyalització. L'alt cost de l'entrada tampoc no va ser un obstacle per a l'afluència d'usuaris. El viatge d'anada i tornada entre l'estació del funicular i el castell costa 7,50 euros, un preu que fins i tot alguns turistes anglesos consideren elevat. Els nens entre 4 i 12 anys paguen 5,75 euros i els usuaris del Bus Turístic, 5 euros. L'empresa encara no ha fet publicitat del nou servei i tampoc no s'ha col·locat senyalització a l'estació del funicular. Van pujar al telefèric els qui es van topar amb ell. Ahir al migdia ja es van començar a formar algunes cues a l'entrada de l'estació i la majoria dels visitants elogiava el sistema de transport i les vistes que ofereix ».

Dissimulada darrere un uniforme blau amb galons i una gorra reglamentària podem distingir la senyora Júlia, la Madronita de la Fraternitat Espiritualista de Catalunya, antiga treballadora del metro de la ciutat que havia fet la seva carrera també als trens de rodalies.

29

El matí del dia 18 va sonar el telèfon i vaig notar la veu de Laia molt exaltada:

– He entrevistat la pitonissa, em va dir tot just en començar. Em va citar en un parc a prop de la gruta on ella viu. És una dona d'una certa edat i amb unes ulleres fosques que oculten la seva ceguesa; es recolza en un bastó i es mobilitza amb dificultat. Tot just va obrir la boca em vaig adonar que estava davant d'un personatge extraordinari, i amb la seva profunda veu, la qual semblava sortir del més pregon de les caverne, em va dir directament (i sense traductora que interpretés el que manifestava):

« Els perills ens continuen assetjant. Núria ja ho sap. I s'estan apoderant de la muntanya ». Dit això, va començar un capcineig de davant cap a enrere mentre taral·lejava una tonada. Em va quedar clar que estava davant d'un ésser excepcional, certament enigmàtic, però d'una saviesa evident.

Igualment, Laia em va comentar de passada que s'havien reunit els veïns al Poble Sec i havien evitat la construcció d'una mesquita, al·legant motius sanitaris, encara que és veritat que jornades abans havien corregut pel barri les notícies respecte a Al Qaeda que vaig reproduir fa pocs dies. La Unió de Veïns del Poble Sec havia esdevingut la principal enemiga d'aquesta nova mesquita que, deien, canviaria totalment la fesomia de l'indret. De fet, era a un quart d'illa de cases on pensaven edificar el que seria un dels temples islàmics més grans d'Espanya.

– Ara he de deixar-te però volia comunicar-te aquestes darreres novetats, va acabar dient-me Laia mentre tallava la comunicació.

Més tard em vaig citar amb Asdrúbal Costa per prendre un cafè al Cercle de la Premsa abans de dinar. En arribar, el vaig trobar en una de les butaques i taules de l'entrada carregades amb la premsa internacional, llegint abstret un diari que em va passar després de saludar-me i que reproduceixo aquí donat el seu interès:

La Vanguardia, 18 de maig 2007

Joseph Gisbert/Tarragona

« Un conegut polític català vol transmetre un missatge de tranquil·litat davant les dades sobre investigacions, com ara les revelades per aquest diari i confirmades per experts en terrorisme islamista, que alerten que Catalunya pot ser un focus de reclutament de gihadistes. L'actuació d'aquest polític és arran de la reunió que va mantenir dimecres per la tarda a Madrid amb el ministre de l'Interior, Alfredo Pérez Rubalcaba, on va treure la conclusió que “cal estar tranquils” i no va apreciar cap símptoma d'alarma per aquest fenomen.

“Aquest terrorisme recluta militants per tot el món”, reconeix el dirigent català, qui després d'analitzar l'estat de la qüestió amb Pérez Rubalcaba precisa que “no s'ha de tenir cap preocupació especial a Catalunya i menys a Salt”, municipi el qual, amb un 36% d'immigració estrangera, ha estat assenyalat com a un important centre de captació de terroristes islamistes ».

Una mica més tard va arribar Joan i es va afegir al grup. En un moment donat em va parlar que havien arribat uns arquitectes anglesos i havien quedat molt mal impressionats i sorpresos per Diagonal Mar i el Fòrum, el qual està a un carrer del barri de la Mina i a tres de la desembocadura de les clavegueres que ara se'n diu depuradora. John va treure sigil·losament d'una butxaca de la seva jaqueta uns folis de paper que ens va donar. Costa hi va fer una ullada en diagonal i va afirmar que també els havia rebut a la redacció del seu diari; com jo no treballo a cap diari, em vaig posar a llegir el que segueix mentre demanàvem un altre cafè.

Manifest “compromís de Montjuïc”

17 de maig 2007

Per una arquitectura digna, per una ètica de la construcció

« La bona construcció. Els professionals i ciutadans que ens comprometem amb el present manifest ho fem a títol individual. El nostre compromís és personal, per tant un a un, i no pas col·lectiu. No és, llavors, una manifestació d' “arquitectes”, sinó dels qui fefaentment assumeixen una ètica deontològica precisa per la bona construcció i voluntàriament s'hi adhereixen, i manifesten:

Pensem que l'arquitectura té vocació de ser construïda per ser habitada per les persones conforme als recursos i patrons tècnics, culturals i de sensibilitat que corresponen a cada temps, situació i lloc. Pensem també que tradicionalment la humanitat va assumir l'arquitectura i les ciutats com actes de protecció de les persones i de domini sobre la natura.

Defensem el compromís i la voluntat de resoldre, a través de la construcció, la materialització en arquitectura de les possibilitats infinites de relació entre les idees i les coses, entre el col·lectiu i l'individual, entre l'abstracte i la realitat, entre el lloc i el paisatge, entre el públic i el privat, entre l'art i la vida, entre les persones. En la bona construcció, a més del compromís i la voluntat de materialització, el rigor del procés constructiu i la resposta precisa a les

necessitats objectives estan implícits des dels primers dibuixos de projecte. Aquest és el seu signe, el de la bona construcció.

Davant del “parer” de les arquitectures etiquetades, de voluntats dubtoses o estèrils, de pura simulació, vindicatives de la correcció oportunista, representants del convenient i dominant, comprometem el “ser” d’una arquitectura sense adjectius, de bona construcció, sense intermediació. Comprometem una arquitectura i una ciutat de les persones.

A Montjuïc, Barcelona, a 17 de maig de 2007. » (Seguien diverses firmes d’arquitectes consagrats i novells).

Vam acabar de llegir aquest document tan sensat com sorprenent entre comentaris de tipus molt diferent, i proveït d’aquestes noves informacions que sempre aconseguia al Club em vaig retirar a casa meua ple de pensaments contradictoris, o més aviat problemàtics, com trastorns provocats per l’ansietat de ser davant d’un perill del qual no tenia ni idea, i que fins i tot mirava amb certa simpatia.

30

Aquella nit vaig recordar que havia de passar a buscar Núria i acompanyar-la a casa seva, a Sant Cugat, puix que el seu automòbil, un potent i reciclat Mini Cooper, era al taller mecànic en reparació. La nostra amistat havia avançat molt des que ens havíem conegut i s’havia fet cada vegada més franca i fàcil, si així pogués dir-se; i no em fa por declarar que la dona m’agradava.

Vam prendre el camí de l’Arrabassada doncs ella em va dir que sempre pujava per allà ja que quedava més a prop de casa seva. Vam parlar molt en el viatge i sobretot ens vam riure un munt; en arribar a la rodalia de Sant Cugat em va indicar que girés per un carrer lateral que encara no estava asfaltat i poc després em va assenyalar una enorme masia-castell flanquejada per dues torres, on va explicar:

- Aquesta és la meua casa, encara que hi visc amb el meu germà i la seva família.
- Però això és un palau!, vaig balbotejar sorprès.
- Sí, ho és, i es deu a les farmàcies Dr. Andreu d’arreu de Catalunya que va fundar el meu pare en homenatge al seu amic metge. Crec que ja són vint les apotecaries que administra el meu germà.

Em va indicar on estacionar i em va explicar que ella vivia sola en una d’aquelles torres. Vam baixar i ens vam dirigir cap a la porta, traspasada la qual vam aparèixer instal·lats en un enorme saló de tipus antic i convencional.

- Les meves sales són a dalt, va indicar Núria mentre obria la porta d’un petit ascensor de caoba en el qual amb prou feines entràvem ella i jo. Vam pujar fins al primer pis i en marcar el botó corresponent no vam poder evitar un frec casual. L’ascensor va començar la seva lenta marxa i la distància que ens separava era a penes la d’un pam, la qual cosa va facilitar un petó merescut i alegre mentre amb tota

naturalitat la meua mà va lliscar fins tocar una miqueta el seu cul, el que va ser una bona introducció per a l'alegre *brincadeira* posterior. Després d'aquests moments de confiança i esbarjo, Núria em va mostrar el seu despatx propi i la seva biblioteca farcida de llibres, i una sala amb tota mena d'equips electrònics i musicals on es podia des de realitzar enregistraments en DVD fins imprimir un diari.

Aquella nit vam sopar tots al Cercle de la Premsa ja que calia que les publicacions del dia i les nostres converses fossin debatudes i teníem com una espècie de necessitat de fer-ho.

31

Igualment el 18, a les 18 h, es van reunir com altres vegades les integrants de la Fraternitat al seu local de l'avinguda Paral·lel. No tinc la relació clara del que va succeir en aquesta sessió com en altres casos, però sí trets del que es va esdevenir.

De fet, esperaven una profetessa; en rigor, les dones havien arribat finalment al descobriment de la Sibila de Montjuïc, dama que vivia enclaustrada en una de les coves de la muntanya igual que les sibil·les de Cumas i Eritrea, i com les pitonisses de Delfos i altres que van ser consultades per Alexandre Magne i gairebé la totalitat dels filòsofs grecs, les presències de les quals encara són vives regint els destins d'Occident. Com en el cas de les seves col·legues, un vapor inspirador inundava sobtadament l'àmbit de l'estança i llavors la profetessa pronunciava els seus oracles. Així havia estat també amb la sibila del Montjuïc, trobada per les nostres dones de la Fraternitat, les quals amb molt d'esforç havien aconseguit convèncer-la perquè assistís a una de les seves reunions.

La dona era anciana i arrugada i semblava efectivament haver estat extreta de l'interior de la terra. Feia servir unes ulleres fosques de tipus antifaç, segurament per protegir-se de la llum. Duia igualment un termos del qual se servia petits xarrups d'aigua amb constància. El primer que va fer va ser demanar que s'apaguessin els llums, i només va quedar encès un petit llum d'oli. Es va produir un profund silenci i de sobte es va sentir la veu tonant i gairebé desagradable de la pitonissa de Montjuïc pronunciant paraules entretallades els significats de les quals amb prou feines podien ser compresos. Encara que per moments canviava el to i reproduïa els sons que emet un animal que s'està dessagnant, als quals succeïa sense solució de continuïtat un tiple seguit d'una mudesa absoluta.

– Assassins!, cridava. Assassins, heu matat el vostre pare i esteu aniquilant la mare que us va parir... S'esdevindran coses sinistres. Tot explota, esclata, ja està succeint i es manifestarà aquests dies.

La dona va callar; després d'un silenci abismal que potser va durar 10 o 15 minuts, va beure un altre llarg glop d'aigua i va dir:

– El foc els devorarà, però tornarà a florir la primavera, l'estiu arribarà amb la seva llum i calor i rius d'aigua dolça recorreran els nervis de la terra. Ja estem de nou en la pau de Déu –la dona va tornar a quedar silent, i després d'una llarga pausa va xarrupar entre rialles espaiosos glops d'aigua obtinguda de les entranyes de la terra. I

va seguir amb el seu estrany discurs:

– Tot tornarà a ser horrible i nedarem entre excrescències i licors soporífers. Ja no hi ha remei. És la fi, va anunciar amb una veu esquinçadora que va semblar ressonar en tots els àmbits del món.

– És la fi, va repetir en veu més baixa però amb un to ferm i convençut; i a continuació va entrar en una convulsió que va obligar la Mare Superiora i les altres dignatàries de la confraternitat a traslladar-la a una habitació propera mentre es dissolia de manera ombrívola, gairebé patètica, tota la reunió i ensems les germanes, angoixades i amb un profund dolor al pit, es diluïen als carrers del Poble Sec i les faldes del Montjuïc.

32

Com hem vist, les notícies eren sorprenents i incloïen una varietat de factors que encara que aparentment no tenien a veure els uns amb els altres, tanmateix creaven una estranya atmosfera fantàstica i sòrdida, si haguéssim de dir alguna cosa de tot plegat. A això, s'hi va afegir una qüestió veritablement explosiva en tota l'amplitud de l'expressió. Un fet que va marcar un ítem extraordinari encara major que el que hem estat relatant i els diaris informaven. En comptes de descriure aquestes notícies, estem en posició de veure com això es va generar des de dins i els diàlegs que es van produir al castell de Montjuïc durant dos dies successius, on suposadament es va preparar aquesta acció, encara que després es va veure que va ser el fruit d'una conspiració que es va sumar a tot el que estem relatant. És l'alba del dia 19 i l'escenari és un dels patis del fort, amb un dels grans canons que hi ha allà retallat com a teló de fons.

– He de comunicar novetats, comandant, va dir la capità Gràcia.

– A què es refereix, capità?, va replicar la comandant Carles.

– Hi ha notícies que alguns helicòpters sobrevolaven el castell al capvespre, i aquesta nit passada han estat albirats intrusos inspeccionant les nostres instal·lacions. La guàrdia ha registrat estranys moviments per la zona del Morrot i en altres parts. M'acabo de fer càrrec de la guàrdia, va dir la capità Gràcia.

– Com és que no van avisar en el seu moment?

– Sí, ho hem fet consignat-ho en l'informe de guàrdia, va explicar la capità, però no hem pogut investigar tot el que voldríem per falta de llums apropiats, ja que ens manca equip adequat i reflectors per veure de nit.

I va afegir:

– Ara li ho estic comunicant, comandant, perquè prenguem mesures nocturnes. He ordenat que els reflectors petits que posseïm siguin desmuntats per donar-los una major mobilitat.

– Molt bé capità, va replicar Carles, crec que tot això ha de ser posat en

coneixement de la nostra coronel. Doni'm l'informe que han elaborat i el presentaré a la que avui està de guàrdia, el cognom de la qual és León i que allà està venint cap a nosaltres.

(Hem d'aclarir que tots els oficials, inclosos els coronels, eren dones i estaven uniformades).

Va arribar la coronel i es van saludar de forma militar:

– A les seves ordres, coronel, va dir en to marcial la comandant. Hem d'explicar-li que s'han produït alteracions en la guàrdia d'ahir per la nit, uns assumptes que afecten directament la nostra estabilitat i la plaça on hem estat destacades.

– Què em diu, comandant?, va preguntar León sorpresa.

– Que des d'aproximadament les dotze de la mitjanit fins les quatre de la matinada s'han detectat moviments estranys en el Morrot i altres llocs propers a la nostra caserna, com si estiguessin investigant les instal·lacions que posseïm.

– És l'únic que faltava!, va dir molesta la coronel, després d'aquesta absurda discussió sobre quines banderes haurien d'onejar al castell.

– Si em permet, coronel, no crec que això tingui res a veure amb el tema polític sinó que es tracta d'una qüestió privada. Ho dic per les poques informacions que hem recollit i perquè des del capvespre hi ha hagut moviments sospitosos en aquesta àrea, encara que aquesta matinada hem estat de ronda i no hem observat res, va informar la capità Gràcia.

La coronel hi va replicar:

– Em crida l'atenció que s'hagin detectat moviments en el Morrot, el qual, sense estar dins del nostre territori, és en els seus límits. D'altra banda, en les nostres ordres del dia i en la missió que ens han encomanat, es tracta de defensar aquesta plaça ja siguin uns o uns altres els intrusos que s'hi colin. Això no té res a veure amb la política ni amb passions públiques o de qualsevol altre ordre, i la nostra missió és complir els reglaments pels quals som aquí. En tot cas, hem d'estar vigilants durant el dia i sobretot a la nit, quan reforçarem les guàrdies. Com vostès mateixes han fet saber, no tenim l'equip necessari per a visió nocturna, que tornaré a reclamar a la direcció, però sí comptem amb bengales que han de ser preparades ja per actuar. Aquesta nit farem guàrdia nosaltres mateixes redoblant tots els esforços.

I va afegir:

– Comandant, en el dia d'avui hem de veure si els nostres reflectors poden apuntar cap a altres direccions i de quina manera es poden fixar en posicions que il·luminin especialment el Morrot.

La comandant hi va respondre:

– Donaré ordre per a la revisió del nostre equip.

– Comandant, porti'm els informes que han elaborat, que els duré a la Capitania de Barcelona ara mateix amb caràcter urgent, va dir la coronel en to marcial.

Aquell capvespre del dia 19 es van encendre els reflectors, i aquests no arribaven sinó molt feblement a l'objectiu del Morrot i a altres punts del castell.

Va preguntar la coronel León:

– Estan preparades?

I la comandant i la capità van respondre a l'uníson:

– A les seves ordres, coronel!

– He assabentat Capitania i m'han indicat que procedim segons el nostre criteri, va informar León. A més, disposem d'una columna de reforços que podem reclamar en cas necessari i que ja està aquarterada als patis de Capitania.

– Els nostres reflectors no arriben a il·luminar tota l'àrea, coronel, va informar la comandant Carles, i fins i tot són insuficients per il·luminar el Morrot. Ja els hem muntat i tot i que no és de nit encara, considerem que seran inoperants al respecte.

La coronel hi va replicar:

– Avui és un dia molt important perquè estic segura pels antecedents que s'intentarà alguna cosa, no contra nosaltres directament, sinó contra aspectes que desconixem però que considerem igualment sospitosos i que alteren l'ordre del bastió que defensem.

– Efectivament, va agregar Carles, els reflectors s'han encès, i malgrat la seva llum mitjana donen notícia d'alguns moviments que no s'acaben de comprendre.

La capità Gràcia va dir:

– Hem de comunicar que la guàrdia ja ha advertit els mateixos moviments sospitosos d'ahir per la nit i ha detectat la invasió dels nostres límits per persones alienes al servei.

León hi va respondre en to taxatiu:

– Fem-ho saber immediatament a Capitania, i encenguem les bengales per il·luminar l'escena.

La comandant Carles va intervenir:

– Ja he disposat tres soldats, els quals estan esperant la nostra ordre per disparar les bengales necessàries.

La coronel León, en to serè, va declarar:

– Dins de mitja hora vesprejarà, i cal que es disparin les bengales en aquell

moment perquè tinguem oportunitat de veure tot l'escenari.

Començava a enfosquir i anava desapareixent la feble llum de la tarda. La capità Gràcia va ordenar:

– Columna de guàrdia, encenguin els coets d'il·luminació!

I de sobte, tot es va il·luminar com si fos de dia.

– Mireu, allà hi ha moviments inusuals, va observar León.

– Sí, sembla que no porten armes sinó instruments per investigar alguna cosa. Són pales mecàniques, o s'assemblen a trepants, i van organitzats per grups, com de forma militar.

La coronel va ordenar:

– Truqueu a Capitania per demanar reforços, i dirigint-se a la comandant li va etzibar: que les bengales s'aproximin més cap al sud i que il·luminin un gran camp visual. Empreu tota la coeteria que posseïm.

Amb aitals esclats i fulgors, es van veure les ombres i els perfils dels intrusos que es retiraven.

– Mireu en aquella direcció!, va dir Carles. Miri vostè, coronel, amb aquests prismàtics.

León hi va respondre:

– Els veig sense ells, comandant. Disparin ràfegues de metralladora enlaire per intimidar-los, no fos cas que haguem de fer-ho de debò. Enfoquin els coets cap a aquelles ombres que es mouen, i que disparin focs de bengales profusament sobre elles.

De sobte, un foc molt més gran va envair tot l'espai i es van sentir uns estrèpits extraordinaris.

– Què ha passat, coronel?, va preguntar Carles.

– Crec que alguna espurna de les nostres bengales ha caigut per accident en un creuer turístic.

– No pot ser, coronel, va replicar a l'instant Carles, no tenen la força per arribar fins al port on són ancorades aquestes naus.

– Jo tampoc no ho crec, va replicar la coronel, però sí sé que la gent viu i dorm en aquests vaixells que són com hotels gegantins.

Es començaven a sentir els crits dels passatgers en la llunyania, i es podia veure amb la claror de les flames que abandonaven precipitadament el vaixell. A continuació es va produir una immensa explosió.

– I què és això, ara?, va cridar desesperada Carles.

– Deu ser que s’ha propagat una espurna del foc, o més aviat la calor que es desprèn de l’incendi del vaixell, i això ha fet esclatar una o diverses de les gegantines bombones que són al moll dels inflamables.

La coronel León va cridar:

– Això és un sabotatge! No poden haver estat les nostres bengales, que no tenen prou potència per arribar fins el port.

Un foc immens va il·luminar l’escena, i es van començar a sentir els sons de les sirenes i les alarmes dels carros de bombers i ambulàncies que ja apareixien per tot arreu.

33

Des de la nit anterior els rumors havien arribat als periodistes per diferents conductes, i quan es van produir els esclats la major part d’ells estaven atents i fins i tot informats del complot, de la mà sinistra que s’havia aprofitat de les bengales militars per incendiar l’Andrea Dòria, un dels vaixells de bandera italiana que atracaven regularment al moll de Barcelona amb rumb a Gènova, i viceversa. Els telèfons de les redaccions dels diaris no deixaven de sonar i immediatament la notícia va arribar a Roma i a altres grans ciutats europees. Els mòbils dels nostres amics periodistes també es van creuar trucades entre ells i tots vam partir cap al port amb rumb als dics que eren als peus del Montjuïc. Núria em va passar a buscar i junts vam recollir Laia, mentre Asdrúbal, Joan i molts altres amics es traslladaven al port. Quan nosaltres hi vam arribar ja hi havia camions de televisió, i a qui primer vam reconèixer va ser l’ecologista Ariza fent declaracions a una emissora de ràdio local.

– Vet aquí el que tantes vegades havíem assenyalat jo i molts col·legues respecte a aquests tancs amb materials inflamables ubicats a les portes de la Zona Franca, a l’entrada del turó de Montjuïc i de la Ciutat Comtal, vam sentir que deia mentre nosaltres corriem cap a les flames que els bombers no aconseguien sufocar.

Per sort vam observar que apareixia un enorme vaixell-tanc de la policia portuària que ja arribava al lloc del sinistre mentre s’obrien uns canons d’una enorme pressió que assolien les flames i a poc a poc les anaven controlant, i ensems des de terra diverses unitats de carros de bombers dirigien igualment les seves mànegues en part també cap al foc i en part contra les cases i fàbriques d’allà a prop, tot remullant-les perquè no fossin pastura de l’incendi.

L’espectacle era dantesc i només comparable a aquelles pel·lícules nord-americanes tan de moda que representaven idees apocalíptiques o la fi d’una ciutat o civilització.

Vam creuar corrent cap a l’altre costat, és a dir cap al dic on hi havia amarrat el creuer turístic, i allà tot era caos i confusió. Persones en camisa de dormir o seminues, algunes en bata i altres a mig vestir deambulaven pel moll amb ulls de

terror o proferint crits d'ira que intentaven reproduir tot el seu odi o almenys el malestar indefinible per haver hagut de sortir desesperades entre objectes que cremaven o s'anaven incendiant al seu voltant mentre aconseguien la costa ensopegant i caient, buscant algunes d'elles ansiosament els seus familiars i amics.

Vam poder ajudar una minoria tranquil·litzant-les i traient-les del seu estat històric mentre els oferíem mantes i altres ajuts que anaven arribant de les institucions portuàries i les altres entitats. Ens vam quedar allà tota la nit, i ja bruts i esgotats ens vam retirar gairebé a trenc d'alba, la major part de nosaltres a treballar en notes i articles que relataven aquests fets. Per la meua banda vaig ajudar Núria en aquestes tasques mentre Laia corria a les oficines del seu diari així com també Asdrúbal, Joan, l'ecologista i molts altres reporters que coneixia només de vista i del Cercle de la Premsa feien el mateix amb rumb a les seves redaccions. S'hi van presentar totes les autoritats, una per una, i cap no va deixar de declarar sobre tot el possible, i la majoria, sobre qüestions interessades o absurdes.

Quan vam engegar la ràdio i la televisió al meu apartament, on va anar a treballar provisionalment Núria, les emissores de tot el món transmetien la notícia acompanyada dels comentaris més diversos, molts d'ells falsos, per no dir grotescos. Tanmateix, va anar prevalent a poc a poc la idea d'una mà sinistra que havia aprofitat les pràctiques militars responsabilitzant-les per això. El cert és que aquest esdeveniment va dur Barcelona a les primeres pàgines del món sencer i va omplir de confusió i temor els seus habitants, ja nerviosos pel cúmul de notícies que s'havien succeït durant aquells dies. A Déu gràcies van ser molt poques les víctimes fatals d'aquest show gegantí, encara que hi va haver nombrosos ferits i contusos, i tres morts per asfíxia entre els tripulants del vaixell, de nacionalitat turca.

34

Però a mesura que passaven les hores el nombre de víctimes augmentava, la qual cosa em va ser confirmada per Joan Casals, amb qui vaig aconseguir contactar a la seva oficina de l'edifici Colom. La culpable sens dubte era ETA, segons alguns, encara que la majoria apostava per l'integrisme musulmà. I mentrestant, els diferents hospitals no podien atendre tantes víctimes de tota mena, ja que els tripulants del vaixell, en veure que les passarel·les d'estribord no donaven l'abast per a la baixada del cúmul de passatgers –alguns dels quals s'estavellaven de cap contra el moll–, havien habilitat els bots salvavides de babord i realitzat diverses tasques de socorrisme múltiple; el seu comportament podria qualificar-se d'heroic. Per la televisió es veien alguns passatgers i tripulants flotant a l'aigua amb les armilles salvavides, ajudant-se els uns als altres segons que sabessin nedar més o menys, tot i que en arribar a la paret del moll no s'hi podien enfil·lar i esperaven desesperats algun tipus d'ajuda, la qual es va fer efectiva molt més tard mitjançant les escales dels bombers malgrat que alguns valents i atlètics ja escalaven per sogues que els llançaven certs salvadors arriscats i herois anònims. Els potents focus de la televisió i els de salvament arribaven a il·luminar només parcialment aquelles terribles escenes de dolor i caos. Mentrestant, Núria informava de tots aquests esdeveniments al seu petit diari, el qual estava traient una edició especial pel fet, i es mantenia en contacte amb la ràdio, la qual havia també enviat al lloc del sinistre tres reporteress que ella

coordinava telefònicament des de casa meva.

Imagini's el lector quina nit més terrible va ser aquesta per a tot el món, ja que ni el més indiferent i allunyat d'aquestes circumstàncies no va poder deixar de sentir-se tocat i àdhuc de participar-hi en la mesura que fos; així, diverses associacions i encara persones particulars es van prestar a socórrer en allò que poguessin aquestes víctimes, moltes de les quals deambulaven desesperades pel port i el centre de Barcelona buscant familiars i amics, o un lloc on allotjar-se i poder descansar per uns moments.

Per rematar-ho, aquella nit era divendres i s'havia organitzat un sopar al vaixell; un grup nodrit d'homes i dones estaven una mica saturats d'alcohol i vestits amb robes de festa, molts d'ells ara xops per les mànegues dels bombers, la qual cosa els donava un aspecte inadequat i fins i tot grotesc, sobretot a les dones i els seus maquillatges i vestits de grans escots ornats de lluentons i joies, totalment innecessàries per a aquesta ocasió.

La ciutat es va mantenir en vigília durant tota la nit mentre àdhuc els més reluctants s'acostaven a observar. El nom d'Al Qaeda es murmurava molt més que el d'ETA, ja que es pensava que aquesta última no tenia la capacitat tècnica ni humana de produir quelcom com el que havia succeït.

II Part

35

Ha transcorregut un mes des dels fets que s'han narrat anteriorment, i torno a agafar la ploma per continuar relatant el que és el motiu veritable d'aquest llibre, és a dir, la salvació del Montjuïc per les dones de Barcelona per a protegir-lo de les diverses forces criminals, les quals, donant-se un breu respir per la catàstrofe del port, retornen a les seves posicions per apropiari-se no solament de Montjuïc sinó també del Tibidabo i de tots els turons medul·lars de Barcelona, començant per la cadena muntanyenca de Collserola que, com se sap, envolta tota la ciutat. Com veuran els nostres lectors, el moviment del mal s'ha estès per tot arreu conformant els dits d'una mà gegantina que vol apoderar-se de la Ciutat Comtal, estrènyer-la, espremer-la i finalment destruir-la.

Aquell dia, de camí cap a casa meva, vam pujar al Montjuïc malgrat que les autoritats ja tancaven les vies d'accés, i des de Miramar vam tenir una visió atroç del fet. Tota descripció havia estat superada per la realitat, i no només les flames sinó la calor sufocant transformaven aquell lloc fent-lo espantós. Com ja he dit, vam fugir cap al meu petit apartament situat en les proximitats de la Diagonal, en un pis alt, i vam poder observar igualment les llengües de foc perfectament visibles en la distància; des d'allà vam escriure les nostres impressions i les vam transmetre tant de manera escrita com utilitzant la via radial. Ja he manifestat el suficient d'aquest esdeveniment magne i tràgic perquè no calgui que afegeixi res més sobre la seva

envergadura, la qual, d'altra banda, va ser la mateixa que la informació distribuïda per tots els mitjans periodístics del món. A tal punt que els meus lectors recordaran aquests esdeveniments sense necessitat que retorni sobre ells, i em dedicaré a publicar una darrera nota que conservo als meus arxius i que ens ajudarà a reprendre el fil de les agressions ininterrompudes que va sofrir el Montjuïc durant aquells temps, encara que sembli aparentment innocent i no tenir cap gran transcendència. Amb aquesta transcripció, que apareixia com camuflada en el conjunt dels diaris dedicats a l'incendi, acabo el meu repertori de cites periodístiques; és una de molt breu sobre l'aeroport, publicada a El Periódico el 19 de maig de 2007, que em va omplir de joia i que va venir a destruir alguns dels plans de l'estafador Trepal, i per això crec que ha de ser destacada. En faré una síntesi:

Compartir l'aeroport **Editorials**

Aquesta gran inversió de l'Estat, que doblarà la capacitat de l'aeroport barceloní, encara que es va concebre en principi com complementària de la que ja es va fer a Madrid –la T-4–, ha de tenir una gestió concorde amb el procés de descentralització política de l'Estat de les autonomies.

S'implementarà una agressiva política comercial que faciliti la conversió del Prat en un *hub*, o centre de connexions que omplin avions que volin a Amèrica o a Àsia.

36

Tota aquesta època que sembla mancada d'esdeveniments va ser emprada per Núria i aquest servidor per consolidar una relació que es va tornar cada vegada més amorosa. Passàvem llargues vigílies junts i vaig anar descobrint en ella un ésser excepcional. El dia a dia va anar prenent per a mi noves característiques que tenien a veure amb problemes més profunds sobre la meua vocació professional. La presència d'allò quotidià que significava la meua relació amb el periodisme va anar transformant, sense adonar-me'n, la meua concepció sobre la Història i la va emparentar definitivament amb un concepte que em va resultar clar: la Història no era res més que un present etern, un ara reiterat, de fet inexistent, perquè s'ubicava entre allò que ja havia estat i el que seria, completament desconegut. I dins meu dilucidava que aquesta eternitat del present era la pròpia eternitat de què parlaven els filòsofs i metafísics, un tipus de pensament que no m'havia interessat fins aquell moment de la meua vida.

Tampoc no vam perdre el contacte amb la nostra « colla » d'escriptors, a la qual es van sumar altres integrants provinents de la premsa estrangera introduïts per Johny Casals i que havien arribat a la nostra ciutat arran dels incendis, els quals eren considerats actes terroristes islàmics malgrat que cap organització no n'havia reclamat l'autoria.

Ens estàvem acostant al solstici d'estiu, és a dir a la diada de Sant Joan, la qual sempre ha estat tan festejada a Catalunya, amb grans fogueres, i em feia l'efecte que la gent dubtava afligida davant la idea d'encendre els focs habituals, ja que suposava

—sense confirmar-ho— que encara durava el trauma del sinistre de les combustions que havia patit Barcelona.

Tanmateix, aquesta idea meva no era compartida per Núria, qui em deia que, per contra, la ferida produïda pel sinistre es recuperaria en l'ànim de la població amb celebracions tradicionals que afirmarien la seva personalitat col·lectiva i la seva manera de ser. A mesura que ens apropàvem a aquestes festes vaig comprovar que l'opinió de Núria era la correcta i que allò que el poble necessitava era el retorn a la normalitat, és a dir a la seva identitat. D'altra banda la temperatura animava a festivar, i malgrat la calor habitual per aquestes èpoques corrien unes brises molt agradables fins al punt que des del meu apartament em semblava percebre l'olor salina del mar per les tardes.

Amb els amics ens reuníem els divendres al Cercle de la Premsa, i aquests conclave van arribar a ser habituals per a la majoria de nosaltres; hi tractàvem els temes més diversos, en les nostres converses o en les conferències que s'efectuaven durant la setmana. Allà vaig tenir l'oportunitat d'intimar amb Fernando Ariza, amb el qual vaig descobrir molts punts de contacte, entre ells la nostra afició mútua per l'arqueologia, especialment la d'Espanya i fins i tot la d'Iberoamèrica. L'ecologista era un home versat en molts assumptes i amb interessos nombrosos i variats. Parlava molt fluix i havia de fer un esforç per sentir-lo, encara que sempre acotava punts que obrien parèntesis i nous plantejaments en les nostres converses, moltes de les quals es referien igualment a la Història.

37

Núria i Laia s'havien citat telefònicament per dinar juntes a la vora de la redacció del diari d'aquesta darrera. Es van trobar en un restaurant de menjar de disseny en ple Passeig de Gràcia, el qual era l'última moda encara que cap d'elles no el coneixia d'abans. En entrar —venien de l'oficina— es van trobar amb un àmbit fora del comú que al principi els va semblar agradable per la seva amplitud —els sostres eren alts i ben il·luminats per unes claraboies—, però van començar a sentir quelcom rar, fred i curiós en aquell espai exclusivament en blanc i negre. Un noi amb un abillament raríssim, una espècie de sotana cordada a un costat del coll i oberta per la part de baix damunt d'una samarreta i pantalons així mateix negres, els va sortir al pas i molt amablement les va conduir cap a una tauleta, a un lloc no tan ben il·luminat on dominava el gris i el negre. Efectivament, les parets eren de formigó gris regalimat i cobertes parcialment per uns envans de fusta ordinària, com de caixa, pintades de negre a la brotxa grossa.

Per raons de preu havien demanat el menú econòmic i no pas el de degustació que se servia en el centre de la sala, on les claraboies il·luminaven unes estovalles blanques impol·lutes mentre elles eren víctimes d'una llum elèctrica groguenca emanada d'unes fosques fonts que pel que sembla imitaven escultures mòbils tipus Calder igualment pintades de negre amb filaments lluminosos febles. Les taules eren petites i tenien unes estovalles individuals de paper reciclat, de color panxa de burro, com els tovallons, els quals certament raspaven una mica els llavis. El menú que els van presentar era també pintat de negre i amb una tipografia bastant estranya, tendint

cap a l'inintel·ligible. Hi havia uns 15 o 20 plats que s'oferien entre potatges i combinacions molt rares, gairebé totes de factura agredolça.

Núria i Laia, les quals anaven un xic distretes en les seves coses, es van mirar per primera vegada després d'observar l'entorn, i quan els seus ulls es van trobar van reflectir una petita rialla, gairebé sorna, alhora que una honesta franquesa. No es van haver de dir res sinó que simplement van sentir el jove servent, qui els explicava:

– D'aperitiu els recomano l'escuma de carbassó amb aire de pastanaga, per continuar amb una amanida d'ànec i taronja, i com a plat principal, un arròs amb brou de mariscs o bé uns rigatoni amb tomàquet sec, tàperes i baies de camp.

Laia i Núria van tornar a mirar-se, i arronsant les espatlles van optar l'una per l'arròs i l'altra pels rigatoni, mentre iniciaven una conversa amable que finalment va abordar el tema sentimental:

– Què em dius, va començar Laia, que haguem començat relacions amoroses gairebé alhora?

– I en circumstàncies tan especials, va apuntar Núria.

– Sí, hi ha alguna cosa com estranya en això, oi?

– Jo ho veig de la mateixa manera.

– Et confesso que el que sento per Asdrúbal és veritablement real i que des del començament li vaig agafar una gran simpatia, sempre perfectament vestit i perfumat com si fos un *dandi*, una miqueta a l'antiga. És aquest el mateix personatge que circulava entre la pólvora i els soldats, esquivant la metralla i el foc dels canons mentre només veia dolor i mort al seu voltant, quan era corresponsal a Kosovo i després a l'Iraq?

– Sí, extraordinari, va riure Núria, i per ser-te franca, amb altres característiques, a mi també em passa el mateix amb aquell historiador ja madur i tímid, dedicat ara a coses tan fora del seu àmbit universitari tancat. La veritat és que ens ho passem molt bé encara que gairebé no sortim de casa seva, on treballem i fem l'amor tot sovint. També li agrada cuinar i de vegades experimentar als fogons.

En aquell moment es va interrompre el diàleg perquè van arribar els primers ben anomenats « platillos » a la taula. En un d'ells hi havia escrit amb lletres irregulars i sobre fons blanc « Gaudí », com si fos la seva signatura, i el de Núria era indescriptible, ja que estava tot guarnit de sangoneres, iguanes i gripaus sobre el fons d'una teranyina. Estava numerat i firmat en un costat per un desconegut. Immediatament es va acostar una dona jove, rossa i d'ulls blaus, qui els va oferir dues cassoles d'aperitiu com a atenció de la casa, mentre deia:

– Són ous a l'or.

Les nostres amigues van observar que veritablement els havien servit uns rovells d'ou crus sobre un llit de bastonets amb pols d'or a sobre. Van tornar a mirar-se

somrients i mentre regiraven la barreja amb una mica d'aprensió, la van provar i van descobrir que aquells bastonets del fons no eren sinó el contingut d'un paquet de galetetes salades comercials, d'aquelles que els nens degusten amb fruïció. Superada la sorpresa, no els va quedar més remei que menjar-s'ho en part per curiositat i en part per no defraudar la bellíssima cambrera, també vestida de sotana. Ara sí que es va sentir la veu de Laia comentant:

– Quina porqueria, això que hem menjat!, i Núria hi va respondre amb una ganyota que no necessitava comentar.

Van continuar conversant sobre els seus amors, que es veia que eren fermes i tal vegada duradors, mentre arribava l'amanida d'ànec amb taronja, la qual consistia en un munt de fulles verdes, alguns grills de taronja i com una raspadura desfibrada de la carcassa de l'animal; tanmateix estava rica i fresca, encara que inconsistent.

– La cosa dolenta és que Asdrúbal –què et sembla el nom?– ha de viatjar a Madrid pel novembre i com t'imaginaràs no em fa gens de gràcia. A més té família allà, i un fill i una filla de cinc i sis anys d'un matrimoni anterior.

– No sabia res d'això, va respondre Núria molt seriosa. Per sort tant Salvador com jo som solters, va acotar amb una mirada una mica perduda i com reflexionant-hi.

– Què hi farem, va dir Laia resignada i alhora graciosa mentre s'acostava novament la mossa amb els aliments restants. Aquests venien en uns enormes plats de ceràmica, amb un petit forat en el centre del tipus d'una cassola d'aquelles en les quals era habitual servir cacauets o olives amb els aperitius. Allà portaven l'arròs d'una i els rigatoni de l'altra. Els rigatoni eren en rigor nou i no estaven pas tan malament, com uns macarrons d'una casa de menjars casolans mitjana. En canvi l'arròs era pastós, tipus ranxo militar fet per a tot el restaurant que escalfaven en petitíssimes porcions al moment de servir-lo; per això ho oferien com a caldós.

– Quin frau!, va dir Laia, a qui havia tocat demanar l'arròs. En va donar a tastar a Núria, i aquesta va comentar:

– Des del col·legi que no he provat res de semblant.

Ja no van voler accedir a les postres i van demanar el compte sense més ni més.

– Potser tindrem més sort la propera vegada, va apuntar Laia, qui havia escollit el lloc per la seva proximitat amb la redacció d'El Periódico.

– Sí, molt millor el pop del Botón Charro.

I mentre s'aixecaven van sentir dos joves de la taula veïna que mussitaven en observar el menjar que havien demanat, un d'ells amb el dit a la galta i mirant el seu plat:

– Sembla un Luchino i Visconti.

– No, si us plau, és un Dolce & Gabbana.

Aquella nit havien quedat a sopar al Cercle de la Premsa i quan van arribar Núria i aquest petit historiador ja estaven reunits la majoria dels integrants del nostre grup festivant l'aniversari de Joan Casals. Érem pocs i el complimentat ens va explicar que alguns dels amics s'havien excusat per malaltia. En sortir el tema a la llum va resultar que cadascun de nosaltres, en grau major o menor, havíem sofert des de feia uns mesos tota mena de malestars localitzats en diferents parts del cos, encara que predominaven les infeccions intestinals, és a dir les diarrees a cops seguides de vòmits. Cosa curiosa, no havíem tingut febre i havien desaparegut poc temps després d'atacar-nos de diferents maneres.

– La millor medecina, va comentar Núria, és la son.

Alguns hi van assentir i altres van apuntar que precisament aquests virus –doncs així és com els anomenaven els metges– els havien impedit dormir. Però el que es va poder observar en termes generals era que gairebé tots els que érem allà i alguns amics o coneguts absents havien transitat per les mateixes experiències. Això va ser aprofitat immediatament pel nostre amic Fernando, l'ecologista, per desenvolupar un seguit d'arguments relatius a les pestilències per les quals travessaven els habitants del món sencer i que no tenien una explicació clara, encara que tots els estudis tendien a emparentar-les amb el canvi climàtic, les alteracions de temperatures i els règims de pluges. Laia, la qual ja havia arribat junt amb Asdrúbal –corbata de seda i camisa de popelín–, va apuntar:

– El que em sembla terrible és això del mosquit tigre, que no ha deixat de molestar-me des de fa estona.

– En efecte, va intervenir Ariza, és curiós que moltes d'aquestes plagues siguin les que es pateixen als tròpics, dels quals sempre s'ha fugit com de terres malsanes, malgrat que hi ha estudis molt seriosos al voltant d'aquests temes sobre els que no podem deixar de frivolitzar per certa aprensió mentre, tanmateix, els patim.

– La meva cosina Montse, va dir Laia, ha tingut quelcom raríssim que el dentista ha catalogat com un herpes, el qual se li ha fet dins de la boca i no té cura ni amb antibiòtics ni amb cap altra cosa, ja que es tracta d'un virus que només la paciència i la inacció semblen combatre.

– Aquests herpes són tremends, es contagien a través d'una forquilla o una cullera i solen ser cíclics i reincidents, va manifestar Asdrúbal. Un amic meu de Madrid ja fa mesos que en combat un que li va començar a la mà i se li ha estès per tota l'anatomia. No pot treballar, i gairebé ni tan sols podria viure si no fos per la constant atenció d'una enamorada que s'ha dedicat quasi exclusivament a ell.

– Això, sense considerar la SIDA i altres problemes i contagis fatals, va afirmar l'ecologista.

– Sens dubte, va intervenir Joan, però em fa l'efecte que avui en dia no són o som uns pocs els afectats per aquests virus o plagues de tot tipus, sinó que la situació s'ha

generalitzat. Per exemple el riu Llobregat, el qual proveeix gran part de l'aigua de Barcelona, en especial als barris de Pedralbes, les Corts, Poble Sec i fins al bell centre de la ciutat, arriba tremendament pol·luït i infectat als consumidors; per aquest motiu cal tractar l'aigua amb desinfectants, específicament amb clor, el qual produeix uns subproductes anomenats THM que entren a l'organisme en beure-la o, el que és pitjor, a través de la pell a la dutxa. A més, bullir-la no serveix per a res i per això no solament l'hem de prendre d'ampolla o garrafes, sinó que fins i tot haurem de banyar-nos amb aigua mineral, i la higiene esdevindrà un veritable privilegi.

– Es miri cap a on es miri, va apuntar un tercer convidat del qual mai recordo el nom, la situació és espantosa en aquest sentit, per altres, i per on s'observi.

– Em sembla que ens estem posant una mica negatius, va expressar Asdrúbal, qui tendia a ser optimista, a veure l'ampolla sempre més plena que buida, la qual cosa es traslluïa en els seus posats amplis i elegants i el seu procedir generós i desinteressat. Costa bevia d'una font que mai no podria assecar-se per la pròpia naturalesa de les coses. Desgraciadament no tots compartíem aquella alegre eufòria, però sí l'admiràvem i la necessitàvem, com el propi Asdrúbal, sobrevivent de diverses guerres absurdes i d'una canonada que li havia destruït la cama esquerra encara que la seva coïxesa no es notava, en part per la seva voluntat de no aparentar-la i per altra banda gràcies a una pròtesi de plàstic que suplantava un tros de la seva extremitat.

Jo, per la meua banda, vaig aprofitar per acostar-me discretament a Ariza i convidar-lo a dinar amb la seva dona escriptora al meu apartament l'endemà al migdia. Havia esbrinat que li agradava el filet i pensava fer-n'hi amb uns bolets, tot plegat acompanyat de puré. Núria ja sabia la idea i estava molt complaguda de conèixer la seva esposa, puix que s'havia llegit un article d'ella a la Fraternitat.

Com es veurà, aquí només parlem de menjars i de reunions per consumir-los; així és la sociabilitat.

No he explicat un detall que vull deixar assentat. Un dia jo anava pel Montjuïc i vaig veure de lluny la profetessa, sempre proveïda de les seves tremendes ulleres negres. Sense pensar-ho dues vegades vaig estacionar el meu cotxe i vaig començar a seguir-la en la seva caminada. La senyora marxava a poc a poc i portava una bossa de plàstic que semblava un mica pesant. La vaig seguir així uns cinc o deu minuts mentre m'ocultava ara darrere d'un automòbil, ara darrere d'un arbre per no ser advertit per l'anciana, la qual va arribar a una petita plaça del parc en un moment i es va asseure, solitària, en un banc. Va deixar la bossa de plàstic a un cantó, en va treure el termos i va beure un llarg glop del líquid que contenia. Després va ajuntar les seves mans sumint-se en un estat com de contemplació o més aviat de gran concentració, balancejant el tors i el cap. De sobte van començar a sortir uns sons guturals de la seva boca que semblaven ferotges encara que a poc a poc es van anar transformant en una espècie de cant ríspid i harmoniós alhora, d'una enorme bellesa. Allà, ocult per unes plantes, no vaig poder sentir sinó una indescriptible sensació de vergonya i ràpidament em vaig retirar cap a on havia deixat estacionat l'automòbil.

Als nostres convidats, els va agradar molt el plat que vaig preparar, al qual havia afegit com a postres una *crema sabaiona* amb una mica de porto. Vam parlar de trivialitats, però en el nostre cas aquestes sempre tenien un sentit relacionat amb les nostres preocupacions, les quals incloïen fonamentalment, en aquells moments, assumptes relacionats amb el Montjuïc, ja que per la sort de les coses ens havia tocat parar esment en aquell turó i el seu entorn, o sigui en la història de Barcelona, ciutat on vivíem, i la seva actualitat, és a dir la història del dia a dia com a projecció del seu passat mitològic i les diferents civilitzacions que l'havien anat donant forma, la qual cosa provocava també una mena de mosaic cultural, ètnic i de tot tipus sobre els qui habitàvem aquí, àdhuc els immigrants interns i externs –particularment els islàmics, els quals juntament amb els llatinoamericans i de diversos pobles de l'est d'Europa circulaven pels carrers i es dedicaven als treballs durs que abandonaven cada cop més els espanyols–. Només calia anar al barri del Raval per veure's submergit en una situació diferent que era especialment palesa per als qui havíem conegut aquells carrers, places i terrats, els quals eren un exemple viu de la catalanitat.

Jo m'escapava moltes vegades a un cafè al Barri Xinès on hi havia anat per anys i que fins i tot mantenia una tertúlia, potser l'última a tot Barcelona, ara inundada de bars de consum ràpid i d'altres locals que havien suplantat els típics cafès de la Ciutat Comtal. M'imagino que aquest tipus de converses eren bastant freqüents en reunions i entre famílies, i si això era la invasió de la modernitat, molts de nosaltres preferíem els temps passats on parlàvem en veu baixa de les barbaritats del règim del cabdill. Havia viscut la seva dictadura i també la seva agonia, la qual va mantenir en suspens tot un poble, i després el floriment de la llibertat, l'alegria compartida i fins i tot el destapi, que va ser tan virulent en el nostre medi i que no podia deixar de recordar amb fervor i enyorança.

Després de les postres, i com Fernando i jo ens havíem embrancat en una conversa sobre autors i llibres, vam passar a un saló contigu on tenia la meua biblioteca, molt especialitzada en diversos aspectes de la història espanyola i la universal, la qual era en rigor la que més m'havia interessat sempre. I allà, de forma un tant sorprenent per a mi, ja que encara no teníem intimitat, Fernando em va explicar:

– He tingut un somni estrany aquesta nit. Que érem fills de Júpiter, és a dir del Montjuïc, del Mons Jovis, cosa que llegia en un llibre que el propi déu em lliurava per a la meua lectura.

En veritat aquesta mena de confessió em va deixar atordit: Qui érem nosaltres? En quina nebulosa estàvem instal·lats aquests fills de Júpiter? Què havia volgut dir-me?

Núria, mentrestant, prenia un cafè amb Amanda al saló i aquesta li explicava que havia nascut a Barcelona però la seva família era de Còrdova, mentre Fernando havia arribat aquí als dotze anys procedent de Sevilla. Eren, doncs, immigrants andalusos completament catalanitzats encara que guardant molt les característiques del sud, incloses en el seu llenguatge i en una gràcia que tenia cadències meridionals, sobretot en la pròpia Amanda, tot i que parlaven català com els seus fills, sense cap dificultat.

Jo, certament meditabund i tocat per tanta poesia com la que fluïa en la nostra conversa, tanmateix no podia sinó prendre-m'ho també pel més baix i consumir més tard amb Núria el nostre coit recordant la meva Saragossa natal, cosa que sempre em succeïa en aquestes circumstàncies ja que allà havia tingut la meva primera experiència sexual amb una bellesa aragonesa del meu propi poble.

Curiosa manera d'integrar-se al que després van ser els interessos profunds que van motivar tants canvis en la meva personalitat i arran dels quals actuava impulsivament abans de comprendre'ls. En canvi, la relació que mantenia amb Fernando i els seus escrits mai va passar a través de la meva passió envers Núria. Pel contrari, l'interès de Fernando per la Història no només era autèntic sinó que l'havia estudiat i meditat en profunditat. En realitat el seu treball com a ecologista va sorgir en la seva vida de manera casual i en un moment on gairebé no hi havia interessos de cap tipus en aquest sentit, la qual cosa es va manifestar en ell fins i tot de manera política i el va portar a afiliar-se a Greenpeace a finals dels anys 80, deixant de banda els seus estudis històrics.

En un altre moment tornaré sobre les converses que vam mantenir en diverses ocasions i tractaré d'explicar el seu punt de vista filosòfic sobre la Història; vaig entendre també per què les seves publicacions apareixien en un mitjà esotèric com era la revista virtual en la qual publicava els seus escrits, mentre que la seva activitat i un altre tipus d'estudis i conferències només es referien a l'ecologia de manera oficial.

41

Per primera vegada assistirem a una trobada d'algunes germanes fora del seu saló d'actes, d'aquell soterrani que ja coneixem. Eren en un petit apartament al barri de Gràcia on vivia la germana Superiora, carrer Rambla del Prat, finca de La Fontana, i es trobaven allà tant Núria com altres dues dones de la confraternitat d'una mica més de 20 anys d'edat. Això es devia a què la Superiora estava afectada d'un dels nombrosos virus que pul·lulaven per la ciutat.

– Mira, Júlia, va dir Núria, els « senyors » de l'Ajuntament cada vegada proposen coses més estrafolàries. Ara no se'ls ha ocorregut res millor que fer un cens de totes les orenetes que vénen a niar a Barcelona.

– El que faltava, va respondre la Superiora. Fins i tot en els assumptes més secrets pretenen immiscir-se i exercir el seu control i domini.

– Què vols dir?, va insistir Núria.

– Poc hem parlat de Madrona però l'ocasió és oportuna per reviuir el seu mite. Les orenetes van ser les emissàries que es van avançar per anunciar el retorn de Madrona a Barcelona, després que uns mercaders compressin el seu cos a Tessalònica per revendre'l a Marsella. Però una tremenda tempesta va fer que la barca derivés fins a la costa de la Ciutat Comtal, lloc on finalment s'hi va quedar perquè cada vegada que els mariners intentaven embarcar-la de nou per seguir el viatge cap a França es

desencadenava una grandiosa tempesta; un mite que es repeteix a tot Llatinoamèrica amb estàtues de santes o verges locals.

– Aquí a Montjuïc hi ha un passeig i una ermita amb el seu nom, va explicar una de les joves.

– Sí, va prosseguir Júlia, i durant segles es van organitzar pel dia de la seva festivitat unes processons de dones acompanyades de les seves joves filles abillades com donzelles hel·lèniques, amb diademes de flors i un navili a la mà; i a les més petites, les vestien com pelegrines, amb unes gorres negres i una petxina incrustada a l'ala, i una capa decorada amb més petxines<A[closques|petxines]> i altres estris de pelegrí.

– Tot això guarda una sorprenent relació amb el culte a la deessa Deméter i antics ritus iniciàtics d'Eleusis!, va exclamar Núria amb sorpresa.

– I només ella coneix l'entrada als passadissos subterranis que condueixen al cor de l'illa, a la caverna, va afegir la senyora Júlia, ja que la llegenda també explica que sabent el diable quant es venerava la donzella a la ciutat, va decidir acabar amb tots els seus habitants. Amb aquest propòsit va començar a excavar galeries al subsòl de Montjuïc, pensant que en esfondrar-se la muntanya, les pedres sepultarien tot Barcelona amb la seva caiguda.

De sobte, es va tombar un llibre d'una prestatgeria; totes es van sobresaltar i van riure.

– Quin ensurt, creia que ja queia alguna pedra! I com acaba aquesta història que comença amb les orenetes?, va preguntar l'altra jove.

– Que Madrona va aconseguir foragitar-lo, a ell i tota la seva legió, i fins al dia d'avui ningú no ha pogut ubicar del cert l'anomenat popularment « cau del diable ». Madrona en guarda el secret. Podríem investigar més sobre aquest assumpte misteriós de les coves del Montjuïc, ocultació que tot l'oficialisme guarda amb tant de zel.

– Sí, va intervenir Núria, què us assembla si preparo un article amb tota aquesta bogeria del recompte de les orenetes i colo unes pinzellades sobre allò de Madrona i Deméter? Justament ahir vaig conèixer personalment Amanda Ariza, la qual és una autora que tracta aquests temes en revistes alternatives.

– Bona idea, va concloure Júlia, aquí cal continuar escrivint entre línies sobre aquestes idees per a qui encara vulgui i pugui llegir-les.

Cada una de les reunions de la Fraternitat Espiritualista de Catalunya era diferent malgrat l'homogeneïtat que es pot suposar que posseïen. Probablement es tractava de la llum –doncs eren a diferents horaris, fins i tot els caps de setmana pel matí–, i amb seguretat, de l'alternança entre les estacions i el canvi horari que això representava. El local s'hi prestava perquè en ser una aula buida a la qual només hi havia una

estrada i pupitres al voltant, conformava com una mena de decoració teatral on l'única constant era la de la senyora Júlia, ja millorada de salut, vestida amb el seu guardapols negre, bellíssima i sempre polida, encara que amb diferents pentinats, models d'ulleres i collarets. També la coreografia dels seus moviments era diferent: ara pausats, alguna vegada fermes, altres ganduls i en més d'una ocasió tan extrems que podrien semblar destemprats, o furiosos. En un escenari així les demés confreres formaven part com d'un cor, enfundades igualment en els seus guardapols, encara que de vegades tinguessin una participació activa i se'ls veiés el cabell i el rostre, ja que s'observava que la caputxa no era reglamentària, i que Núria la feia servir gairebé sempre. Laia –com ja havia dit– acudia des de feia un temps a aquestes reunions misterioses, generalment nocturnes; la periodista, bé per coqueteria o per simple naturalesa, hi destacava amb el seu cabell una mica embullat, o trenat, o amb rinxols que se li escapaven per tots cantons. Avui se la veia particularment activa i fresca anotant en una computadora portàtil tot el que es deia, que era molt i variat.

Per a aquestes dones, les amenaces latents o efectives que es produïen sobre la seva muntanya sagrada no havien deixat d'ocórrer en cap moment. I la cicatriu que la muntanya tenia a la seva falda sud-est no era sinó un recordatori permanent d'altres nombrosos perills que planaven sobre ella, i per tant en contra d'elles, les quals havien assumit la immensa responsabilitat de protegir-la de tota màcula. De fet, es mostraven els projectes més absurds en aquesta sessió, on les dones rebien informació contínua dels llocs més diversos. En aquesta crònica hem recollit alguns retalls de diaris que van donar compte en el seu moment d'agressions així, les quals no havien deixat de proliferar, però la nostra « secta », mentre això succeïa, no va afluir en les tasques d'intel·ligència que es prodigaven de diferents formes; i de la intel·ligència, aquestes van passar a la defensa amb l'establiment de xarxes subterrànies de contacte entre moltes persones i nombroses associacions de tot tipus, especialment veïnals, ja fos de manera oral o via Internet. S'havien detectat excavacions diverses al turó sense motius clarament explicables, i ja es venien projectes immobiliaris a les dubtoses fronteres que hi havia ara a l'Ajuntament sobre què era o no rústic, de quina manera es considerava una reserva natural i moltes altres qüestions d'aquesta mena. El que més preocupava era la utilització de les aigües o el seu desviament, el qual havia propiciat que algunes d'aquestes s'assequessin o s'espatllessin produint-se un líquid amarg, o tèrbol, o de forta mineralització, que es podia percebre simplement amb l'olfacte.

Després, un seguit de tremolors van acabar de preocupar les dones; en cada una de les reunions els comentaven i fins i tot van arribar als mitjans periodístics, els quals es continuaven preguntant el per què d'aquests fets, mentre les incertes activitats nocturnes prosseguien sense que les autoritats prenguessin cartes en l'assumpte. Un matí, la sotragada va ser tremenda i es va pensar en una explosió o en un terratrèmol, encara que ningú no va donar l'explicació més mínima al respecte.

Asdrúbal, la meua estimada Núria i l'espectacular Laia van ser els adalids d'aquestes denúncies que, tanmateix, no van despertar l'atenció de l'Ajuntament, el qual només debatia assumptes polítics relacionats amb conteses electorals. Van acudir aleshores a la Generalitat, aconseguint solament promeses vagues, i a la Diputació, la qual semblava ser inexistent en tots els aspectes. Igualment es va poder

observar que els problemes immobiliaris s'estenien com una reguera de pólvora per tota la Serra de Collserola i en especial pel Tibidabo, on es van començar a adjudicar amplis terrenys a coneguts constructors locals per a habitatges de luxe, amb piscina i picador de cavalls, pistes de tennis, etc., trobant-se només a faltar espais per a la construcció de camps de golf, encara que es va parlar molt de zones de joc petites de nou forats, més o menys propers els uns dels altres.

En aquesta reunió, concretament, es va xerrar sobre un trepant pneumàtic que s'havia d'instal·lar a la vora del Morrot, el qual ja començava a ser transportat amb lentitud pel seu enorme pes i perquè posava en perill el paviment dels carrers i les canonades sobre les quals transitava. Un altre dels punts escollits per a una màquina d'aquest tipus era el pendent pronunciat on es trobava el jardí tropical dedicat al poeta Costa i Llobera i dissenyat pel paisatgista Joaquim Casamor, el qual seria llevat per fer-hi perforacions i ascensors que no se sabia del cert per què s'efectuaven. Els obrers que hi treballaven parlaven en àrab i estava previst que una vegada finalitzessin els seus treballs tornarien a colgar-ho tot amb les plantes tropicals com si allà no hagués passat res. L'angoixa de les nostres dones estava justificada veritablement, ja que ningú no indicava què eren totes aquestes obres i on conduirien, encara que es preguntés als operaris i als capatassos, que amb prou feines parlaven castellà, o recorreguessin als diferents estrats oficials, on eren tractades de mala manera o senzillament com pobres ignorants sense cap mena de dret.

Igualment es va plantejar la possibilitat de traslladar les sepultures i nínxols del cementiri a un « Jardí de la Pau » construït amb tota mena de luxes en una part de la serra propera a Molins de Rei, per a la qual cosa es pagarien fortunes als posseïdors de nínxols i voltes mortuòries a la nostra muntanya. Les sumes eren tan altes que la venda d'una tomba gran podria proporcionar un apartament de 120 m² una mica més avall, a la zona portuària, on els ocupants podrien emmagatzemar en una capella al soterrani les petites urnes amb les cendres dels seus parents.

Tota aquesta barbaritat, que semblava extreta de la novel·la de George Orwell *1984*, es completava amb els problemes d'instal·lació del metro de la capital i les seves connexions amb l'estació de Sants i els trens de rodalia en terrenys que no semblaven de cap manera aptes per a això, atès el seu caràcter còncav i els esvorancs naturals que recorrien la vall de la Ciutat Comtal, uns arguments que molts no dubtaven en exemplificar amb l'ensorriment de les construccions instal·lades al barri del Carmel per culpa d'aquestes característiques subterrànies.

De tot això, en donava compte la premsa escrita, a la qual es va afegir la radial liderada per Núria Gilbernat i fins i tot la televisiva, al començament mitjançant emissores locals, unes notícies que després es van traslladar a alguns *spots* del panorama nacional.

En finalitzar la reunió es va recordar que l'endemà, 24 de juny, era la festa de Sant Joan, i que s'evoqués en els festeigs d'aquesta data la pròpia Fraternitat, la qual mantenia unides a les dones en la seva pròpia dignitat, venerant un poder superior que no podia abandonar-les en ocasions com aquesta.

Aquella vigília de Sant Joan, cap a les cinc de la tarda, Núria i jo vam sortir per anar a casa seva a festejar la revetlla amb els seus nebots i el seu únic germà, el qual era vidu; com sempre vam pujar pel camí de l'Arrabassada, que era el que havíem pres cada una de les poques vegades que l'havia acompanyada a casa. De camí, Núria em va confessar la bona relació que tenia amb els seus nebots, ja adolescents, la qual cosa no passava amb el seu germà, amb qui havia mantingut plets tota la vida.

– És un groller, va comentar, i creu ser un gran home de negocis encara que en realitat és un avar; i ja ha tingut alguns problemes amb mi sobre l'herència que vam rebre dels nostres pares, la qual inclou aquesta mena de masia fortificada com imitant un castell. Es va portar molt malament amb la seva dona i va discutir el seu patrimoni amb la família d'ella, amb la qual crec que encara manté judicis. Sempre m'ha semblat que els meus pares no tenien gaire fe ni confiança en aquest fill bast i avariós. En realitat frega el grotesc i el delinqüencial. Per exemple, la meva mare tenia un jardí preciós de roses que ell ha transformat en un camp de cebes i alls, tot i que igualment conrea fruiters que produeixen taronges, llimones i aranges.

Jo em sentia bastant sorprès i una mica cohibit amb aquest relat, ja que anàvem a passar la jornada festiva amb ell i la seva família, i vaig entreveure que això era així només perquè Núria volia presentar-m'hi formalment, un assumpte que no em molestava ja que estava disposat a tenir una relació amb ella que podia incloure el matrimoni, tema al qual m'havia negat durant anys. En arribar, els nois i els seus amics encenien coets i alguns altres focs d'artifici. Van saludar molt afectuosament la seva tia mentre aquesta em presentava el germà, baix d'estatura, ample i d'enormes mans recremades, el qual, bastament vestit, em va mirar de manera feresa al mateix temps que, en un català tancat i gairebé incompreensible, saludava la seva germana.

– Vius aquí, en aquella torre, i no et dignes a venir a saludar-me, com si no fossis d'aquesta família o amb les teves maneres de princesa iguals a les de la nostra mare no et semblés prou digne per dir-me « hola, vaig a tal o qual lloc », oblidant sempre que sóc el teu germà gran, vaig aconseguir entendre.

Aquesta grollera benvinguda va definir sens dubte la relació i diferència entre ambdós germans.

– Mostra la meva casa al teu amic i surt al camp per veure el que he plantat. I com que no hi has treballat, res no tindràs del producte del meu esforç.

Núria no va contestar cap d'aquestes impertinències, i prenent la meva mà em va dur cap a on els nois encenien els coets. Després d'una estona, vam fer cap a la torre d'aquell absurd castell i ens vam retirar a les seves habitacions i sales repletes d'objectes bellíssims d'herència familiar que havia aconseguit rescatar de les manasses del seu germà, passant després als seus àmbits més íntims, la biblioteca, la sala de màquines –com l'anomenava Núria–, on hi havia les seves computadores, televisors, mescladors, etc. Allà també hi havia una cuineta en la qual ens vam preparar un cafè, i per una petita finestra vam veure i sentir com el nebot gran, que ja tenia 19 o 20 anys i era universitari, recriminava el seu pare per la benvinguda donada a la seva germana.

– Ella mai no porta un home aquí, va escopir el *germà*; aquest deu ser el seu amant i segurament es voldran venir a viure a aquesta casa.

Van continuar discutint, encara que nosaltres vam tancar la finestra i ja no vam sentir res més d'aquell diàleg.

– El teu germà és una espècie d'ésser ferotge, li vaig dir.

– Un porc ferotge, em va respondre. A més és molt mala persona i està mantenint converses per vendre la part de sota de la finca, com unes sis hectàrees, a uns famosos constructors, Méndez i Navarra, encara que no m'ha dit ni una paraula sobre aquest tracte. De vegades he pensat que hauria de trucar ja un advocat perquè aquesta terra també és meva.

Mentrestant, es va començar a fer de nit i vam sortir amb el cotxe cap a Sant Cugat. Pel camí vam veure la gent alegre, festejant feliçment com tots els anys i com si haguessin oblidat allò del tremend incendi. He de fer notar, tanmateix, que aquí érem molt lluny d'on s'havia produït el sinistre feia tot just un mes; en realitat no tant, ja que estàvem només a una hora del Montjuïc, però totalment allunyats de l'escena. Vam sopar a una masia en un turonet des del cim del qual es veien les nombroses fogueres a la vall i les innombrables bengales que explotaven en l'aire realitzant preciosos dibuixos en diversos colors. Allà, al costat de la inquieta dona que era al meu costat, vaig sentir que havia contret amb ella un compromís per tota la vida.

44

El dia 24 pel matí, la germana Superiora estava instal·lada en el seu setial acompanyada per les seves germanes acòlites i fillastres; aquest últim cas era el de Laia en aquell moment. L'única novetat que podia observar-se al local era una maqueta gran del Montjuïc amb totes les seves especificacions, llocs, turons, monuments, construccions i dimensions adequades a la seva mida. Es trobava al peu del faristol de la Superiora i davant d'ella tres neòfites nuaven i desnauaven constantment llaços de diferents colors en silenci.

La germana Esmeralda, asseguda en el setial de la secretària d'actes, va demanar permís a la senyora Júlia per desxifrar el que havia dit en una sessió anterior la profetessa, la qual havia tornat al local, i que a les que no estaven familiaritzades amb aquest llenguatge només els havia semblat veus guturals sense sentit o exabruptes, els quals tanmateix estaven poblats d'expressions en català antic i fins i tot de manifestacions actuals de la llengua d'Oc que eren comuns a la Vall d'Aran. La germana Esmeralda va traduir en línies generals:

« Comença a córrer la veu que “ells” volen apropiat-se de la muntanya amb qualsevol pretext, tancar-la perimetralment amb filats, perquè se sap que allà hi ha set cèlebres tresors des d'èpoques remotes, de cartaginesos, romans i pirates, dels vaixells que venien d'Empúries i hi recalaven, i que des d'aquest enclavament els traslladaven a altres muntanyes que se suposaven inviolables pel seu caràcter sagrat,

tals com Montserrat i fins i tot el Tibidabo; uns mitjans amb els quals, juntament amb la col·lecta pública, es va construir l'enorme església que beneeix des de les altures. Ells tenen la idea que hi ha prodigiosos tresors ocults en aquestes muntanyes (or, metàl·lic, arqueologia, joies) i volen començar explotant el Montjuïc. El mal també participa en aquests negocis i vol obtenir una concessió per explotar geològicament l'indret, la qual cosa s'efectuarà sense detriment dels seus aspectes turístics, de recreació i culturals. També diu la profetessa que ella té altres germanes assabentades d'aquest secret, i que tot això és la rèplica actual d'altres dones que ens van precedir ».

La germana Chela, que era una de les habituals, va comentar:

– Això em sembla extraordinari i una mica confús, i crec que no es correspon amb el que ens va dir aquí la profetessa.

– Tanmateix, en les notes que vaig prendre com ho he fet en altres ocasions, aquests sons indicaven, transposats a un llenguatge actual, allò que la santa dona va revelar en la seva última visita privada, va aclarir Esmeralda.

– I quina conclusió podem treure de tot això?, va preguntar una de les joves que havien visitat la Superiora a casa seva. En definitiva, què és la profecia?

– Suposo que és donar formes verbals a realitats que es troben com flotant en l'ambient –en el pla de Ietsirah, segons diu la Càbala– i que tendeixen a materialitzar-se en algun moment.

– Sí, va tornar a replicar la jove, però em sorprèn que gairebé totes elles siguin de signe negatiu, àdhuc les bíbliques i tradicionals, o les més conegudes a través dels llibres i articles.

Esmeralda hi va tornar a respondre:

– Sens dubte, això és així i hem d'acceptar-ho com formant part de l'assumpte. Profecies que anunciïn el bé i la felicitat són pràcticament inexistents. Encara que n'hi ha algunes on aquests elements s'obtenen gràcies a la destrucció i moltes vegades mitjançant l'horror.

– Tractaré de comprendre-ho perquè vosaltres m'ho dieu, va insistir la neòfita.

– També, va intervenir la Superiora, aquest tipus de coses i esdeveniments es comprenen millor amb l'edat, la qual determinen algunes organitzacions iniciàtiques al voltant dels quaranta anys. Tot i que t'aclariré, estimada germana meva, que avui en dia les coses estan tan accelerades que al final del cicle, d'aquests temps, ho sabran fins i tot els nens, segons es diu, com tu entens ara mateix el setge al Montjuïc i la necessitat imperiosa de defensar-lo; i va prosseguir amb aquella autoritat que li atorgava el seu to i gestos, fins i tot davant d'aquells que amb prou feines l'havien tractada: Ja sabem que estem en un moment terminal, que la malaltia no té marxa enrere sinó en allò individual i en petites organitzacions com la nostra, on tractem d'encarnar aquestes doctrines hermètiques i les seves projeccions en la nostra vida, i així mateix en l'àmbit econòmic-social, és a dir en el que és històric. Les sorts estan

tirades. Per fortuna nostra, com a guerrerres que som, ens ha arribat el moment d'actuar.

Totes les demás es van aixecar dels seus setials i entre crits i aplaudiments van demanar permís per activar els seus mòbils i comunicar als seus contactes, amics i familiars que el moment, per fi, havia arribat, posant així en acció tota la xarxa secreta i subterrània que havien construït al llarg de mesos i anys.

La germana Júlia es va aixecar del seu setial i es va acostar a un lavatori que hi havia a la sala tot obrint-hi una aixeta, la qual cosa es va transformar immediatament en un símbol de la transmissió d'allò que s'havia dit en aquell indret.

45

Joan Casals havia convidat la nit del dia 24 a molts amics al seu apartament de la Torre Colom, el qual quedava just damunt de la seva oficina, en un pis molt alt on van poder observar la serenitat d'aquella nit que simbolitzava el començament de l'estiu, resplendent de focs i bengales que confluien des de tots els barris de Barcelona en un cel tatxonat d'estrelles i molt net pels vents procedents dels Pirineus. Laia i Asdrúbal eren allà molt animats després d'haver tingut un incident tràgic-còmic a l'edifici. En efecte, en pujar a l'ascensor, Asdrúbal havia inserit el taló de la seva cama artificial en la ranura per on lliscaven les portes, i aquestes es tancaven i s'obrien mentre Laia no podia aguantar-se el riure, encara que finalment va caure en el compte de la gravetat de l'assumpte i va haver d'ajudar a desarmar la cama de plàstic al madrileny –ja coneixia el seu secret–, qui va quedar en una situació poc airosa amb el seu artefacte ortopèdic agafat en aquell espai per on corrien les portes automàtiques, estirant-ne per desenganxar-lo. De totes maneres s'ho va posar novament al mateix ascensor i no van parar de ballar en tota la nit. L'ànim era esplèndid perquè la ciutat havia adquirit la seva normalitat de sempre i se sentien feliços i segurs, acompanyats en el seu entorn amistós. Hi havia molta altra gent en aquest « sarau », entre ells els trigèmims Corretja, tan dissímils entre si, els quals compartien des de feia un temps les nostres inquietuds i divertides aventures.

46

Apagada una mica la festa i quan s'havien retirat ja molts dels seus participants, Asdrúbal em va narrar l'incident de l'ascensor, és a dir la història de la seva tragèdia com a corresponsal de guerra a Kosovo i després a l'Iraq, i sobretot la de les seqüeles que li va produir, ja que s'havia especialitzat com a reporter de guerra, que era la seva vocació des de nen, i també la paradoxa de veure's obligat a la inacció i a una forma diferent d'encarar necessàriament la seva existència.

Per la meva part li vaig confiar que estava escrivint una novel·la que havia començat amb entusiasme i que en el seu desenvolupament havia observat que no tenia cap mena de futur des del punt de vista editorial, ja que totes les editorials espanyoles tendien en aquell moment a una concepció « progre » de les coses en la qual jo ja no creia i on de cap manera es podien tractar assumptes que fossin contraris a la pròpia dinàmica econòmica de les forces que patrocïnaven aquelles empreses, tema que era precisament el que volia abordar en aquell moment que per a mi era la fi

d'un cicle històric, en un món que considerava tan injust com hipòcrita. Per a mi, els editors no feien sinó fomentar aquest tipus d'engany edulcorat que entretenia els seus lectors i els plantejava petits problemes sentimentals o sobre la sexualitat, com si aquests fossin una gran cosa, o altres jocs igualment banals i perversos, entre ells l'opció d'aquesta forma de novel·la, sense cap mena de punt de vista crític o més o menys relacionat veritablement amb el ser i el destí de l'home.

Asdrúbal em va escoltar amb atenció; de fet, la direcció del seu diari li havia assignat aquest treball de Barcelona per dissipar les seves preocupacions i reintegrar-lo a la vida periodística. Laia, sempre atenta i coneixedora d'aquestes entreteles anímiques del seu amic, es va acostar amb discreció canviant de tema, situació que vam aprofitar així mateix jo i Asdrúbal, home de paraules precises i que potser es penedia del seu excés en narrar aspectes de la seva vida privada.

47

L'endemà tot va esclatar de cop i de manera simultània, sense que ni gairebé en tinguéssim consciència. La cosa va succeir d'aquesta manera. Les màquines del funicular no havien tingut manteniment des del dia de la seva inauguració i en un dels viatges van començar a grinyolar i a moure's els vagons de forma estranya, per la qual cosa, en arribar a l'estació, Esmeralda, la segona cap, va trucar pel telèfon d'emergències a la senyora Júlia i li va dir:

– Com vam comentar, no hi ha hagut manteniment i el passatge ha agafat pànic, ja que una cabina sacsejada pel vent s'ha quedat aturada a mig camí, encara que he aconseguit tranquil·litzar el públic.

– Això és intolerable!, va rugir la senyora Júlia.

– No es posi així, Madronita, es va sentir mussitar la germana Esmeralda, la qual coneixia confidencialment la germana Superiora que, « com sabem », era la cap dels 21 treballadors que conformaven el planter del telefèric.

Immediatament les dones que gestionaven el servei van ser alertades, però no solament elles sinó que la senyora Júlia es va comunicar amb el sindicat del metro, on havia treballat durant 25 anys i hi comptava amb unànimes amics. Aquest personal, el qual ja mantenia dificultats nombrosíssimes amb TMB, una empresa de l'Estat, va decidir d'afegir-se sense més a la vaga engegada per la mare Superiora (com hem vist, anomenada afectuosament Madronita per la germana Esmeralda). A tot això es va integrar el tren, és a dir la RENFE, que no tenia més que problemes amb els seus viatges de rodalia i en general amb tot el sistema ferroviari, el qual es veia oblidat i fins i tot postergat. Com el lector podrà suposar, tot això, que es diu de manera fàcil i en un parell de línies, va provocar de fet a l'estació de Sants, on conflüen pràcticament totes les xarxes de transport de la ciutat, un conflicte d'immenses i insospitades proporcions, ja que el públic es va trobar sorprès i alarmat per tots aquests esdeveniments sense poder arribar ni a casa seva ni a la feina.

Van córrer els delegats, els pacificadors, amb dons i amenaces per poder restablir l'ordre, però la negativa va ser múltiple i unànime la decisió. Als despatxos oficials

sonaven els telèfons i les computadores atapeïdes de *mails* no donaven l'abast.

Ordres i contraordres, responsabilitats que es passaven els uns als altres, crits i estupefacció eren el que poblava aquells recintes, i es comprenia sense dificultat que el tema, per les raons que fos, se'ls havia escapat de les mans transcendint l'àmbit municipal, provincial i autonòmic i considerant-se sens dubte una qüestió d'Estat en la qual els ministres i funcionaris es culpaven els uns als altres.

La senyora Júlia havia enviat un comunicat de caràcter fulminant als mitjans, el qual per alguna raó, potser folklòrica, va ser publicat per aquests en la seva integritat comentant-lo àmpliament.

Un altre manifest igual de radical va aparèixer en les entrades de les estacions del servei subterrani i a Sants i la plaça Catalunya, on es transmetia el següent anunci pel canal de televisió del metro, àdhuc pels altaveus dels vagons, del qual va donar compte tota la premsa, en particular les emissions de les TV locals.

« Avisem el públic usuari que a partir de les 20 h d'avui el servei que brindem no funcionarà a causa de la vaga que hem decretat en la companyia –la qual està recolzada per la totalitat del moviment sindical ferroviari– amb motiu d'haver-se detectat una conspiració per saquejar la nostra muntanya materna, el Montjuïc, el qual està sent buidat i utilitzat amb finalitats perverses per gent que ni tan sols és d'aquí i només busca el poder econòmic i polític lligat als pitjors depredadors, que s'han fixat en la muntanya per saquejar-la i realitzar les seves malifetes comprovades ».

48

Totes aquestes notícies van arribar immediatament al Cercle de la Premsa, on Joan, qui havia fet molt bona amistat amb Asdrúbal, li va comentar un fet sorprenent lligat a tot el que estem narrant. Es murmurava que a la ciutat de València un altre empresari havia donat a conèixer de manera privada a un seguit d'inversors la idea de crear una illa a 1 km de la platja de La Malvarrosa amb similars característiques a la de Trepat, incloent la dessaladora, i que deia que en cas no es pogués efectuar es podria exportar igualment a altres llocs del món.

D'altra banda, s'havia descobert la fabricació per Trepat d'immensos receptacles de plàstic reforçats amb tres capes i pràcticament immunes a qualsevol filtració en un indret on ja s'havien fet proves per contenir, per sota de la superfície del mar, immensos bossots d'aigua procedents del Montjuïc.

– Increïble, la cosa aquesta de la competència amb Trepat, va riure animat Costa, això té molta substància.

– I tant, va dir breument John.

– Hem de publicar tot això sense tardança donant-li una forma adequada, ja que hi ha altres notícies que hauríem d'analitzar.

– Sí, va intervenir novament John, aquest pocavergonya patrocina una escola

d'arqueòlegs que ha demanat permisos extraordinaris per estudiar el Montjuïc a la recerca d'objectes romans, grecs i fenicis que, diuen, es troben en diverses capes de la muntanya. Cada vegada semblen més certs els anuncis dels que han donat compte els mitjans, recollint-los de misterioses fonts populars o de personatges foscos que semblen molt millor informats que les autoritats.

49

Al mateix temps, els trens de la xarxa barcelonina van ser jutjats com els pitjors i amb més problemes d'Espanya. Els serveis van començar a alterar-se gairebé de manera regular i els busos i camionetes que van contractar les autoritats eren insuficients per a solucionar el problema de cap de les maneres; els retards per arribar a les destinacions van augmentar gairebé en dues hores de mitjana i les aglomeracions, cues i incidents van començar a esdevenir violents. A tots aquests inconvenients es van venir a afegir els problemes derivats de la monstruosa construcció de l'AVE, tren d'alta velocitat que uniria la Ciutat Comtal amb Madrid, el qual portava diversos anys de retard i interrompia els passos i accessos des de totes direccions. La gent caminava com somnàmbula tractant que algú els acostés a la seva destinació o de trobar pas entre vies mortes o accessos tancats, tot esperant ajuts. Es va haver d'ordenar una setmana de festa i es van començar a repartir aliments i begudes mentre es decretava zona de desastre a la ciutat i es planificaven els ajuts des de la resta d'Espanya i el món.

Especialment els comerciants, calculant les seves pèrdues abundants, van encapçalar protestes, i inesperadament les manifestacions al Poble Sec sobre el planejament del metro i les inundacions de les cases provocades per les infiltracions d'aigua van acabar en baralles amb les autoritats policials, les quals van haver d'intervenir amb gasos i bales de goma i van denunciar a l'opinió pública que havien estat agredides per algun veí amb arma de foc. Les coses adquirien un caire cada vegada més violent, mentre Núria, a través del seu programa « Des de la meua finestra », havia pres sota la seva direcció els estudis radials de « La Veu de Montjuïc » i transmetia les notícies dels molts col·laboradors que formaven part de les xarxes que s'havien anat formant des de la confraternitat, on van participar de forma decisiva amb les seves respectives furgonetes, duent i recollint missatges i coordinant els diversos focus d'insurrecció, tant Fernando Ariza com els seus amics Pedro i Héctor, també ecologistes, els quals recorrien la ciutat i enviaven informació a través dels seus mòbils. I per descomptat, el públic femení es va bolcar decididament en la causa que sostenien la senyora Júlia i les seves adeptes, fent-ho de manera gairebé unànime i aportant cadascuna segons les seves possibilitats.

50

– **A**mb vostès, Núria Gilbernat des del teatre dels fets, transmetent en català: « Benvolguts amics, aquesta locutora no pot deixar de sentir-se emocionada davant dels esdeveniments que estem vivint. Columnes de dones, mestresses de casa, professionals de diferents especialitats com ara infermeres, dentistes, mèdiques de l'Hospital de Sant Pau, arriben a l'escenari dels fets enfervorides i disposades a defensar el que elles, les seves mares i àvies han cregut que era seu des de sempre.

75

Identificades amb aquesta rebel·lió, la qual ha estat anomenada de *Les Aigües*, no només testimonien el seu suport a les seves tradicions més preuades, sinó la importància decisiva que les dones han passat a tenir en aquest període històric. Endavant alegres germanes, les noves segadores del segle XXI! Diguem sí una vegada més als nostres drets i complim com sempre ho hem fet ».

Núria es va prendre el seu te de sarsaparrella barrejat amb til·la i va passar el micròfon a Laia Prats, qui era al seu costat. Ambdues transmetien des del saló i menjador de casa meva, mentre jo i Asdrúbal, amb la seva veu àmplia, franca i digna de confiança, fèiem el mateix des del meu escriptori.

Laia deia en aquell moment:

– « Les sòcies i cadets del Barça han format una comissió que està reunida en aquest moment. Els cadets barons del club han decidit afegir-se a les seves conclusions, així com els equips femenins de bàsquet, voleibol, handbol, hoquei, natació i futbol. El club ha noliejat deu busos amb rumb a Montjuïc amb les principals jugadores i dames de la comissió honorària i es dirigeixen a l'escola de l'INEF, revoltada des de les primeres hores de la matinada d'avui. La ciutat esportiva ha tancat les seves portes encoratjant els seus socis i usuaris a encaminar-se al Montjuïc, especialment a les instal·lacions olímpiques. »

Núria va prendre la paraula:

– « Hem rebut un missatge de la plaça del Pi. Un grup de 200 persones s'hi han congregat mostrant la seva solidaritat amb les senyores defensores de Montjuïc, i algunes d'elles es dirigeixen cap a l'escenari de l'efervescència ».

« Des de la seva seu de la Vall d'Hebron, la Colegiata Marsilio Ficino encapçalada entre d'altres per Toño, la seva dona i els seus fills músics, i altres membres del planter, el *clown* i primer actor Carlos del Puente de Alcolea, la sinuosa xiqueta de Palma dos Santos, la serena M^a Victoria i els esposos Peter i Jezabel, tots ells de Saragossa, i altres tants i tan estimats artistes, molts d'ells recentment integrats a la tropa inicial, confraternitzen amb el personal femení del centre sanitari Pere Virgili, el qual no dubta a fer costat al moviment. Anem per feina! –sembla que diguin els seus cors ».

« La unió de parteres i personal auxiliar obstètric, va intervenir Laia, han decidit donar suport a la vaga de les nostres germanes ferroviàries amb un minut de silenci davant la bandera catalana ».

« Les Corals i Orfeons, així com el “Grup de veteranes retirades de l'Empordà”, cuinaran 300 quilos de “fideuà” i han fet donació de botifarra negra i blanca i altres embotits típics. També el restaurant Can Culleretes de Figueres i la Fraternitat Espiritualista de Catalunya han contribuït amb 200 racions d'escalivada, i el gremi de Forners i Pastissers ha enviat 300 kg de coca. Els vinyataires aporten també des del Penedès i el Priorat barrils dels seus millors vins i caves ».

« En aquesta emissora s'han rebut igualment donacions de tot tipus, va continuar

anunciant Núria, que farem arribar als diferents museus ocupats per les dones, començant per les que treballen en aquestes institucions. Les olles populars s'han instal·lat en el Palau Nacional i altres punts estratègics de la nostra muntanya. No donem l'abast i el convidem a què si vostè vol ajudar amb aliments ho faci a través de les portes que tenim controlades a la plaça d'Espanya, des d'on seran distribuïts als diferents focus rebels, encara que ja pot dir-se que tot el Montjuïc ha estat pres per les forces de la restauració. Aquesta és una revolució, senyors! Qui ho hagués pensat! Però hem de destacar que cap de les dones no va armada, ni tan sols amb els cullerots de la cuina o els bisturís elèctrics amb què operen els cirurgians. És una rebel·lió pacífica ».

Al mateix temps Asdrúbal i jo, ell amb molta més categoria i convicció, transmetíem els missatges en castellà fins que va arribar John Casals, qui així mateix va començar a difondre'ls en anglès. D'altra banda Isaac, un jueu bohemí i intel·lectual i famós escaquista que coneixíem del Cercle de la Premsa, llançava les seves allocucions en sefardita, sorprenentment, ja que no sabíem que hi havia una xarxa d'emissores instal·lades a New York, Londres, París, Romania, Turquia, Jerusalem, etc. que transmetien en aquesta llengua.

En un moment donat Laia va deixar de transmetre en català per fer-ho en francès, mentre tot el pes en aquesta llengua queia damunt Núria. Alguns ho fèiem des de l'estació radial de la meva estimada, i altres, com Isaac, per Internet.

« Les “puntaires” de Vilanova, els “Xiquets de Valls” i la Unió de joves que executen la gralla i el flabiol entonen les seves melodies, mentre a Vic la Banda Municipal al complet toca l'himne nacional catalanista d'“Els Segadors”, i els “escolanets” de Montserrat junt amb els frares i ermitans que habiten al massís vénen caminant cap a la ciutat ».

« Els membres del Círculo Ecuestre, encapçalats per José Antonio Samaranch i així mateix Conxi la manicura i les seves amigues, han barrat el carrer Balmes i igualment la Diagonal amb els seus automòbils a fi d'evitar el pas de les autoritats ».

« Els pescadors de la Barceloneta, que havien participat valentament i agosaradament en el rescat dels passatgers del vaixell italià, fan sonar les seves sirenes des del Port Vell i naveguen en cercles per tota la zona portuària portant la Verge del Carme i Santa Madrona a la popa de moltes de les seves barques, mentre es barregen amb els iots i vaixells de vela de marines properes i amb els tripulants que vénen de la Costa Brava, alhora que ens envien notícies de la Tàrraco romana, la Tarragona d'avui, sobre festes i balls a les seves places mentre a la Catedral se succeeixen els serveis religiosos ».

« L'autoritat militar es manté expectant i no dubtem que mira amb simpatia la nostra rebel·lió atesa la irregularitat de fets que s'han produït al seu entorn. Aprofitem per declarar, en benefici del nostre honor militar, que s'ha comprovat que les bengales que va encendre l'exèrcit la nit del 19 de maig no poden haver estat les causants de l'incendi del vaixell de passatgers de la naviliera Grimaldi que es trobava al port –va manifestar Asdrúbal en un perfecte castellà vibrant–, doncs s'ha descobert que una part de la sala de màquines ja havia començat a cremar després de diversos

intents fracassats, segons que es va poder observar als motors i instal·lacions de la nau on van explotar diverses bombes, de les quals ja ningú no dubta de responsabilitzar a l'organització terrorista Al Qaeda, fins i tot per la seva forma d'actuar en altres ocasions. Ens felicitem per això i fem nostra l'alegria que van experimentar les dones militars responsables d'aquesta plaça forta, el castell de Montjuïc ».

« A l'entrada de la plaça d'Espanya es ballarà una sardana gegant des de les 6 del matí fins a les 12 de la nit de forma contínua, amb el lema "Per protegir allò que és nostre", va continuar Núria en català. La porta d'alguna manera més vulnerable de Montjuïc és vigilada per la multitud de ballarins ».

En fi, que no hi va haver ni una sola població de Catalunya que no festegés o es mobilitzés d'alguna forma expressant la seva joia, àdhuc els nombrosíssims caçadors de senglars de la Serra de Collserola, els quals duïen les seves preses exhibides al davant i al sostre dels seus automòbils.

51

Els primers moments van ser d'una enorme confusió, però a mesura que transcorrien les hores l'Ajuntament i la Generalitat van anar solucionant a poc a poc els incommensurables problemes que es projectaven sobre la ciutat, on s'instal·lava de manera directa la rebel·lió sense violència i un temperament francament jovial feia presa en la ciutadania, la qual, d'una revolada, va donar un gir de 180 graus en el seu caràcter, i va passar de la desesperació a la temprança com per miracle.

Socialistes, conservadors, capitalistes, comunistes, esquerrans, dretans, van perdre per uns dies la seva raó de ser i es van veure depassats per circumstàncies particulars; la rebel·lió era de tots i es propagava d'una manera que no es podia aturar. Era el món modern el que queia estrepitosament en els cors de la multitud, encara que la majoria no en tingués consciència, ja que era quelcom que se situava per sobre de qualsevol raonament. Un univers havia acabat, estava mort i un altre renaixia de les seves cendres; l'estat de *xoc* era general i els homes i les dones no volien sortir d'ell. Per fi una cosa nova havia fet eclosió i per tant es vivia una novíssima esperança que explotava en miríades d'espurnes d'alegria, potser d'amor, fins i tot per a aquells que mai no s'haguessin permès aitals sentiments o els haguessin negat sistemàticament. A tot arreu es multiplicaven les expressions individuals o col·lectives de joia, de solidaritat, i ningú no va quedar fora d'aquesta profunda commoció, d'aquest estat paradisiac de plenitud sense explicacions ni adjectius; expressions com dolents o bons, encertats o equivocats, van perdre durant aquests dies tot el seu sentit.

52

Mentrestant, per la nit, Núria, qui havia descansat un parell d'hores, prosseguia amb el meu suport i el de la multitud de fonts que s'acostaven a l'emissora des d'on transmetíem.

– « Totes aquestes mostres de ajuda que s'han anat sumant lentament, en successió, encara que s'han produït en unes poques hores, fan que els diferents

esdeveniments de suport adquireixin característiques úniques a la Ciutat Comtal. Això s'ha d'afegir que les "Mosses d'Esquadra" s'han unit a la defensa de Montjuïc i animen els seus companys a fer el mateix (notícia que va encantar a Isaac). La Policia Nacional no desitja de cap manera intervenir en esdeveniments no delictius de caràcter local. Igualment, el Govern central no es manifesta de cap manera sobre això, però sembla més aviat procliu a la tolerància envers tots aquests actes, els quals, malgrat que tenen un caràcter festiu, s'afermen en llur determinació, que és la de boicotejar de diferents maneres, bloquejant metafòricament pàgines exclusivament comercials i financeres d'Internet, creant així obertures transversals i obrint noves perspectives on els diners no siguin sinó una cosa secundària. És a dir, que es treballi per viure i no es visqui per treballar. També s'han posat busos i automòbils travessats als carrers més transitats que menen als diversos edificis ja presos per les dones de Barcelona i que enumerem a continuació: en primer lloc el Palau Nacional, la seu del comando rebel que s'ha anat fortificant amb tanques fetes amb sogues que són considerades defenses màgiques per la comandància d'aquesta veritable revolució encapçalada per la directora del telefèric, la senyora Júlia Blanch i el seu estat major. Nombrosos museus s'han acoblat des del començament a la rebel·lió i també, com hem vist, els diversos estrats esportius, igual com el Poble Espanyol i els seus artesans i serveis gastronòmics; els teatres i elencs de saltimbanquis ocupen els jardins del Palauet Albéniz », va intervenir alegrement Núria.

– « D'altra banda, núvols de periodistes fan fotos de la comandància i se'ls ha donat el següent comunicat: "Nosaltres, en representació de totes les dones de Barcelona i per tant de les nostres germanes al món capaces de jugar-se-la per defensar les seves utopies, hem decidit en el dia d'avui rebel·lar-nos contra les intrusions i projectes d'apoderar-se del nostre turó, mare i pare de la ciutat i de les seves riqueses gelosament guardades pels seus habitants. Quan se sàpiguen les diferents raons per les quals hem estat objecte d'espoli es podrà entendre amb més claredat la nostra actitud. Només direm que gairebé totes elles estan relacionades amb l'aigua, líquid vital mare i pare, com la nostra muntanya, de tots els éssers humans i dels minerals que conté, a part de la invasió immobiliària i la pèrdua dels nostres propis territoris, els quals, pel fet de ser considerats sòl urbanitzable i no haver estat preservats com a terrenys protegits, poden arribar a ser utilitzats per construir enormes edificis, tal com ha succeït a Marbella i a molts altres llocs d'Espanya. Per això, les nostres germanes han comprès que defensar la muntanya és també defensar la seva ciutat i la seva tradició dels saqueigs més escandalosos que mai s'hagin conegut, dirigits tots ells per la màfia del món modern. La nostra rebel·lió és pacífica, com es pot apreciar, però no deixarem cap dels nostres llocs fins que les autoritats hagin reconegut la justesa de la nostra causa i els seus nobles propòsits, els quals arriben a tots els habitants de Catalunya, beneïda regió d'Espanya i d'Europa; així doncs, no dubtem a afirmar que estem defensant tot el continent, el qual no es deixarà vèncer gràcies a la influència i l'actitud de les seves dones.

Dones de Barcelona, dones de Catalunya, dones d'Espanya, de França i d'Europa, no donarem un pas enrere en la defensa del nostre destí històric!" ».

La matinada del dia 26 es va formar un enorme cercle simbòlic al Fossar de la Pedrera, de tres cèrcols, on podien distingir-se tant el comandant dels bombers voluntaris com les integrants de la confraternitat i fins i tot el parc Joan Casals Smith, acompanyat de dues joves precioses i dones ja grans, algunes ancianes, de la seva família que encara podien mantenir-se dretes o que eren portades en carros de rodes pels seus parents; la majoria eren dames, encara que també s'hi distingien molts homes, entre ells el futbolista càntabre "Budita" de la Penya seguit per nombrosos companys coneguts com a notoris esportistes de Catalunya, entre els quals destacaven el gegantó Puyol, el petit crack argentí Messi, els germans Gasol i molts d'altres. També funcionàries i funcionaris menors del govern, com ara secretàries i arxivers i personal de mestrança de diverses institucions, els quals, units per un estrany sentiment gairebé religiós, ploraven angoixats o esclataven en explosions de riure.

La major part de la concurrència era del propi Montjuïc, de L'Hospitalet i les barriades de Sants i Les Corts, encapçalats pel Comte d'Urgell, els Marquesos de Castelldefels i Sentmenat, així com dames de beneficència de la Bonanova i agrestes amazones dels clubs hípics. Ningú no faltava en aquesta cita, la qual va acabar fusionant tot un poble amalgamat en un afer de caràcter nacional.

54

El dia 26 per la nit es van reunir les germanes al seu local habitual. Anaven totes vestides amb les seves millors gales, moltes d'elles acompanyades dels seus fills i esposos, ja que la reunió que es mantenia aquell dia era anomenada « blanca », és a dir apta tant per a homes i dones com per a estranys a l'organització. Totes passaven per torn davant la maqueta que estava ubicada, com recordarem, davant el púlpit de la Superiora, desfeien els paperets que s'havien nuat en dies difícils i els sotmetien al foc d'unes espelmes de color vermell damunt les quals s'esfumaven enlaire. Aquestes processons, les van encapçalar les nenes i les joves verges seguides per les més ancianes, i finalment per les senyores en actiu encara en edat de producció. Va assistir també la profetessa del Montjuïc, qui va entonar unes complantes bellíssimes que van commoure i per moments van esgarriar l'auditori. Es va oferir a tots els presents un got d'aigua sagrada, gelat, extret de les profunditats més remotes de la muntanya. En un moment donat, i sense previ avís, els aplaudiments van brollar per tot arreu i van durar llargs minuts, mentre les llàgrimes, les rialles i els somriures d'alegria es reflectien a tots els rostres, com si la ingestió d'aquell líquid hagués produït en tots un efecte transmutatori. Després es van repartir llums de bengala entre els assistents i aquests es van retirar de manera ordenada, marxant pel Paral·lel cadascú amb rumb cap a casa seva.

55

El dia 27 s'havia organitzat una gran festa al Cercle de la Premsa a la qual havien d'assistir tots els nostres amics, especialment aquells que havien tingut una participació més o menys activa en els esdeveniments ressenyats anteriorment. Allà hi eren el valent Asdrúbal Costa, acabat de sortir del bany –com sempre– i vestit amb

les seves millors gales, molt previngut envers la ranura per on tanquen les portes de l'ascensor. La seva fidel i simpatiquíssima Laia, tan graciosa! i bonica, vestida de manera lleugera i elegant. Joan Casals, munit de la seva pipa, amb un *blazer* creuat blau marí tot just recollit de la tintoreria. Núria, radiant i jovial acompanyada d'aquest Salvador igualment engalanat amb robes potser antiquades, com les de l'historiador i ecologista Fernando, amb un vestit de ratlles diplomàtiques i una corbata estrident. Amanda, la seva dona, vestida a la usança del sud amb un preciós vestit de volants amb llunes grogues sobre fons negre, pinta de carei i mantellina. La dolça germana Carlota. Miranda, una amiga del grup, amb un vestit negre senzill i unes sabates de taló de pell de serp sobre les seves mitges igualment negres, tan afavorida com la seva cunyada Ana. La senyora Júlia, de llarg i de tafetà, també de negre i amb una joia de brillants puríssims sobre el pit. Montse, qui s'havia engreixat una mica –potser estava embarassada un altre cop–, amb un vestit vermell i un mantó de Manila de fons negre i flors a to, acompanyada pel seu espòs Jordi, sempre atent i concentrat. La germana Esmeralda, abillada de verd i amb una pedra rústica enfilada en platí, la qual era sens dubte una esplèndida maragda colombiana d'un color profund. Va aparèixer també fugaçment l'ancià president de la Colegiata embotit en un *esmòquing* una mica arrugat, com tot just tret d'una maleta –puix que arribava de viatge–, seguit de la seva bellíssima esposa esportista vestida de seda salvatge grisa amb un enorme robí a la seva mà dreta; en fi, havien arribat els incitadors d'un moviment que, sense proposar-s'ho, va resultar ser popular i alliberador.

A poc a poc es van anar distribuint pels salons i es van organitzar diverses rotllanes. En una d'elles Fernando Ariza m'explicava la relació entre l'eternitat i el temps i les funcions respectives de la Providència i del Destí, assumpte que en aquell moment vaig comprendre per primera vegada així com el del sentit del mite en connexió amb l'inici de tota història. Va agafar molts exemples dels romans primitius, i també va posar símls amb l'Imperi que jo coneixia bé a través dels meus estudis, tot insistint en el concepte de la Providència com a instrument del govern de l'Univers. També em va citar algunes idees que jo ja havia llegit a Toynbee i que consideraven la Història d'una manera biològica, és a dir com a un animal o entitat subjecta a lleis i avatars, fins i tot un protoplasma que prenia diferents formes, com qualsevol altra criatura del cosmos. Confesso que jo estava veritablement sorprès, i diria que superat per tot el que sentia, la qual cosa no era en definitiva sinó un conjunt d'intuïcions que em semblava haver conegut des de sempre, de la mateixa manera que els conceptes de macrocosmos i microcosmos i el de l'home com a generador i objecte i subjecte del que s'anomena Història.

En una altra habitació, Jordi Rossell, el marit de Montse, qui semblava definitivament embarassada del seu quart fill, ens deia el següent amb llenguatge precís i en relació a una intervenció que li havia tocat de manera oficial, la qual va iniciar alertat per algunes informacions del Poble Sec que es van colar per mitjà de la Fraternitat i que ell, sorprès, va descobrir al diari. En aquest sentit ens va repartir una minuta que deia el següent, i que reproduceixo íntegrament per honorar funcionaris honestos com aquest:

« Vaig llegir en un diari de la ciutat una notícia que es feia eco de la constitució, en el Poble Sec, d'una plataforma de veïns afectats per la construcció del túnel de la

línia del metro que havia d'enllaçar el seu barri amb el de la Zona Franca a través de la falda de Montjuïc. En la notícia figurava el nom del president de la plataforma (Josep), i vaig aconseguir el seu telèfon mitjançant el periodista que firmava l'article. El vaig trucar i ens vam citar reservadament. Va acudir a la cita amb dos veïns més (Joan i Maria Josep, si no recordo malament) i vam mantenir una xerrada en la qual vaig comprovar el fonament i seriositat de les seves preocupacions, les quals havia començat a considerar com el reflex en el pla horitzontal d'accions que s'estaven desenvolupant a un altre nivell de la realitat. Em vaig comprometre amb ells a vetllar perquè el projecte no perjudicés el barri ni les aigües de la muntanya, i me les vaig apanyar en els dies següents per introduir-me en el grup de seguiment de la redacció del projecte constructiu del túnel.

Ometo citar –per tediós– el detall de les discussions tècniques al si del citat grup de treball, àmbit en el qual més d'un es mostrava perplex per les meves intervencions, i em limitaré a ressenyar el seu desenllaç (al meu entendre, favorable) pel que fa a les preocupacions dels veïns del Poble Sec: en cas de construir-se el túnel (per al qual no hi ha pressupost a dia d'avui i no veig quan podrà haver-n'hi), aquest s'executaria amb un mètode mecànic que evitaria completament la subsidència dels edificis i sense efectuar bombaments per rebaixar el nivell freàtic local. Quant a les aigües de la muntanya de Montjuïc que poguessin afluir al túnel, ja sigui en la seva fase de construcció o una vegada posat en servei, no serien derivades al clavegueram ni empleades en regs sinó retornada a l'aquífer mitjançant “piscines” superficials filtrants a les quals s'elevarien els fluxos després de ser recollits a la cavitat ».

L'ancià fundador de la Fraternitat i la revista electrònica SÍMBOLOS, avui president de la Colegiata Marsilio Ficino com ja havia dit dir, tossia en un racó enfilat a la seva cadira de rodes, mentre la seva esposa li col·locava una màscara especial per a la pols ambient. Toño i la seva dona Daisy, experts en balls de saló, feien piruetes molt a la moda. A la senyora Júlia se la veia radiant i feliç envoltada de les seves amigues i deixebles i també de moltes senyores sindicalistes amb qui havia volgut compartir aquestes victòries, ja que tots suposàvem que havíem allunyat els rondaires i enemics del nostre sagrat Montjuïc, derrotant-los definitivament. Ningú no va faltar a la cita i fins i tot el nostre estimat Asdrúbal Costa ens va delectar amb alguns increïbles trucs de màgia, un dels quals va incloure la pròpia Laia, a qui va fer desaparèixer i aparèixer en un tancar d'ulls.

En fi, tot era alegria, amor i germanat entre nosaltres i així ens vam acomiadar molt emocionats.

La vigília del dia de Sant Pere i Sant Pau, que com se sap es correspon amb el 29 de juny, vaig rebre notícies de Saragossa que m'informaven que la meva mare havia tingut una recaiguda profunda d'una malaltia que feia anys que patia. Ho vaig comunicar a Núria i vaig decidir partir l'endemà pel matí, ben d'hora. Vaig llevar-me a trenc d'alba, em vaig banyar i vaig baixar per agafar el meu automòbil. Recordo que anava serè, tranquil, sense complicacions fins arribar als Monegros. Però aquí es va produir una total interrupció de la consciència de la qual vaig despertar diversos

mesos després, en els primers dies de novembre, internat a una clínica de Saragossa.

Aquesta tornada a la vida va ser lenta i per petites etapes, recordant només alguns fragments, primerament de la meva infantesa, de qui jo era o creia ser, és a dir sobre la meva identitat i les meves disfresses, i després detalls de la meva existència que anaven apareixent en la meva consciència una mica sense ni com va ni com ve. Un dia que em vaig sentir indescriptiblement millor, vaig aconseguir preguntar a la mèdica que m'atenia la data que érem i el lloc on em trobava. Vaig aconseguir recordar qui havia estat, vaig preguntar per la meva mare i em van informar que continuava malalta.

Quant a mi, portava internat més de vuit mesos en aquell hospital, havia sortit tot just llavors d'un estat de coma molt prolongat, i m'havien traslladat feia poc a una nova sala. Tot això ho vaig anar esbrinant amb aquella mèdica que em tractava amb molta calma i caritat i que em va dir es deia Maite Álvarez. Alhora anaven apareixent, no ja els records més llunyans que em van envair al començament de la meva recuperació, sinó moltes de les qüestions que he narrat en aquest llibre. De manera vaga vaig evocar així mateix que tenia una documentació periodística sobre molts d'aquests esdeveniments, encara que em va ser impossible localitzar-la, ja que jo no tenia pertinences personals amb mi. D'altra banda, ningú no sabia donar resposta a les meves indagacions sobre si havia rebut visites i qui eren, ja que com ja he dit havia estat traslladat recentment a aquest nou pavelló retirat de l'hospital, després d'haver sortit de les cures intenses per començar la meva recuperació.

Però a poc a poc van apareixent els primers grans trets de la meva vida recent, començant per la presència de Núria, la qual no sabia amb claredat si havia existit, o si era el producte d'un son o de la meva al·lucinació, doncs un dia la imaginava com una dona bellíssima i intel·ligent, i altres gairebé com una disminuïda, amb el cabell brut tenyit de vermell i amb un aspecte passat d'intel·lectual francesa dels anys 50, una harpia en definitiva; de la mateixa manera, la preciosa torre a la masia fortificada on ella vivia es transformava en un casot als voltants de Cerdanyola a tocar d'un sorollós taller mecànic o alguna cosa per l'estil, tot bastant corroït pel rovell. No recordava la major part dels fets i només algunes imatges fugaces d'un coix o la serietat d'un mestre apareixien esporàdicament davant meu. Se succeïen les jornades i no aconseguia precisar amb claredat gairebé res, potser pels efectes de la medicació.

Em vaig aferrar llavors a Maite Álvarez, a qui preguntava una i altra vegada pel meu passat immediat i per tot allò que podia o tenia a mà. Ella, sempre generosa, em demanava calma i em deia que lentament aniria recuperant la memòria. També vaig entendre que estava abusant d'ella, i un dia en què la inquiria massa exaltat sobre quina part dels meus records eren realitat o ficció, ella, de sobte, es va aturar en sec, va introduir les seves mans entre els llençols, em va agafar amb força dels ous i me'ls va estirar d'una manera brutal mentre em deia mirant-me serenament de fit a fit:

– « En aquest món traïdor, res no és veritat, ni mentida, tot és segons el color del cristall amb què es mira ».¹

III Part

Quan havia passat una mica més d'un any del meu accident i havia recuperat la memòria, els metges van considerar que ja podien donar-me l'alta, però pel que sembla això va ser prematur i hom no va tenir en compte els components psicològics del succés, la qual cosa va provocar una crisi que em va vèncer completament. En efecte, tenint ja aquesta història del meu passat al davant, vaig començar a investigar sobre els personatges amb qui em vaig relacionar durant els meus anys catalans. Vaig recordar algunes individualitats i esdeveniments significatius nítidament i també números telefònics que llavors em sabia de memòria i als quals vaig recórrer a la recerca d'informació sobre la revolta de Montjuïc i els actors que la van desencadenar, i sobre tot el record de la meva estimada, petita Núria, desapareguda del meu ser com un foc fatu que només havia tingut per escenari algun replegament amagat de la meva consciència, dissortadament per a la meva ànima adolorida.

Aquest primer despertar havia estat molt anguniós i vaig sentir que s'amuntegaven en mi les imatges, plenes de fúria, temor i una profunda depressió en la qual queia com en un abisme, dia rere dia. Finalment el metge de capçalera de tota la vida, l'« aragonès » doctor Briz, gràcies a una atenció constant, va aconseguir portar una mica més de calma i pau als meus convulsos records. També una medicació que em permetia dormir per les nits, encara que amb efectes secundaris durant tot el dia. El doctor Briz era el meu pare i no ho era..., era el meu padrí, gairebé com un padrastre. En la meva infantesa atenia el seu consultori i després de la feina venia al nostre apartament, on la meva mare el rebia i ell s'hi quedava fins a la mitjanit. Però no vivia amb nosaltres sinó que era propietari d'un pis al mateix edifici –davant el Gran Hotel– on habitàvem, i pujava a dormir a casa seva llevat dels dissabtes i els diumenges, quan es quedava amb nosaltres, encara que mai no em va arribar a passejar per la plaça de los Sitios d'allà a la vora ni pel bellíssim museu que hi donava.

Jo estava intrigat per la meva vida passada perquè sé que la història té una projecció i per tant tot un material on estaria oculta d'alguna manera la causa de les meves penes, com un collar d'escenaris diferents però anàlegs.

Des dels primers moments de la meva darrera recuperació el doctor Briz em va dir que havia rebut un sobre que havia arribat a casa de la meva mare quan jo estava en coma i que ella va acabar obrint finalment poc abans de morir per veure si hi havia algun corresponsal a qui es pogués fer arribar la notícia del meu estat de salut, però no hi va trobar cap adreça ni nom real. La meva mare sabia molt poc de la meva vida a Barcelona, gran ciutat que sempre havia mirat amb certa alarma acostumada a una vida tranquil·la a Saragossa.

– Jo mateix, em va dir el doctor Briz, vaig iniciar recerques per trobar-te durant els teus anys a Barcelona perquè tu ens explicaves molt poc a les cartes; però no vam

poder localitzar-te. Quan vas tenir l'accident et van portar en una ambulància ja que duies el teu document d'identitat, on consta l'adreça d'aquesta casa, la qual continua essent la teva i la meva encara que visquem en pisos diferents, i on hi vas arribar gairebé mort.

El dossier que em va lliurar el doctor Briz estava acompanyat d'una misteriosa esquela impresa en computadora que deia: « T'envio aquest llibre que vas escriure, amb un petó afectuós, Madronita. »

Tot això em va fer meditar molt, com també aquella altra nota que vaig rebre —o vaig creure que rebia i que em va lliurar aquella jove bellíssima— en els dies singulars que es va forjar la reconquesta de Barcelona. I finalment vaig pensar atònit en aquelles ulleres negres que acompanyaven la tramesa i que podria jurar que eren les que duia la pitonissa de Montjuïc el dia que la vaig seguir fins un petit parc a l'esmentada muntanya. Sorprès, les vaig tenir a les meves mans preguntant-me en com era possible tot això; unes circumstàncies i uns fets que em superaven.

En recuperar-me, el doctor Briz em va atendre amablement, es va interessar per la meva situació econòmica i em va dir que la meva mare li havia confiat la meva ventura en la subsistència, la qual cosa imagino que volia dir a la pràctica que podia confiar en ell i l'amplitud de la seva butxaca. A continuació el doctor (seria el meu pare? O seria el meu pare aquell altre de qui la meva mare era vídua, el de la foto, el qual em va tenir de manera pòstuma, és a dir després d'haver mort?), el meu padrí, per anomenar-lo d'alguna manera, em va començar a interrogar sobre el meu passat català amb un afany que em va semblar exagerat ja que mai no havia tingut un tracte íntim amb ell, per la qual cosa tampoc no podia confiar-li els meus dubtes sobre l'accident i tot el que aquest havia provocat, raó per la qual vaig evitar d'aproximar-m'hi. Va insistir i novament va obtenir la callada per resposta, i com que va tornar a molestar-me una altra vegada amb la seva tos de gos, li vaig contestar amb tota desimboltura i simulant saviesa:

– Jo sóc jo i la meva circumstància, com va dir Ortega —eludint la inquisició, la qual cosa va provocar el seu rebuig més enèrgic, i un silenci compacte es va establir entre els dos.

Una vegada que vaig rebre els documents que em va lliurar Briz, em vaig posar a llegir-los amb avidesa. I llavors vaig decidir publicar-los com una narració —dirigida a Núria secretament— afegint una tercera part a tall d'epíleg, ja que malgrat ser historiador, vaig recordar les meves antigues aficions literàries.

Jo pensava que hi havia moltes maneres de narrar, tot i que vaig trobar-me que només la novel·la era considerada, i sobretot que aquest gènere a què es referien és una de les tantes formes, com ho demostra la resta de la literatura. Afegirem que el segle XIX aquesta ja era la manera de relatar, i que s'hi van entregar Charles Dickens, Fedor Dostoievski o Flaubert.

Les grans obres literàries, començant pels mites, són maneres en les quals es manifesta allò que és intel·lectual, un assumpte vedat a la novel·la d'avui. Aquesta caiguda de la qualitat i el gust literari exclou la filosofia, l'assaig, o el teatre i la

poesia, per no esmentar la història, verdadera novel·la viscuda pels seus personatges i protagonistes.

Però la narrativa moderna veritable, l'autèntica, es proposa comptar no des d'un punt de vista lineal amb predomini del que és psicològic, com en el model obtús de la literalitat i la literatura infantil per a adults actualment de moda, sinó justament prescindint d'això i de la dependència de caràcters més o menys realistes, suposant que la « realitat » existeix veritablement. Això no és nou i totes les grans novel·les i obres literàries ho han conreat, des dels ja esmentats mites de tots els pobles fins *l'Ulises de Joyce*, excepte certa narrativa de munts de frases i situacions prescindibles tan consumibles avui com en el segle XIX i que necessita una pretesa lògica a la qual hom s'ha d'aferrar.

Reprenc el fil; juntament amb el que jo havia escrit i amb les misterioses ulleres negres venia una altra carpeta que contenia retalls periodístics anàlegs als que jo havia utilitzat en la meva obra, però sense cap comentari ni res que s'hi assemblés, només notes d'informació publicades en diferents mitjans.

Això va ser el que va cridar la meva atenció perquè denotava que algú s'havia ocupat posteriorment del temari pel qual jo navegava quan vaig escriure la primera i la segona part d'aquest llibre, i que també havia afegit el final de la segona, és a dir que explicava l'accident –cosa que sens dubte jo no havia pogut efectuar–. Aquesta doble incursió en els meus escrits, és a dir els retalls desconeguts i posteriors al meu accident i, per descomptat, la inclusió de la meva terrible col·lisió de trànsit, de la qual jo no recordava res i que a més havia estat una novetat per a la meva tenallada ànima, em va angoixar.

D'altra banda, aquest final de la segona part imitava en tot la meva narració i, si així pogués dir-se, l'estil en què estava escrita l'obra.

Quina havia estat la mà que havia inclòs aquest colofó i havia inserit a les seves pàgines aquell afegitó en cert aspecte macabre, o sorprenent, una mica segons el tenor del contingut dels meus escrits? Havia estat la meva petita Núria? El meu misteriós amoret, aquella entitat anomenada Núria Gilbernat, qui de manera gairebé angèlica s'havia ocupat d'aquestes pàgines? O no seria que jo mateix l'hauria escrit com presentint el que anava a succeir? Havia estat tot plegat el fruit de la meva imaginació literària?

En la distància, veritablement, tot semblava com un somni i àdhuc jo un somiador somiat. Se'm va ocórrer llavors recurrentment que, al contrari, jo havia estat el personatge d'una novel·la escrita per Núria en aquestes pàgines que tampoc no recordava sinó d'una manera confusa i gairebé desesperada.

Vaig rebutjar immediatament aquesta elucubració perquè em semblava artificial i més que res incompetent. I així he seguit amb aquestes vacil·lacions i embolics fins al dia de la data, ja que no arribo a aclarir el que segurament mai no podré saber d'una manera concreta i capaç de satisfer la meva lògica, apresada amb tants anys d'existència i dedicació orientada a fer-me un lloc honorable en la vida, tal com havia estat la meva minúscula ambició d'aquell moment i el que m'havia ensenyat el

doctor Briz durant la meva infantesa i joventut.

Era duríssim perdre tot punt de referència i trobar-se navegant a la deriva, en qualsevol sentit, sense tenir si més no una aproximació decent al que era jo mateix. Vaig descobrir també que no només és la memòria el que es perd, sinó la totalitat de la raó del ser, del món i de l'home. Vaig comprendre que aquesta desraó era el meu present i que no hi havia port on refugiar-se, i em vaig preguntar, en aquesta situació extrema, si alguna vegada havia estat jo mateix, en definitiva, si havia viscut com un ésser humà que es podia identificar amb alguna situació, fenomen o cosa llevat del record de la meva mare i la dolça i petita Núria que sentia haver perdut per sempre, com un personatge de ficció que desapareix quan tanquem el llibre. Si estigués d'humor, diria parafrasejant Nicolás de Cusa que el meu estat era el d'una docta ignorància, o millor, una simple ignorància sense cap qualificatiu.

– A què aferrar-me?, i estant en aquestes em va arribar la vivència que aquella era la primera gran pregunta al teatre de la vida i la que dóna lloc a la filosofia, ja que tot comença quan el savi es pregunta: qui sóc?

– Em cago en Ceuta!, em vaig sentir dir en un to encoratjat que no es corresponia amb la situació del moment.

I igualment vaig advertir que a mesura que anava llegint les notícies dels diaris començava a fer-se palès un esbós borrós, però vívid, de les escenes de la primera part d'aquest llibre (les vaig escriure jo o va ser Núria?). Algunes, en particular les notícies adjuntes, em van cridar l'atenció ja que estaven dedicades, i de manera peremptòria, a una cosa tan vital com l'aire per a la subsistència. Estem parlant de l'aigua, líquid preciós l'escassetat del qual és segurament el motiu d'aquests escrits, la seva raó de ser. Es tracta ni més ni menys que de la necessitat d'aigua que va sacsejar la Ciutat Comtal (realitat o ficció?) durant la sequera en una llarga temporada dels anys 2007-2008.

– « Portar aigua en vaixells costarà 22 milions al mes » *ADN*, 4 d'abril de 2008.

– « Surt de Marsella el primer vaixell amb 25000 metres cúbics d'aigua potable francesa per a Barcelona ». *Hoy es*, 20 de maig de 2008.

També el funicular, inici de la rebel·lió del Montjuïc i de la reconquesta de Barcelona, va patir novetats.

– « Funicular fora de servei ». *¡Qué!*, 18 d'abril de 2008.

– « El funicular de Montjuïc supera el milió de viatgers el primer any del seu funcionament ». *Nota informativa del telefèric*, 15 de maig de 2008.

El sùmmum va ser que el telefèric de la senyora Júlia, origen de la revolució, es va veure transformat en un restaurant per a nuvis, aniversaris i turistes.

– « El telefèric de Montjuïc es transforma en restaurant ». *La Vanguardia*, 17

de juliol de 2008.

Però a més una petita advertència:

– « Una fuga química al port col·lapsa tot el dia Barcelona. Col·lapse inflamable ». *La Vanguardia*, 24 de maig de 2008.

També el perillós incendi de quatre iots al port.

– « Un espectacular incendi destrueix quatre iots, en danya uns altres dos i aboca milers de litres de carburants al port ». *La Vanguardia*, 3 de febrer de 2008.

I la qüestió borrascosa del castell de Montjuïc.

– « Assalt ciutadà al castell de Montjuïc. Bany de multituds en la jornada de portes obertes al fortí ». *Metro Directo*, 16 de juny de 2008.

– « Barcelona reconquesta Montjuïc. 40000 persones festegen la recuperació del fortí militar per a la ciutat ». *El Periódico*, 16 de juny de 2008.

I finalment una cosa veritablement sorprenent, la qual em va fer tanta gràcia que em vaig partir de riure fins que em van saltar les llàgrimes.

– « L'Ajuntament de Barcelona ha nomenat M. Trepal nou director del projecte del Zoo Marítim ». *Metro Directo*, 3 de juliol de 2008.

Un matí vaig pujar a l'altell de la que havia estat casa de la meua mare a Saragossa, on em trobava refent-me de totes aquestes dissortades aventures que em van dur a una convalescència molt prolongada. I vaig veure transcórrer la meua vida davant dels meus ulls en anar descobrint una per una diferents imatges meves de diverses èpoques, les quals arribaven fins i tot a l'any d'abans d'emmalaltir. Em vaig observar llavors des de fora i vaig descobrir un altre ésser, la meua alteritat que em mirava des del mirall d'aquelles fotografies. Vaig observar amb desinterès aquell fosc personatge que tampoc no era jo, la mediocre vida del qual s'estava revelant successivament com una suma d'accidents insignificants que s'havien succeït de manera habitual i amb freqüència quotidiana; un desconegut personatge oblidat a les golfes de la memòria. Tot això va durar només uns fragments de temps, en els quals semblava que retornava a la realitat en algun moment i em reintegrava al meu cos amb certa brusquedat, de manera que l'altre i jo recorriem tranquils el cel de les idees. I com deia Borges, em vaig preguntar si era jo o és l'altre qui escriu aquesta pàgina.

Com ja he dit, al cap d'un any del meu accident aproximadament, em vaig despertar un dia començant a adquirir lentament la consciència fins que vaig tornar a ser viu, és a dir, curat clínicament de tants mals que m'havien afligit, però tanmateix ple d'inquietuds i curiositat envers el que havia estat la meua existència fins el moment abans de l'accident. Van aparèixer així els números de telèfon de Núria i

Costa gravats en la meva ment i hi vaig trucar de manera infructuosa ja que les trucades que feia al meu petit i dolç amor eren contestades una i altra vegada per persones de to tallant que posaven fi a les converses dient-me que aquella era la casa dels Gilbernat, però que allà no vivia ningú amb el nom de Núria ni coneixien aquella persona. Quant a Costa, la informació que vaig obtenir és que s'havia retirat del periodisme actiu i només havia conservat una feina a la pàgina literària d'El País, la qual apareixia els dijous i on criticava alguns llibres nous, aquell concert de música, tal CD, etc. Laia estava casada amb ell i vivien a Mallorca, però no em van informar res més sobre ella en els llocs on treballava.

Era molt el material que hi havia al meu manuscrit i que havia d'investigar a la mateixa Barcelona, on succeïa tota la trama del llibre. Hi vaig viatjar aleshores i em vaig trobar amb una ciutat sorda i muda que res no sabia de la naturalesa dels esdeveniments que es destacaven al meu llibre. Joan Casals havia desaparegut; fins i tot vaig acudir al consolat anglès, on em van informar que el *Financial Globe* no tenia corresponsalia aquí i que no coneixien ningú anomenat Joan Casals. El que semblava ser més real era el Cercle de la Premsa, on també em vaig dirigir, però estava en reformes i no donaven informació personal sobre cap dels seus membres.

Vaig passar diverses vegades per la muntanya de Montjuïc i vaig començar a quedar-m'hi, amb algunes pertinences que duia en un carro de supermercat que em vaig agenciar i on carregava també uns cartrons que m'aïllaven de la terra de la muntanya, on dormia, i constituïen el meu llit. D'altra banda el meu estat mental, sobretot, era d'una tensió insuportable i vaig començar a sentir-me atrapat en les coordenades que jo mateix havia establert i de les quals no podia saber res en ferm perquè el resultat de les meves investigacions era nul. Vaig acudir també a l'Hemeroteca i a l'Arxiu Històric de Sants a la recerca de l'accident monstruós, de les explosions i del foc, però d'aquell dia fatal només es trobaven petites notícies a les pàgines interiors que donaven compte de l'incendi d'uns herbassars a prop dels molls i d'unes mercaderies que s'havien cremat per aquest motiu sense major escàndol.

– Havia existit o no aquesta tremenda catàstrofe?, em tornava a preguntar una i altra vegada sobre aquell incendi terrible que no havia semblat deixar cap empremta. Com és que pocs mesos després es van cremar uns iots al mateix lloc, tenint en compte que aquell indret del port és ple de tancs de gasolina? Què volia dir tot això? Ho hauria profetitzat també la pitonissa?

Quant a l'alliberament o revolució pròpiament dita, tampoc no n'hi havia notícies; o no estaven disponibles o havien desaparegut dels arxius i hemeroteques misteriosament.

Després de vagarejar durant uns mesos, el meu únic familiar –encara que postís– de qui ja he parlat, el doctor Briz, em va fer portar en ambulància novament cap a Saragossa, on vaig arribar dominat per un cansament insostenible i una ansietat de tipus nerviós que va caldre atacar una altra vegada amb antidepressius abans d'assolir un mínim estat d'equilibri, molt imposat pels medicaments que em posaven toix, propens a la son i fins i tot al desmai. I així em vaig lliurar a la convalescència durant sis mesos en què la meva salut va ser l'eix central de tota la meva activitat i l'objecte

del meu pensament, encara que aquest es trobava dopat pels calmants.

També recordo haver llegit un cop més tots els retalls publicats i no haver-hi trobat cap moviment revolucionari, ni tan sols les causes que el poguessin haver produït; i no arribava a treure l'entrellat amb claredat de les relacions entre les notes periodístiques publicades, les quals no em semblaven gens pertinents i hi veia només simples descripcions i comentaris catastrofistes sobre la fi del món, tan insignificants com els que apareixien diàriament als diaris.

Encara que és cert que aquest material mira en una direcció que podria ser anomenada la fi dels temps, no m'ha arribat a semblar tan significatiu. Llegeixo els articles una i altra vegada i crec conèixer-los des de fa anys. En efecte, fa temps que es donen senyals d'aquest tipus sobre aquesta qüestió a tot arreu, com tantes altres innombrables vegades, d'acord amb els cicles de civilitzacions que després es transformen en altres d'anàlogues, encara que sense la mateixa frescor, tal com ha esdevingut amb les cultures grega i romana, i els seus déus i herois, d'on els occidentals descendim culturalment. Però no veig en aquesta informació res que pogués aixecar el moviment cívic descrit en aquesta obra, i d'altra banda no hi ha indicis aparents que alguna cosa semblant hagi ocorregut a Barcelona, per la qual cosa, si això fos així, jo seria un boig que ho ha imaginat tot, la qual cosa em mena a estudiar aquests temes en els seus múltiples sentits, sense oblidar cap d'ells.

I ara em pregunto si no he de pensar amb summa serietat allò que crec falsament o veritablement que m'ha succeït. No interessa amb quina mesura es jutgi ni quina sigui la destinació que corri aquest escrit sobre el qual pot recaure l'escàndol o el silenci, tenint sempre en compte que la vida està feta amb la mateixa substància que els somnis, segons que va deixar escrit Shakespeare.

Igualment, aclaparat per tot el que s'estava esdevenint, vaig recordar el famós monòleg de Segismundo de *La Vida es Sueño* de Calderón de la Barca, on el protagonista descobreix la naturalesa íntima (i ínfima) de l'home i de l'univers, és a dir se li revela el Gran Teatre del Món, com es titula una altra de les obres del propi Calderón.

« ... ja que som / en un món tan singular, / que el viure sols és somiar; / i l'experiència m'indica / que l'home que viu somia / el que és fins a despertar... / Somia el ric en sa riquesa / que més cures li ofereix; / somia el pobre que pateix / sa misèria i sa pobresa; / somia qui a créixer comença, / somia qui s'escarrassa i pretén, / somia qui agreuja i ofèn; / i al món, en conclusió, / tots somien el que són, / encara que cap no ho entén. / Jo somio que sóc aquí / d'eixes presons carregat, / i vaig somiar que en altre estat / més falaguer m'esguardí. / Què és la vida? Un frenesí / Què és la vida? Una il·lusió, / una ombra, una ficció / i el bé més gran és xic; / que tota la vida és somni / i els somnis, somnis són. »

– Realitat o ficció?, em vaig preguntar una vegada més mentre intentava recordar els esdeveniments viscuts. I de sobte se'm va aparèixer mentalment una altra poesia del meu paísà Lupercio de Argensola que va morir a Saragossa el 1631, també apresada en el batxillerat:

« Perquè aquest cel blau que tots veiem / ni és cel ni és blau. Llàstima gran / que no sigui veritat tanta bellesa! »

Encara que, ai!, en realitat, aquest vers estava relacionat amb un context absurd dels afaits d'una dama; tanmateix sempre hi ha a les coses quelcom de desconcertant. Somni o realitat?

NOTA

¹ Ramón de Campoamor, *Humoradas*.



Portada: Mont-Iovy. Les plans et profils des principales villes et lieux considerables de la principauté de Catalogne. A Paris, par le chevalier de Beaulieu [s.a.], lám. 33.

Traducció al català: Marc Garcia

© Federico González Frías, 2009, 2012
ISBN castellano: 978-84-92759-00-2

© Marginalia 2012
<http://marginaliaonline.es/>